

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A
COMUNEI BUGHEA DE SUS PENTRU PERIOADA 2014 – 2020**

CUPRINS

	Pagina
1. Context European	2
1.1. Conceptul de dezvoltare durabilă	2
1.2. EUROPA 2020 – O strategie pentru creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii	4
1.3. Politica de coeziune a Uniunii Europene	16
1.4. Cadrul Strategic Comun (CSC) 2014 – 2020	18
1.5. Politica Agricolă Comună	20
2. Context național	23
2.1. Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030 (SDD RO)	26
2.2. Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDTR 2030)	29
2.3. Acordul de parteneriat pentru perioada de programare 2014 – 2020	31
2.4. Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014 – 2020 – 2030	64
2.5. Programul Național De Dezvoltare Locală	65
3. Context regional	67
3.1. Planul De Dezvoltare Regională 2014 – 2020 al Regiunii Sud Muntenia	70
3.2. Analiza SWOT a Regiunii De Dezvoltare Sud Muntenia	74
4. Context județean	89
4.1. Strategia de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului Argeș Muscel	90
4.2. Analiza SWOT a județului Argeș	92
5. Context local	96
5.1. Coordonate generale	96
5.2. Analiza SWOT a Comunei Bughea de Sus	113
6. Viziunea și obiectivele de dezvoltare economico-socială planul local de acțiuni	119
6.1. Plan de acțiuni și măsuri	128
7. Elemente de strategie în vederea elaborării portofoliului de proiecte	135
8. Portofoliul de proiecte al Comunei Bughea de Sus 2014 – 2020	140
Abrevieri	151
Surse bibliografice	154

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BUGHEA DE SUS PENTRU PERIOADA 2014 – 2020

1. CONTEXT EUROPEAN

1.1. Conceptul de dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică al căror fundament îl reprezintă asigurarea echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural. Acest aspect a început să fie dezbătut încă din anul 1972, când, la **Stockholm** a avut loc **Conferința Națiunilor Unite**. Cele 113 națiuni prezente își manifestă îngrijorarea cu privire la modul în care activitatea umană influențează mediul, fiind subliniate problemele poluării, distrugerii resurselor, deteriorării mediului, pericolul disparițiilor unor specii și nevoia de a crește nivelul de trai al oamenilor și se acceptă legatura indisolubilă între calitatea vieții și calitatea mediului pentru generațiile actuale și viitoare.

Când se vorbește despre dezvoltarea durabilă, se au în vedere două aspecte importante:

- dezvoltarea nu înseamnă doar profituri mai mari și standarde mai înalte de trai pentru un mic procent din populație, ci creșterea nivelului de trai al tuturor;
- dezvoltarea nu ar trebui să implice distrugerea sau folosirea nesabuită a resurselor naturale, nici poluarea mediului ambiant.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cea propusă în anul 1987 de către Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED – World Commission on Environment and Development) ca urmare a Raportului Brundtland:

"Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care corespunde necesităților prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi".

La nivelul Uniunii Europene, în iunie 2001, a fost adoptată Strategia Europeană de Dezvoltare Durabilă (SDD), iar în 2006 a fost revizuită, stabilindu-se următoarele obiective generale:

- Limitarea schimbărilor climatice, a costurilor și efectelor sale negative pentru societate și mediu;

- Asigurarea unui sistem de transport ce satisface nevoile economice, sociale și de mediu ale societății, minimizând impacturile sale nedorite asupra economiei, societății și mediului;
- Promovarea modelelor de producție și consum durabile;
- Îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale, recunoscând valoarea serviciilor ecosistemelor;
- Promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății;
- Crearea unei societăți a incluziunii sociale, prin luarea în considerare a solidarității între și în cadrul generațiilor, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor ca o precondiție pentru păstrarea bunăstării individuale;
- Promovarea în mod activ a dezvoltării durabile pe scară largă, asigurarea că politicile interne și externe ale UE sunt în acord cu dezvoltarea durabilă și angajamentele internaționale ale acesteia.

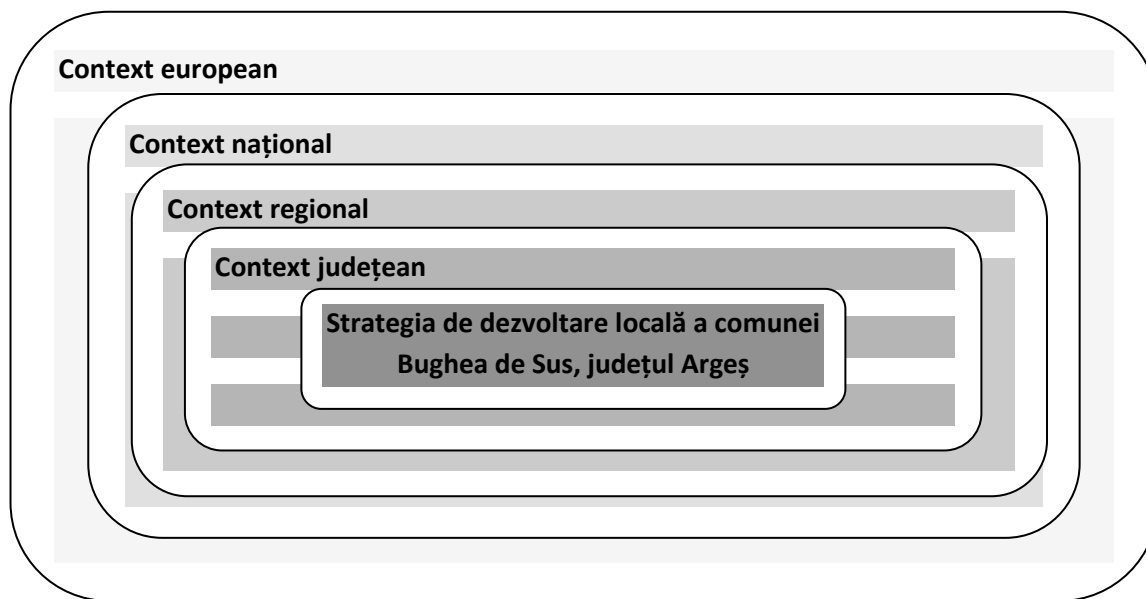
Cunoașterea, cercetarea, ameliorarea și dezvoltarea spațiului rural sunt activități de importanță vitală pentru o țară, atât prin dimensiunea spațiului rural, exprimată prin suprafața deținută, cât și prin ponderea populației ocupate în activități productive, de servicii social-culturale, de habitat și de turism.

Regiunile rurale reprezintă 92 % din teritoriul Uniunii Europene și produc aproximativ 45 % din valoarea adăugată a UE și 53 % din locurile de muncă. În ciuda situațiilor diverse, în regiunile rurale veniturile pe cap de locuitor sunt în general mai reduse cu o treime față de media europeană, ratele de angajare a femeilor sunt mai scăzute, iar sectorul serviciilor este mai puțin dezvoltat.

Zonele rurale vor trebui prin urmare să răspundă provocărilor în materie de creștere, ocupare a forței de muncă și dezvoltare durabilă în cursul următorilor ani. Noua perioadă de programare 2014 – 2020 reprezintă o oportunitate pentru autoritățile publice locale din mediul rural de a-și îndeplini obiectivele stabilite în strategiile de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bughea de Sus, județul Argeș, a fost elaborată pornind de la orientările strategice privind politica de coeziune la nivel european și național, de prioritățile determinate de Strategia Europa 2020, de prioritățile stabilite în Cadrul Strategic Comunitar pentru perioada 2014 – 2020, precum și de planificarea strategică națională și regională și de Strategia de Dezvoltare Teritorială Integrată a Teritoriului Argeș-Muscel.

Strategia a fost astfel concepută pe tipologia socio-economică, nevoile și potențialul de dezvoltare ale comunei Bughea de Sus, evidențiind corespondența cu prioritățile europene și naționale, precum și cu tendințele de dezvoltare pentru perioada 2014 – 2020, la nivel național, regional, județean și local.

Încadrarea strategiei în contextul european, național, regional și județean

1.2 EUROPA 2020 - O strategie pentru creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii

Europa 2020 este o strategie pe 10 ani a Uniunii Europene, care a lansat o nouă viziune pentru economia Europei, bazată pe o coordonare extinsă a politicilor economice și fiscal-bugetare, având ca principal scop crearea unor condiții prielnice creșterii economice inteligente, durabile și favorabile incluziunii. Pentru ca acest lucru să fie posibil, Uniunea Europeană și-a fixat 5 obiective esențiale pe care intenționează să le atingă în următorul deceniu, care acoperă următoarele domenii:

- **ocuparea forței de muncă** – 75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- **cercetarea și inovarea** – 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (CD);

- **schimbările climatice și energia** – obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);
- **educația** - rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și ar trebui atinsă o rată de cel puțin 40% absolvenți de studii superioare, din totalul generației tinere;
- **combaterea sărăciei** – numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.

Raportat la România, cele 5 obiective, față de nivelul Europei, vor trebuie să atingă următorii indicatori:

Obiectiv	Indicator	UE	RO
Obiectiv 1	Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani	75 %	70 %
Obiectiv 2	Investitii (publice si private) în cercetare si dezvoltare din PIB	3 %	2 %
Obiectiv 3	Atingerea obiectivului „20/20/20” în domeniul energiei si al schimbărilor climatice prin:	20 %	20 %
	1. emisiile de gaze cu efect de seră sub nivelul înregistrat în 1990	20 %	20 %
	2. energia produsă provenită din surse regenerabile	24 %	20 %
	3. creșterea eficienței energetice	24 %	19 %
Obiectiv 4	Rata de părăsire timpurie a școlii	sub 10%	11,3%
	Pondere a tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar	40% cel puțin	26,7%
Obiectiv 5	Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei	20 mil	580 mii

Strategia Europa 2020 propune trei priorități care se susțin reciproc:

- **creștere inteligentă:** dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- **creștere durabilă:** promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;

- **creștere favorabilă incluziunii:** promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

De asemenea, strategia cuprinde 7 inițiative emblematice (programe pilot), care asigură cadrul prin care Uniunea Europeană și autoritățile naționale își susțin reciproc eforturile în domenii prioritare pentru Strategia *Europa 2020*:

1. „**O Uniune a inovării**” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă.

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- definitivarea spațiului european de cercetare, elaborarea unei agende strategice de cercetare centrată pe provocări precum securitatea energetică, transporturile, schimbările climatice, utilizarea eficientă a resurselor, sănătatea și îmbătrânirea, metodele de producție ecologice și gestionarea terenurilor, precum și consolidarea programării comune cu statele membre și regiunile;
- îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru a permite întreprinderilor să inoveze, crearea unui brevet european unic și a unei instanțe specializate în materie de brevete, modernizarea cadrului de protejare a drepturilor de autor și a mărcilor comerciale, îmbunătățirea accesului IMM-urilor la protecția proprietății intelectuale, accelerarea instituirii unor standarde interoperabile; îmbunătățirea accesului la capital și utilizarea deplină a politicilor care vizează cererea, de exemplu prin achiziții publice și reglementare inteligentă);
- lansarea de parteneriate europene în domeniul inovării între UE și nivelurile naționale, în vederea accelerării dezvoltării și utilizării tehnologiilor necesare pentru a răspunde provocărilor identificate. Primul parteneriat va avea în vedere următoarele elemente: „crearea bioeconomiei până în 2020”, „tehnologiile generice esențiale care contribuie la modelarea viitorului industrial al Europei” și „tehnologiile care să le permită persoanelor în vârstă să trăiască în mod independent și să fie activi în societate”;
- consolidarea și dezvoltarea în continuare a rolului instrumentelor UE de susținere a inovării (de exemplu, fondurile structurale, fondurile de dezvoltare rurală, programul-cadru de cercetare-dezvoltare, programul-cadru pentru competitivitate și inovare, planul SET), inclusiv printr-o colaborare mai strânsă cu BEI și prin simplificarea procedurilor administrative în vederea facilitării accesului la finanțare, în special pentru IMM-uri, precum și

introducerea unor mecanisme inovatoare de stimulare legate de piața carbonului, în special pentru cei cu o evoluție rapidă;

- promovarea parteneriatelor în materie de cunoaștere și consolidarea legăturilor între educație, întreprinderi, cercetare și inovare, inclusiv prin intermediul Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT), precum și promovarea spiritului antreprenorial prin sprijinirea întreprinderilor tinere inovatoare.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să reformeze sistemele de cercetare-dezvoltare și inovare de la nivel național (și regional) pentru a promova excelența și specializarea inteligentă, să consolideze cooperarea între universități, mediul de cercetare și întreprinderi, să pună în aplicare programe comune și să întărească cooperarea transfrontalieră în domeniile în care UE aduce valoare adăugată pentru și să adapteze procedurile naționale de finanțare în consecință, să asigure difuzarea tehnologiei pe teritoriul UE;
- să garanteze existența unui număr suficient de absolvenți de universități de științe, matematică și inginerie și să axeze programele școlare pe creativitate, inovare și spirit antreprenorial;
- să acorde prioritate cheltuielilor destinate cunoașterii, inclusiv prin folosirea stimulentei fiscale și a altor instrumente financiare pentru a promova investiții private mai semnificative în cercetare-dezvoltare.

2. **„Tineretul în mișcare”** pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii.

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- integrarea și consolidarea programelor UE de mobilitate, cele destinate universităților și cele destinate cercetătorilor (precum Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus și Marie Curie) și corelarea acestora cu resursele și programele naționale;
- impulsionează agenda de modernizare a învățământului superior la nivelul programelor școlare, al guvernantei și al finanțării, inclusiv prin evaluarea comparativă a performanței universităților și a rezultatelor educaționale în context global;

- identificarea metodelor de promovare a spiritului antreprenorial prin programe de mobilitate pentru tinerii profesioniști;
- promovarea recunoașterii învățării non-formale și informale;
- lansarea unui Cadru pentru încadrarea în muncă a tinerilor, în care să fie prezentate politicile menite să reducă rata șomajului în rândul tinerilor: acest cadru ar trebui să promoveze, cu ajutorul statelor membre și al partenerilor sociali, intrarea tinerilor pe piața muncii prin intermediul ucenicilor, al stagiilor sau al altor experiențe de muncă, inclusiv printr-o inițiativă („Primul loc de muncă EURES”) al cărui obiectiv este de a spori șansele tinerilor de ocupare a unui loc de muncă prin favorizarea mobilității în UE.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să efectueze investiții eficiente în sistemele de învățământ și de formare la toate nivelurile (de la nivel preșcolar la nivel universitar);
- să amelioreze rezultatele în domeniul educației, tratând fiecare segment (preșcolar, primar, secundar, profesional și universitar) în cadrul unei abordări integrate, care să includă competențele-cheie și care are scopul de a reduce abandonul școlar timpuriu;
- să consolideze deschiderea și relevanța sistemelor de învățământ prin instituirea unor cadre naționale de calificare și printr-o mai bună direcționare a rezultatelor învățării spre nevoile pieței muncii;
- să faciliteze intrarea tinerilor pe piața muncii prin acțiuni integrate care cuprind,, îndrumare, consiliere și ucenicie.

3. **„O agendă digitală pentru Europa”** pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- oferirea unui cadru juridic stabil, care să stimuleze investițiile într-o infrastructură pentru internet de mare viteză, deschisă și competitivă, precum și în serviciile conexe;
- dezvoltarea unei politici eficiente în domeniul spectrului;
- facilitarea utilizării fondurilor structurale ale UE pentru realizarea acestei agende;

- crearea unei adevărate piețe unice pentru conținutul și serviciile online (și anume, servicii web ale UE sigure și fără frontiere și piețe de conținut digital) care să beneficieze de niveluri ridicate de securitate și încredere, de un cadru echilibrat de reglementare cu regimuri clare de drepturi, de consolidarea licențelor multiteritoriale, de protecție și remunerație adecvate pentru deținătorii de drepturi și de un sprijin activ în vederea digitalizării bogatului patrimoniu cultural european și a modelării guvernantei globale a internetului;
- reformarea fondurilor destinate cercetării și inovării și creșterea sprijinului în domeniul TIC, astfel încât atuurile tehnologice ale Europei în domenii strategice să fie consolidate și să se creeze condițiile ca IMM-urile care înregistrează niveluri ridicate de creștere să devină lideri pe piețele emergente și să stimuleze inovarea în domeniul TIC în toate sectoarele de activitate;
- promovarea accesului la internet și adoptarea acestuia de către toți cetățenii europeni, în special prin acțiuni de susținere a competențelor digitale și a accesibilității serviciilor digitale.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elaboreze strategii operaționale privind internetul de mare viteză și să orienteze fondurile publice, inclusiv cele structurale, spre domeniile care nu sunt acoperite integral de investițiile private;
 - să stabilească un cadru juridic pentru coordonarea lucrărilor publice astfel încât costurile pentru dezvoltarea rețelelor să se reducă;
 - să promoveze dezvoltarea și utilizarea unor servicii online moderne și accesibile (de exemplu, e-guvernare, servicii de asistență medicală online, casa inteligentă, competențele informatice, securitatea).
4. **„O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”** pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- mobilizarea instrumentelor financiare ale UE (de exemplu, fondurile pentru dezvoltare rurală, fondurile structurale, programul cadru pentru C&D, rețelele transeuropene, BEI), ca

parte a unei strategii solide de finanțare, care îmbină finanțarea UE cu finanțarea publică națională și cu cea privată.

- consolidarea unui cadru de utilizare a instrumentelor de piață (de exemplu, certificate de emisii, reforma impozitării energiei, cadrul privind ajutoarele de stat, încurajarea unei utilizări mai extinse a achizițiilor publice ecologice);
- prezentarea de propuneri pentru modernizarea și decarbonizarea sectorului transporturilor, contribuind, astfel, la creșterea competitivității. Acest lucru poate fi realizat printr-un ansamblu de măsuri, de exemplu măsuri de infrastructură precum dezvoltarea rapidă a unor infrastructuri de rețea de mobilitate electrică, gestionarea eficientă a traficului, logistică mai performantă, urmărirea reducerii emisiilor de CO₂ pentru autovehiculele rutiere, pentru sectoarele aviației și maritim, inclusiv lansarea unei inițiative majore privind automobilele ecologice europene, care va contribui la promovarea noilor tehnologii, inclusiv a autovehiculelor electrice și hibride, printr-o combinație de măsuri de sprijin care cuprind cercetarea, stabilirea unor standarde comune și dezvoltarea infrastructurii necesare;
- accelerarea punerii în aplicare a unor proiecte strategice cu o valoare adăugată ridicată pentru Europa, în vederea eliminării principalelor blocaje, în special în secțiunile transfrontaliere și nodurile intermodale (orașe, porturi, platforme logistice);
- finalizarea pieței interne a energiei și punerea în aplicare a planului privind tehnologiile energetice strategice (SET). În acest sens, promovarea surselor regenerabile de energie constituie, de asemenea, o prioritate;
- prezentarea unei inițiative privind evoluția rețelelor europene, inclusiv a rețelelor transeuropene de energie, către o super-rețea europeană, „rețele inteligente” și interconectarea, în special a surselor regenerabile de energie, la rețea (cu sprijinul fondurilor structurale și al BEI). În acest sens, este necesară promovarea proiectelor de infrastructură de importanță strategică majoră pentru UE în zona baltică, în Balcani, în regiunea mediteraneeană și în Eurasia;
- adoptarea și implementarea unui Plan de acțiune revizuit privind eficiența energetică și promovarea unui program substanțial în domeniul utilizării eficiente a resurselor (sprijinind atât IMM-urile, cât și gospodăriile) prin utilizarea fondurilor structurale și a altor tipuri de fonduri în vederea mobilizării de noi finanțări prin intermediul modelelor existente și foarte eficace de scheme de investiții inovatoare. Această măsură ar trebui să determine modificări ale modului de consum și de producție;
- stabilirea unei viziuni privind modificările structurale și tehnologice necesare pentru a face tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficientă din punctul de

vedere al utilizării resurselor și rezistentă la schimbările climatice până în 2050, fapt care va permite UE să își atingă obiectivele privind reducerea emisiilor și biodiversitatea. Aceasta include prevenirea dezastrelor și reacția la acestea, precum și exploatarea contribuției pe care politicile de coeziune, agricolă, de dezvoltare rurală și maritimă o au în lupta împotriva schimbărilor climatice, în special prin măsuri de adaptare bazate pe o utilizare mai eficientă a resurselor, care vor contribui, de asemenea, la îmbunătățirea securității alimentare la nivel mondial.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elimine treptat subvențiile dăunătoare mediului, făcând excepții doar în cazul persoanelor defavorizate;
 - să dezvolte instrumente de piață, precum stimulente fiscale și achiziții publice menite să adapteze metodele de producție și de consum;
 - să dezvolte infrastructuri energetice și de transport inteligente, modernizate și complet interconectate și să utilizeze pe deplin TIC;
 - să asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul rețelei centrale a UE, care contribuie în mod decisiv la eficacitatea sistemului de transport al UE, în ansamblul său;
 - să se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate și din congestiile rețelelor;
 - să utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanță energetică în construcții și instrumente de piață precum impozitarea, subvențiile și achizițiile publice pentru a reduce consumul de energie și de resurse și să utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcția de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic și într-o reciclare mai eficientă;
 - să stimuleze instrumente care permit economisirea de energie și care ar putea crește eficiența în sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.
5. **„O politică industrială adaptată erei globalizării”** pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial.

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- stabilirea unei politici industriale care să creeze condițiile cele mai favorabile pentru a menține și a dezvolta o bază industrială puternică, competitivă și diversificată în Europa, precum și pentru a sprijini tranziția sectoarelor de producție către o utilizare mai eficientă a energiei și a resurselor;
- dezvoltarea unei abordări orizontale a politicii industriale, care să combine diverse instrumente de politică (de exemplu, reglementarea „inteligentă”, modernizarea achizițiilor publice, normele în materie de concurență și stabilirea de standarde);
- îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, inclusiv prin reducerea costurilor de tranzacție aferente desfășurării unei activități economice în Europa, prin promovarea clusterelor și prin îmbunătățirea accesului convenabil la finanțare;
- promovarea restructurării sectoarelor aflate în dificultate pentru orientarea acestora către activități de viitor, inclusiv prin redistribuirea rapidă a competențelor către sectoarele și piețele cu un ritm alert de creștere și prin acordarea de sprijin prin intermediul sistemului de ajutoare de stat de care dispune UE și/sau prin Fondul de ajustare la globalizare;
- promovarea tehnologiilor și a metodelor de producție care reduc utilizarea resurselor naturale și sporesc investițiile în patrimoniul natural al UE;
- promovarea internaționalizării IMM-urilor;
- asigurarea faptului că rețelele de transport și de logistică permit industriei din toată Uniunea să beneficieze de acces efectiv pe piața unică și, într-un context mai larg, pe piața internațională;
- dezvoltarea unei politici spațiale eficace care să pună la dispoziție instrumentele necesare depășirii unor provocări-cheie la nivel mondial și care să obțină rezultate, în special în ceea ce privește programele Galileo și GMES;
- sporirea competitivității sectorului turismului în Europa;
- revizuirea reglementărilor în vederea sprijinirii tranziției sectoarelor serviciilor și producției către o utilizare mai eficientă a resurselor, inclusiv printr-o reciclare mai eficientă; îmbunătățirea modului în care sunt definite standardele europene, astfel încât standardele europene și internaționale să stimuleze competitivitatea pe termen lung a industriei europene. Acest lucru va include promovarea comercializării și a adoptării unor
- tehnologii generice esențiale;
- reînnoirea strategiei UE de promovare a responsabilității sociale a întreprinderilor, ca element-cheie în asigurarea încrederii pe termen lung a angajaților și a consumatorilor.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziții publice menite să sprijine inițiativele care încurajează inovarea; – să amelioreze condițiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
 - să reducă sarcina administrativă a societăților și să amelioreze calitatea legislației în domeniul afacerilor;
 - să colaboreze strâns cu părțile interesate din diverse sectoare (cu întreprinderile, cu sindicatele, cu mediul academic, cu ONG-urile, cu organizațiile de consumatori) pentru a identifica blocajele și a dezvolta o analiză comună cu privire la modalitățile de a menține o bază industrială și de cunoaștere solidă și de a plasa UE într-o poziție de lider în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel mondial.
6. **„O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”** pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională.

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- definirea și punerea în aplicare a celei de a doua etape a agendei de flexicuritate, împreună cu partenerii sociali europeni, pentru a identifica modalitățile de a îmbunătăți gestionarea tranzițiilor economice, de a combate șomajul și de a crește ratele de activitate;
- adaptarea cadrului legislativ, în conformitate cu principiile reglementării „inteligente”, la evoluția modelelor de organizare a muncii (de exemplu, orele de lucru, detașarea lucrătorilor) și la noile riscuri la adresa sănătății și a securității muncii;
- facilitarea și promovarea mobilității lucrătorilor în interiorul UE și asigurarea unei corespondențe mai bune între cererea și oferta de locuri de muncă, prin intermediul unui sprijin financiar adecvat acordat din fondurile structurale, în special din Fondul social european (FSE), și promovarea unei politici în materie de migrație a lucrătorilor cuprinzătoare și orientate către viitor, care să răspundă, într-un mod flexibil, priorităților și nevoilor de pe piața muncii;
- consolidarea capacității partenerilor sociali și valorificarea pe deplin a potențialului de soluționare a problemelor oferit de dialogul social la toate nivelurile (la nivelul UE, la nivel

național/regional, la nivel sectorial și la nivelul întreprinderilor), precum și promovarea unei cooperări mai strânse între instituțiile de pe piața muncii, inclusiv între serviciile publice de ocupare a forței de muncă din statele membre;

- impulsionează cadrulul strategic de cooperare în materie de educație și formare în care să fie implicate toate părțile interesate. Acest lucru ar trebui să aibă drept rezultat punerea în aplicare a principiilor învățării de-a lungul vieții (în cooperare cu statele membre, cu partenerii sociali și cu experți), inclusiv prin cursuri educaționale flexibile între diverse sectoare și niveluri de educație și formare și prin sporirea atractivității educației și formării profesionale. Partenerii sociali la nivel european ar trebui consultați în vederea dezvoltării unei inițiative proprii în acest domeniu;
- asigurarea dobândirii competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și a recunoașterii acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă și dezvoltarea unui limbaj și a unor instrumente operaționale comune pentru educație/formare și muncă:
- un cadru european pentru aptitudini, competențe și profesii (ESCO).

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să pună în aplicare măsurile naționale de flexibilitate, astfel cum s-a convenit în cadrul Consiliului European (CE), să reducă segmentarea pieței muncii și să faciliteze tranzițiile și reconcilierea vieții profesionale cu viața privată;
- să analizeze și să monitorizeze în mod regulat eficiența sistemelor fiscale și de asigurări sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii, acordând o atenție specială persoanelor cu un nivel scăzut de calificare și eliminând în același timp măsurile care descurajează desfășurarea de activități independente;
- să promoveze noi forme de reconciliere a vieții profesionale cu cea privată și politici de îmbătrânire activă și să sporească egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- să promoveze și să monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- să impulsioneze punerea în aplicare a Cadrului european al calificărilor, prin instituirea unor cadre naționale ale calificărilor;
- să asigure dobândirea competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și recunoașterea acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă, inclusiv în cadrul învățării non-formale și informale;

- să dezvolte parteneriate între mediul educației/formării și cel al muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educație și formare.
7. **„Platforma europeană de combatere a sărăciei”** pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

La nivelul UE, Comisia va depune eforturi pentru:

- transformarea metodei deschise de coordonare în materie de excluziune socială și de protecție socială într-o platformă de cooperare, de evaluare colegială și de schimb de bune practici, precum și într-un instrument de încurajare a angajamentului actorilor din sectorul public și privat de a reduce excluziunea socială și de a întreprinde acțiuni concrete, inclusiv prin acordarea de sprijin specific din fondurile structurale, în special din FSE;
- elaborarea și punerea în aplicare a unor programe care vizează promovarea inovării sociale în rândul grupurilor celor mai vulnerabile, în special prin punerea la dispoziția comunităților defavorizate a unor forme de educație și de formare și a unor oportunități inovatoare de încadrare în muncă, combaterea discriminării (de exemplu, a persoanelor cu handicap) și dezvoltarea unei noi agende pentru integrarea migranților, care să îi ajute pe aceștia să își valorifice la maximum potențialul;
- evaluarea caracterului adecvat și a sustenabilității sistemelor de protecție socială și de pensii și identificarea modalităților de îmbunătățire a accesului la sistemele de sănătate.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să promoveze responsabilitatea colectivă și individuală pe care o împart în domeniul combaterii sărăciei și excluziunii sociale;
- să definească și să pună în aplicare măsuri care vizează situația specifică a grupurilor cu un grad de risc ridicat (precum familiile monoparentale, femeile în vârstă, minoritățile, romii, persoanele cu handicap și persoane fără adăpost);
- să își dezvolte pe deplin sistemele de securitate socială și de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit și al accesului la asistență medicală.

1.3 Politica de coeziune a Uniunii Europene

Noua Politică de Coeziune consolidată va reprezenta strategia principală de investiții a Uniunii Europene, constituind instrumentul cheie pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

La 6 octombrie 2011, Comisia Europeană a adoptat un proiect de pachet legislativ care va constitui un cadru al politicii de coeziune a UE pentru perioada 2014 – 2020. Comisia a propus mai multe schimbări importante ale modului în care politica de coeziune este concepută și pusă în aplicare, și anume:

- concentrarea asupra priorităților Strategiei Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;
- recompensarea performanțelor;
- sprijinirea programării integrate;
- accentul pus pe rezultate – monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor
- convenite;
- consolidarea coeziunii teritoriale;
- simplificarea aplicării.

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia. FEDR sprijină dezvoltarea regională și locală pentru a contribui la toate obiectivele tematice, prin stabilirea unor priorități detaliate în vederea unui mai mare accent pus pe:

- cercetare și dezvoltare, precum și inovare;
- îmbunătățirea accesului la informații și a calității acestora, precum și la tehnologiile comunicațiilor;
- schimbările climatice și trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- sprijinul comercial acordat IMM-urilor;
- serviciile de interes economic general;
- infrastructurile de telecomunicații, energie și transport;
- consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă;

- infrastructurile de sănătate, educație și sociale;
- dezvoltarea urbană durabilă.

Noua politică de coeziune prevede norme comune pentru cele cinci fonduri structurale Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM), consolidându-le coerența și intensificându-le impactul.

Arhitectura financiara si legislativa a politicii de coeziune a UE pentru 2014-2020

Comisia Europeana a propus pentru perioada 2014 - 2020 urmatorul buget:

Bugetul propus pentru perioada 2014 – 2020 – 1.025 miliarde euro	376 miliarde euro	pentru instrumentele politicii de coeziune 2014 - 2020
	40 miliarde euro	pentru facilitatea Conectarea Europei care finanteaza proiectele transfrontaliere de energie, transport si tehnologia informatiei
	649 miliarde	pentru politica de agricultura, cercetare, externe, etc.

**Bugetul României pentru 2014 – 2020
39,887 miliarde euro**

1.4 Cadrul Strategic Comun (CSC) 2014 – 2020

Cadrul Strategic Comun transpune obiectivele si tintele strategiei Uniunii Europene pentru o crestere inteligenta, durabila si favorabila incluziunii in actiuni cheie pentru Fondul European de Dezvoltare Regionala, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si Fondul European pentru Afaceri Maritime si Pescuit. Autoritatile nationale si regionale vor utiliza respectivul cadru ca baza pentru elaborarea „acordurilor de parteneriat” cu Comisia.

- **FEDER** va contribui la toate obiectivele tematice și se va concentra asupra domeniilor de investiție legate de contextul în care operează întreprinderile (infrastructură, servicii pentru întreprinderi, inovare, TIC și cercetare) și la prestarea de servicii pentru cetățeni în anumite domenii (energie, servicii online, educație, sănătate, infrastructuri sociale și de cercetare, accesibilitate, calitatea mediului). Fondul de coeziune se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltarea durabilă și TEN-T;
- **FSE** va fi programat în conformitate cu patru obiective tematice: ocuparea forței de muncă și mobilitatea lucrătorilor; educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții; promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, precum și consolidarea capacității administrative. Acțiunile sprijinite de FSE vor contribui, totuși, și la alte obiective tematice;
- cele șase priorități ale **FEADR** vor avea drept obiectiv o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în sectorul agricol, alimentar și forestier, precum și în zonele rurale în ansamblu. Ele vizează transferul de cunoștințe și inovarea, competitivitatea agriculturii, gestionarea resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, precum și dezvoltarea incluzivă a zonelor rurale;
- prioritățile **EMFF**, în conformitate cu reforma politicii comune în domeniul pescuitului, se vor concentra asupra viabilității și a competitivității pescuitului și a acvaculturii, sprijinind, în același timp, sustenabilitatea mediului. EMFF va promova coeziunea socială și crearea de locuri de muncă în comunitățile dependente de pescuit, în special prin diversificarea activităților în alte sectoare maritime, precum și prin acțiuni în domeniul politicii maritime integrate.

Contextul global în care operează fondurile CSC se poate schimba și pot apărea noi priorități, astfel încât mecanismele de programare ale fondurilor CSC trebuie să fie suficient de flexibile pentru a reorienta resursele financiare în vederea abordării acestor noi provocări critice. Propunerea

Comisiei prevede posibilitatea revizuirii cadrului strategic comun și a contractelor de parteneriat, în cazul în care apar modificări relevante în strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. În plus, Comisia poate solicita unui stat membru să revizuiască și să propună modificări ale contractului său de parteneriat și ale programelor relevante pentru a susține punerea în aplicare a unei recomandări specifice țării.

Cooperarea Economică Teritorială reprezintă un obiectiv al politicii de coeziune și oferă un cadru pentru schimburile de experiență între actorii de la nivel național, regional și local din diferite state membre, precum și o acțiune comună în vederea găsirii unor soluții comune la probleme comune. Aceasta este cu atât mai importantă având în vedere că provocările cu care se confruntă statele membre și regiunile depășesc tot mai mult frontierele naționale/regionale și necesită acțiuni comune și de cooperare la nivelul teritorial adecvat. Prin urmare, cooperarea teritorială europeană poate avea, de asemenea, o contribuție la stimularea noului obiectiv de coeziune teritorială al Tratatului de la Lisabona.

Se propune un regulament separat pentru cooperarea teritorială europeană în vederea acordării unei atenții sporite contextului multinațional al programelor și instituirii unor dispoziții specifice pentru programele și operațiunile de cooperare, potrivit solicitărilor unui număr mare de părți interesate. Prin urmare, propunerea face trimiteri la participarea țărilor terțe pentru a reflecta mai bine realitatea cooperării teritoriale. Aceasta conține, de asemenea, trimiteri sistematice la rolul pe care grupările europene de cooperare teritorială (GECT) îl pot juca în contextul cooperării.

Propunerea stabilește resursele financiare disponibile pentru fiecare componentă și criteriile de alocare a acestora către statele membre. Acestea vor fi alocate după cum urmează:

- 73,24 % pentru cooperare transfrontalieră;
- 20,78 % pentru cooperare transnațională;
- 5,98 % pentru cooperare interregională.

Aceasta include, de asemenea, continuarea mecanismului pentru transferul de resurse pentru activitățile de cooperare la frontierele externe ale Uniunii, pentru a fi sprijinite în cadrul instrumentului european de vecinătate și parteneriat și al instrumentului de asistență pentru preaderare. Se promovează sinergiile și complementaritatea dintre programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană și programele finanțate în cadrul instrumentelor externe.

1.5 Politica Agricolă Comună

În regiunile rurale ale Uniunii Europene, economia este influențată substanțial de activitatea agricolă, iar rolul agriculturii în cadrul celor trei priorități ale Agendei post-Lisabona se bazează pe:

- **creștere inteligentă** – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare (cercetarea și dezvoltarea tehnologică combinată cu utilizarea eficientă a resurselor existente conduc la creșterea productivității);
- **creștere durabilă** – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive poate conduce la furnizarea de „bunuri publice” (cum ar fi conservarea habitatelor, biodiversitatea și menținerea patrimoniului rural) ce pot contribui, în arealele vizate, la crearea de noi locuri de muncă prin extensivizarea agriculturii și aprovizionarea piețelor locale;
- **creștere favorabilă a incluziunii sociale** – promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială (aproximativ 13,6 milioane de persoane sunt angajate direct în agricultură, silvicultură și pescuit și alte 5 milioane în sectorul agroalimentar; aceasta însemnând 8,6% din totalul locurilor de muncă în UE și 4% din PIB-ul UE).

Agricultura Uniunii Europene se confruntă cu o serie de probleme generate de criza economică, cum ar fi:

- problemele de securitate alimentară cu privire la mari discrepanțe în producție și distribuție;
- impactul volatilității prețurilor asupra costurilor și prețurilor, atât pentru cumpărători de produse agricole cât și pentru producători agricoli;
- variațiile de preț care nu se reflectă la fel în lanțul alimentară;
- reducerea productivității și deteriorarea în ceea ce privește comerțul;
- presiuni pentru intensificarea producției din cauza creșterii costurilor;
- atenuarea schimbărilor climatice și adaptare, conservarea resurselor naturale, îmbunătățirea eficienței resurselor și dezvoltare durabilă la toate nivelurile.

Acestea ar fi motivele pentru care reforma PAC trebuie să abordeze atât eșecurile de piață cât și cele politice, în sensul în care:

- piețele au nevoie de mai multe semnale transparente;
- politicile trebuie să vizeze noi provocări;
- productivitatea și inovația ar trebui să vizeze creșterea durabilă.

În Strategia europeană pentru creșterea inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii – Europa 2020 sunt stabilite căile prin care PAC trebuie să rezolve provocările menționate.

Domeniul economic va avea ca obiectiv politic producția viabilă pentru hrană care să:

- contribuie la creșterea venitului agricol și să îi limiteze fluctuațiile anuale și multianuale. Volatilitatea prețurilor și a veniturilor precum și riscurile naturale sunt mult mai pregnante decât în alte sectoare, iar veniturile fermierilor și nivelurile profitabilității se află la niveluri sub cele din alte sectoare;
- îmbunătățească competitivitatea sectorului agricol trebuie să consolideze poziția deținută de acesta în cadrul lanțului alimentar. Sectorul agricol este fragmentat comparativ cu alte sectoare ale lanțului alimentar, acestea fiind mai bine organizate și cu o putere mai mare de negociere. În plus fermierii europeni fac față competiției pieței mondiale trebuind, în același timp, să respecte standarde înalte de protecție a mediului, de siguranță și calitate a alimentelor, și de bunăstare a animalelor;
- compenseze dificultățile de producție în zonele unde există dezavantaje naturale specifice, întrucât în aceste regiuni există un risc crescut de abandonare a terenurilor.

În ceea ce privește mediul și schimbările climatice, obiectivul politic îl constituie management durabil al resurselor naturale și atenuarea schimbărilor climatice care:

- să garanteze practicile de producție durabile și pentru a asigura furnizarea de bunuri publice care respectă condițiile de mediu din moment ce multe dintre beneficiile publice generate de agricultură nu sunt remunerate prin funcționarea normală a piețelor;
- să favorizeze dezvoltarea ecologică - creșterea verde - prin inovare, ceea ce necesită adoptarea de noi tehnologii, dezvoltarea de noi produse, schimbarea proceselor de producție și sprijinirea noilor așteptări ale consumatorilor;
- să urmărească acțiunile de reducere a efectelor schimbărilor climatice - precum și a permite agriculturii să se adapteze schimbărilor climatice. Întrucât agricultura este în mod particular vulnerabilă la impactul schimbărilor climatice, permițând sectorului o mai bună adaptare la efectele fluctuațiilor meteorologice, se pot reduce astfel efectele negative ale schimbărilor climatice.

Din punct de vedere teritorial o politică de dezvoltare echilibrată teritorial va putea:

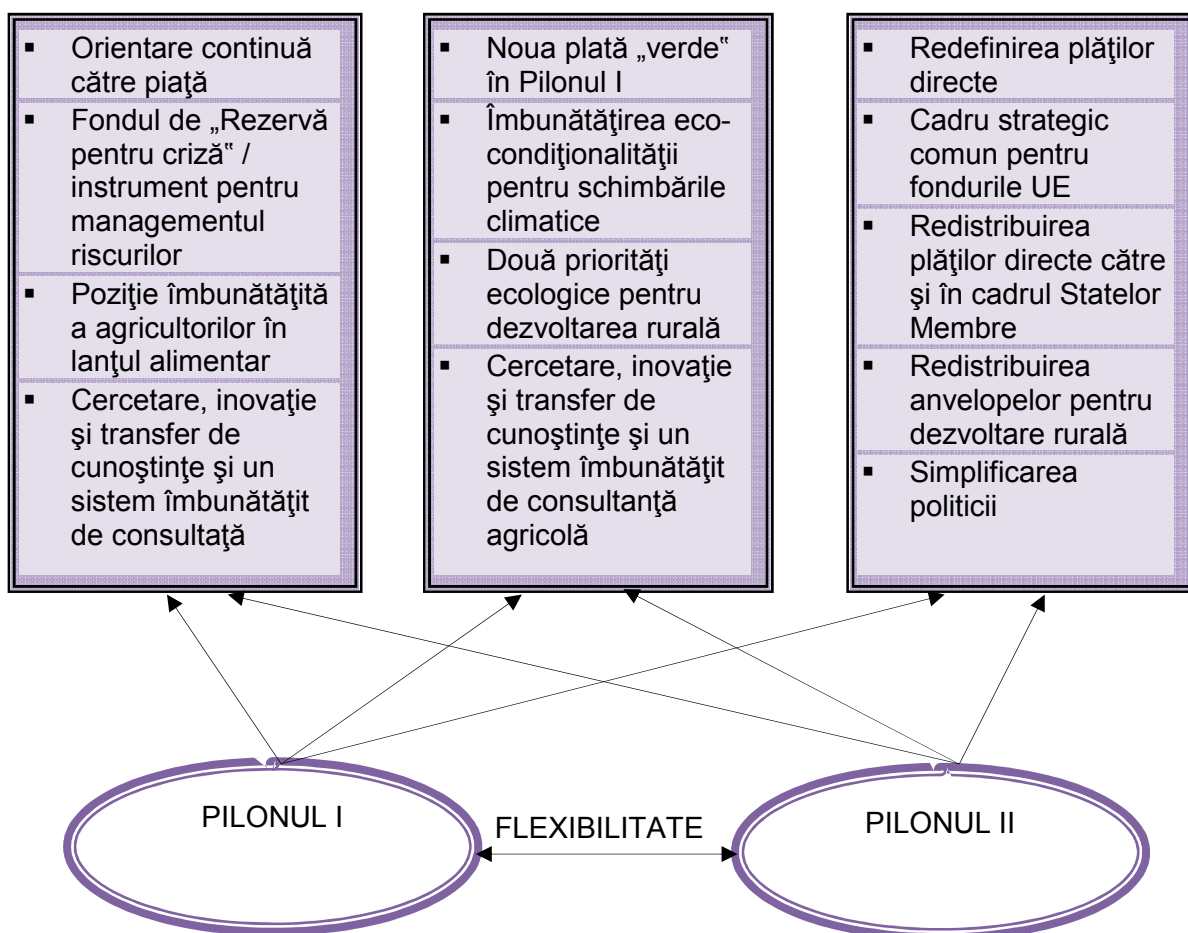
- să sprijine crearea de locuri de muncă în mediul rural și a menține componenta socială din zonele rurale;

- să îmbunătățească economia rurală și pentru a promova diversificarea, permițând actorilor locali să se exprime la un potențial maxim ;
- să permită diversitatea structurală în cadrul sistemelor agricole, îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și dezvoltarea piețelor locale, deoarece în Europa structurile eterogene agricole și sistemele de producție contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale.

Politica Agricolă Comună își deplasează accentul de la subvențiile directe acordate agriculturii (pilonul I al PAC) spre dezvoltarea integrată a economiei rurale și spre protejarea mediului înconjurător (pilonul II al PAC).

Instrumente PAC pentru atingerea obiectivelor

Competitivitate mărită ↔ Mai multă durabilitate ↔ Eficacitate sporită

2. CONTEXT NAȚIONAL

Suprafața totală a României, de 23,84 mil. ha cuprinde 62% teren agricol (cca. 14,7 mil. ha, din care 66,3% teren arabil, 29,2% pajiști naturale și 4,5% plantații de pomi și vie) și cca. 11% suprafața construită a localităților, drumuri, căi ferate și teren neproductiv. Din suprafața totală a țării, circa 92% o reprezintă spațiul rural format din terenul agricol și forestier, localitățile și amenajările rurale.

Repartizarea pe zone geografice este echilibrată: 33% zona de câmpie (până la 300 m altitudine), 37% zona colinară (300-1000 m) și 30% zona montană (peste 1000 m altitudine).

Din punct de vedere al **mărimii suprafeței**, **România este o țară medie** în UE, care cuprinde pe teritoriul său cinci regiuni bio-geografice: stepică, pontică, panonică, continentală și alpină din cele unsprezece regiuni ale Europei.

Din punct de vedere al acoperirii forestiere, atât de important în condițiile schimbărilor climatice actuale, **teritoriul României este neuniform** și mult sub nivelul mediei europene. Acoperirea cu pădure a țării comparativ cu prevederile Codului Silvic (40% până în 2035) este încă departe de a fi considerată optimă. Nici comparativ cu prevederile PNDR (32%, fără precizarea datei de realizare), acoperirea cu păduri nu este corespunzătoare. Pe zone geografice, **acoperirea cu păduri este dezechilibrată**, în zona de câmpie gradul de acoperire forestieră fiind de circa 14%.

Din punct de vedere al acoperirii verzi (păduri, pajiști naturale și plantații), România este, de asemenea, **deficitară, în general și dezechilibrată teritorial**. Față de acoperire verde medie națională de aproximativ 50% (20% pajiști naturale, 2% plantații și 28% păduri), în Câmpia Dunării și Dobrogea (județele Brăila, Ialomița, Călărași, Giurgiu, Teleorman, Constanța și Tulcea) acoperirea verde este de numai 14-15%. Și în județele din partea de est a Moldovei (Botoșani, Iași, Vaslui, Galați) și în județele din Câmpia de vest a României (Timiș, Arad, Bihor și Satu-Mare) deficitul de acoperire verde este relativ ridicat (peste 60-70%). Dezechilibrele de acoperire verde zonale se explică și prin distribuția geografică neuniformă a pajiștilor naturale: 50% în zona montană și alpină (2,4 mil. ha), 40% în zona de deal (2 mil. ha) și numai 10 % în zona de câmpie (circa 0,5 mil. ha).

Capitalul natural al agriculturii, în principal, este constituit din terenul agricol (solul), apa, biodiversitatea și factorii climatici.

Solul este cea mai importantă resursă naturală, fiind apreciat drept cea mai importantă bogăție naturală regenerabilă a țării. Din punct de vedere agronomic, aprecierea capacității ecologice (naturale) a producției agricole, a fertilității prezintă cea mai mare importanță în vederea fundamentării strategiei agricole.

Din punct de vedere al favorabilității terenului agricol (arabil, pajiști naturale, plantații), circa jumătate (48,3%; 7,17 mil. ha) are fertilitate bună și mijlocie și mai bine de jumătate (51,7%; 7,68 mil. ha) are fertilitate scăzută. În schimb, din punct de vedere al celui mai important teren agricol, cel arabil, distribuția pe clase de favorabilitate este mult mai echilibrată: favorabilitate bună și foarte bună - 39,3 % (3,67 mil. ha), mijlocie – 25,5% (2,37 mil. ha) și scăzută – 35,2% (3,28 mil. ha). România, din punct de vedere al suprafețelor agricole totale, ocupă locul șapte în UE, iar la suprafața agricolă și arabilă pe locuitor, locurile 5 și respectiv 6 în UE.

După aderarea la UE a României, procesul de restructurare și apropiere de agricultura celorlalte țări membre se produce lent, fără consecințe vizibile în ceea ce privește compatibilizarea structurală și funcțională a sistemului agroalimentar.

Gradul de compatibilizare a agriculturii României cu cea din UE este încă redus. Deficitul de compatibilitate înregistrează diferențe mari, astfel:

- la producția de cereale, (kg/ha) 0,52 (52%)
- la valoarea producției agricole, (€/ha) 0,32 (32%)
- la formarea brută de capital, (€/ha) 0,35 (35%)
- la contribuția agriculturii în formarea PIB, (%) 4,5–6,0%.

În ceea ce privește dezvoltarea durabilă a României și atingerea obiectivelor stabilite la nivelul Uniunii Europene, un rol semnificativ îl au fondurile structurale europene alocate țării noastre și implicit, gradul de absorbție al acestora.

În perioada anterioară de programare, 2007 – 2013, prin cele 7 Programe Operaționale din cadrul Obiectivului Convergență, prin care se implementează **Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013**, România a beneficiat de o alocare financiară de 19,213 mld. Euro din Fondurile

Structurale: Fondul Social European (FSE), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune, la care se adaugă o cofinanțare națională estimată la 5,6 mld. Euro.

Repartiția alocării UE pe cele **3 fonduri** a fost următoarea:

FEDR	8,976 mld. Euro
FSE	3,684 mld. Euro
FC	6,552 mld. Euro

Sursa: RAPORTUL STRATEGIC NAȚIONAL 2012 privind implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune”, document elaborat de către Guvernul României, februarie 2013

Distribuția procentuală a alocării din **Cadrul Strategic Național de Referință** pe cele **7 Programe Operaționale** s-a făcut astfel:

- Asistență Tehnică – 0,90 %;
- Capacitate administrativă – 1,10 %;
- Competitivitate – 13,30 %;
- Dezvoltare Resurse Umane – 18,10 %;
- Infrastructură Transport – 23,70 %;
- Mediu – 23,50 %;
- Regional – 19,40 %.

Raportându-ne la perioada 2007 – 2013, situația proiectelor depuse, aprobate, contractate și a plăților efectuate, este reflectată în tabelul de mai jos:

Program Operațional	Proiecte depuse	Proiecte aprobate	Contracte/Decizii de finanțare	Plăți către beneficiari (Total mii. Lei)
POS Transport	155	92	87	1.884,76
POS Mediu	635	366	347	4.063,60
PO Regional	8.231	3.692	3.348	6.507,16
POS DRU	10.379	3.017	2.455	5.526,84
POS CCE	15.187	3.664	2.536	2.692,83
PO DCA	1.371	420	420	246,12
PO AT	130	114	106	144,96

Sursa: Situația proiectelor depuse, aprobate, contractate și a plăților efectuate în perioada 2007 – 31 martie 2013, document elaborat de către Guvernul României, 11 aprilie 2013

În urma perioadei de programare 2007 - 2013, la nivelul României, gradul de absorbție se prezintă în felul următor:

Program Operațional	Grad de absorbție 1 mai 2012	Grad de absorbție 31 decembrie 2012	Grad de absorbție 31 martie 2013
POR	15,04 %	24,70 %	24,70 %
POS Mediu	4,37 %	10,30 %	12,88 %
POS Transport	6,13 %	6,46 %	6,46 %
POS CCE	6,44 %	6,77 %	6,77 %
POS DRU	5,48 %	7,73 %	13,08 %
PO DCA	11,07 %	24,63 %	24,63 %
PO AT	10,82 %	18,23 %	18,53 %
TOTAL PROGRAME	7,46 %	11,47 %	13,05 %

Sursa: Situație contractat/plătit/rambursat la 31 martie 2013, document elaborat de Guvernul României, Ministerul Fondurilor Europene, 1 mai 2013

2.1 Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030 (SDD RO)

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene (SDD UE) a stat la baza realizării Strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 (SDD RO). Astfel, obiectivul strategic stabilit pentru orizontul 2020 al SDD RO îl reprezintă atingerea nivelului mediu actual (cu referință la cifrele anului 2006) al UE-27, potrivit indicatorilor de bază ai dezvoltării durabile

Obiectivele generale ale SDD RO:

- **Schimbările climatice și energia curată.** În SDD UE este prevăzut ca obiectiv prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul corespondent din SDD RO îl reprezintă asigurarea funcționării eficiente și în condiții de

siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.

- **Transport durabil.** Obiectivul general stabilit în SDD UE este: asigurarea că sistemele de transport satisfac nevoile economice, sociale și de mediu ale societății, reducând, în același timp, la minimum impactul lor nedorit asupra economiei, societății și mediului. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul corespondent din SDD RO îl reprezintă atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport.
- **Producție și consum durabile.** Obiectivul general stabilit în SDD UE este: promovarea unor practici de consum și producție sustenabile. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul corespondent din SDD RO îl reprezintă decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției. Ținta principală este accelerarea dezvoltării în ansamblu a sectorului de servicii și a contribuției acestuia la creșterea produsului intern brut, astfel încât să se atingă o pondere de circa 60%.
- **Conservarea și gestionarea resurselor naturale.** Obiectivul general stabilit în SDD UE este: îmbunătățirea gestionării resurselor naturale și evitarea exploatării lor excesive, recunoașterea valorii serviciilor furnizate de ecosisteme. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național îl constituie atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale.
- **Sănătatea publică.** Obiectivul general stabilit în SDD UE este: promovarea unor servicii medicale de calitate în condiții de egalitate și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor la adresa sănătății. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.
- **Incluziunea socială, demografia și migrația.** Obiectivul general stabilit în SDD UE este: crearea unei societăți bazate pe incluziunea socială, prin luarea în considerare a solidarității între generații și în interiorul lor și asigurarea creșterii calității vieții cetățenilor ca o condiție a

bunăstării individuale durabile. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.

- **Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile.** Obiectivul general stabilit în SDD UE este: promovarea activă a dezvoltării durabile la nivel global și asigurarea punerii de acord a politicilor interne și externe ale Uniunii Europene cu principiile dezvoltării durabile și angajamentele sale în această privință. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este conturarea domeniilor specifice de aplicare a expertizei și resurselor disponibile în România în slujba asistenței pentru dezvoltare, și alocarea în acest scop a circa 0,50% din venitul național brut.
- **Educație și formare profesională.** Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele propuse de Strategia 2020.
- **Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea.** Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.

Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

analizează o serie de probleme și situații prezente la nivelul țării noastre, și anume:

- **Creșterea sustenabilă** – transformările structurale și echilibrele macroeconomice: o asigurarea sustenabilității pe termen lung a consumurilor energetice și materiale bazate pe evaluarea realistă a capacității de suport a capitalului natural; o modernizarea treptată a macrostructurii economiei pentru a corespunde cerințelor sociale și de mediu; o creșterea productivității muncii și îmbunătățirea ratei de ocupare; o îmbunătățirea managementului micro- și macro-economic; o politica de investiții și diversificarea surselor de finanțare; o menținerea echilibrelor macro-economice;
- **Dezvoltarea regională și acțiunea locală:** problematica specifică a dezvoltării rurale: dezvoltarea regională; dezvoltarea rurală, agricultura, silvicultura, și pescuitul;
- **Amenajarea teritoriului și planificarea spațială:** planificarea spațială, cadastrul României;
- **Dimensiunea culturală a dezvoltării durabile;**

- **Capacitatea administrativă și calitatea serviciilor publice:** dezvoltarea durabilă ca măsură a eficienței guvernării și a calității politicilor publice;
- **Politica externă și de securitate:** orientări generale și contribuții specifice ale României la Politica Externă și de Securitate Comună și la Politica Europeană de Securitate și Apărare ale UE în raport cu cerințele dezvoltării durabile.

2.2 Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDTR 2030)

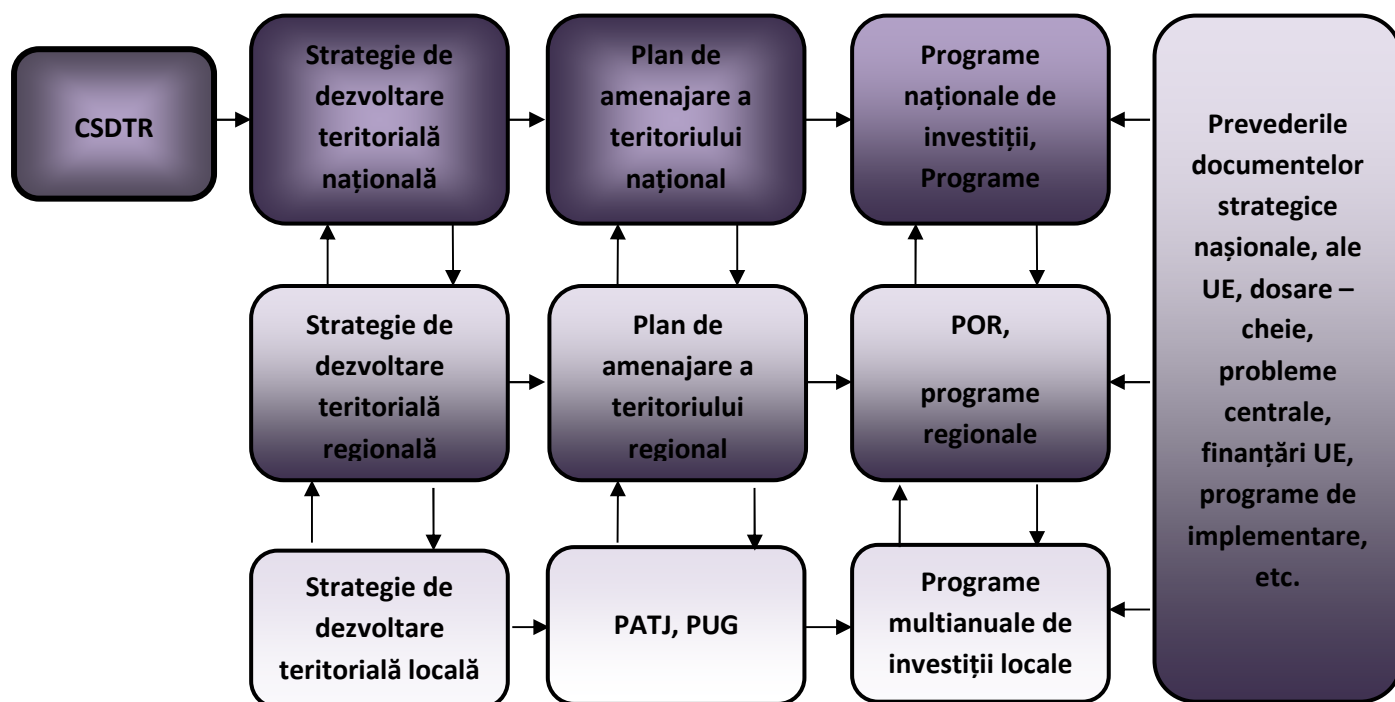
Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 este un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată pe termen mediu și lung a României. Conceptul asigură un cadru de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României, în concordanță cu evoluțiile din spațiul european și internațional, bazându-se pe practicile curente în domeniul planificării teritoriale. CSDTR stabilește liniile directoare de dezvoltare teritorială a României la scară regională, inter-regională, națională, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului.

Scopul CSDTR este de a pune în evidență, din perspectivă teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul țării noastre ca stat membru al Uniunii Europene și membru activ în zona Europei Centrale și de Est. CSDTR urmărește maximizarea impactului investițiilor străine și naționale, orientându-le către zonele relevante, prin intermediul proiectelor strategice naționale și a politicilor publice elaborate în conformitate cu obiectivele acestuia.

În vederea implementării CSDTR sunt necesare următoarele categorii de corelări:

- Corelarea pe orizontală a strategiilor de dezvoltare teritorială cu documentațiile de amenajare a teritoriului/ urbanism și cu programele de investiții sectoriale relevante;
- Corelarea pe verticală a strategiilor de dezvoltare teritorială, planurilor de amenajare a teritoriului și urbanism, programelor de investiții publice, între nivelele: teritorial, regional și local.

Structura planificării teritoriale strategice

Sursa: www.mdrl.ro; *Concepul Strategic de Dezvoltare teritorială România 20130*

Obiectivele strategice ale Concepului Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDTR 2030)

1. Valorificarea periferalității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental;
2. Racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare;
3. Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane;
4. Afirmarea solidarității urban – rural;
5. Dezvoltarea rurală;
6. Consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale, ca suport al dezvoltării regionale;
7. Dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii;
8. Creșterea competitivității teritoriale
9. Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

2.3 Acordul de parteneriat propus pentru perioada de programare 2014-2020

Acordul de parteneriat reprezintă un document strategic, elaborat cu scopul de a maximiza efectele Cadrului Strategic Comun 2014-2020. Astfel, obiectivele, orientările strategice și inițiativele emblematice din Strategia 2020 trebuie să fie dezvoltate în continuare în contextele naționale și regionale. România se confruntă cu provocări enorme în materie de dezvoltare, fiind identificate următoarele provocări care necesită investiții strategice pentru a îndepărta obstacolele din calea dezvoltării și pentru a debloca potențialul economic al țării:

- 1) Competitivitatea
- 2) Oamenii și societatea
- 3) Infrastructura
- 4) Resursele
- 5) Administrația și guvernarea

- 1) **Competitivitate** – *promovarea competitivității și a dezvoltării locale, în vederea consolidării sustenabilității operatorilor economici și a îmbunătățirii atractivității regionale*

Analizele efectuate la nivelul României au relevat faptul că nivelul general al activității economice din țara noastră se menține foarte scăzut, problema competitivității reprezentând o provocare continuă pentru România, astfel:

- dependența actuală a ocupării forței de muncă de o agricultură cu valoare adăugată foarte scăzută, în care micile ferme reprezintă o cotă foarte mare (aproape 93 % din numărul total al fermelor), cu orientare redusă spre piață, nivel scăzut de productivitate și dotare tehnică, suprafețe mari de livezi în declin (peste 50 %);
- cultura antreprenorială așa cum este reflectată de densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile cu excepția regiunii București-Ilfov, precum și orientarea către activități cu valoare adăugată redusă;
- niveluri de productivitate necompetitive la nivel internațional în multe domenii industriale;
- slaba reprezentare actuală a serviciilor cu valoare adăugată semnificativă în cadrul economiei;
- fragmentarea, standardizarea excesivă, utilizarea inefficientă a resurselor în mediile românești de cercetare și dezvoltare și academice, precum și absența unei strategii pentru dezvoltarea instituțiilor cu activități intense de cercetare.

2) Oamenii și societatea - dezvoltarea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a numărului de absolvenți din învățământul terțiar, oferind totodată soluții pentru provocările sociale severe și combaterea sărăciei, în special la nivelul comunităților defavorizate sau marginalizate ori în zonele rurale

În România sunt mari diferențe de avere, oportunitate, educație, competențe, sănătate și, în multe zone, acestea s-au intensificat în ultimul deceniu. Aceste diferențe au un caracter profund teritorial, cu variații pronunțate între regiuni, precum și între zonele urbane și cele rurale.

România are o densitate foarte scăzută a ocupării forței de muncă, în special în zona rurală (În 2012, zona rurală a României s-a extins la 207.522 km² (87,1 % din teritoriul României), fiind locuită de 45,0 % din populația României (sursa: Institutul Național de Statistică, 2012). Zona rurală este definită în Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și în Legea 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național. Zona rurală este definită prin desemnarea comunelor (unități NUTS 5) ca localități rurale, iar statisticile referitoare la zona rurală sunt agregate de la acest nivel. Zone mari din țară nu dispun de o piață funcțională a forței de muncă și, prin urmare, numeroși tineri nu sunt nici angajați, nici în curs de educare sau formare.

Marea provocare constă în a restabili performanța sistemului educațional și, în contextul unei cereri foarte scăzute de forță de muncă, în a face educația atractivă. Pe lângă crearea unei infrastructuri educaționale moderne și bine dotate, trebuie rezolvate aspectele legate de extinderea accesului la educația timpurie, combaterea abandonului școlar timpuriu, creșterea relevanței educației și formării pentru nevoile pieței forței de muncă și deschiderea accesului la învățământul terțiar și la învățarea pe tot parcursul vieții.

3) Infrastructura - dezvoltarea infrastructurii fizice, atât în sectorul TIC, cât și în sectorul transporturilor, în vederea sporirii accesibilității regiunilor din România și a atractivității acestora pentru investitori

Creșterea economică a României este împiedicată de infrastructura subdezvoltată și depășită. Deși

România este poziționată pe rute importante care leagă Europa Centrală de Marea Neagră și Caucaz, infrastructura sa de transport este subdezvoltată față de volumul de bunuri și numărul de

pasageri ce tranzitează teritoriul românesc, iar accesibilitatea rămâne o barieră majoră pentru dezvoltarea economică regională.

Conectivitatea prin toate modurile de transport nu este optimă din cauza întârzierii investițiilor, precum și a deficiențelor administrative legate de întreținerea și funcționarea infrastructurii. În ceea ce privește infrastructura TIC, rețelele în bandă largă de bază ar trebui să fie disponibile la nivel național până în 2015 ca rezultat al inițiativelor existente, deși numărul de conectări rămâne scăzut. În plus, România se confruntă cu dificultăți deosebite în ceea ce privește extinderea Accesului de Generație Următoare (NGA) în zonele rurale unde, în absența unei intervenții publice, se estimează că, până în 2020, mai puțin de 50 % dintre gospodăriile vor fi acoperite cu infrastructură cu viteze de peste 30Mbps.

4) *Resursele - încurajarea utilizării durabile și eficiente a resurselor naturale prin promovarea eficienței energetice, a unei economii cu emisii reduse de carbon, a protecției mediului și a adaptării la schimbările climatice*

România este bine înzestrată din punct de vedere al resurselor disponibile, dintre care o parte semnificativă este reprezentată de resursele regenerabile și are în același timp potențial de extindere a acestora. România se bazează mult mai puțin pe energie importată (21,7 % în 2010) decât UE 27 (52,7 %). Eficiența sistemelor românești de producere, transport și distribuție a energiei electrice (fie din surse regenerabile precum energia eoliană sau solară, fie, pe de altă parte, a energiei nucleare și a celei produse de turbine cu gaz) este aproape de media UE. Eficiența utilizării energiei este scăzută, în principal din cauza clădirilor rezidențiale și publice care sunt prost izolate și a ineficienței sistemelor centralizate de transport și distribuție a energiei termice.

România se confruntă cu o serie de riscuri naturale de mediu sau datorate intervenției umane, care reprezintă o amenințare pentru cetățenii, infrastructura și resursele naturale ale României. Riscurile datorate schimbărilor climatice sau exacerbate de acestea au avut un impact major în ultimul deceniu;

inundațiile, incendiile de pădure și seceta recurentă au determinat pierderi și daune de amploare în toată țara. În unele cazuri, gravitatea acestora a depășit capacitatea națională de răspuns.

Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată continuă să fie una dintre cele mai importante priorități de ameliorare a standardelor de viață din România, în special în zonele rurale.

Gestionarea deșeurilor este încă departe de standardele europene, având niveluri reduse de reutilizare, reciclare și valorificare energetică. Până în 2017, România are la dispoziție o perioadă de tranziție pentru a elimina treptat depozitele de deșeuri care nu sunt conforme.

România este bogată în active naturale, dar calitatea mediului și biodiversitatea rămân sub presiunea

procesului natural, precum și a activității economice. Există o nevoie stringentă de a îmbunătăți protecția mediului și de a trece la practici mai durabile în agricultură, construcții, industriile extractive și, în general, în afaceri.

5) Administrația și guvernarea - consolidarea unei administrații publice moderne și profesionale prin intermediul unei reforme sistemice, orientată către soluționarea erorilor structurale de guvernare

România este caracterizată încă de o slabă capacitate administrativă a instituțiilor publice și de o predispoziție către birocrație și reglementări exagerate care au o influență puternică asupra competitivității mediului său de afaceri. În pofida eforturilor de a implementa politici publice viguroase în România, mai sunt necesare urgent reforme care să amelioreze calitatea administrației publice. România a luat numeroase măsuri pentru a crea un sistem juridic puternic, independent și respectat. Deși s-au făcut progrese în multe zone, sunt încă necesare măsuri de consolidare instituțională, reformă și modernizare. Absența unui sistem eficient de cadastru reprezintă un obstacol semnificativ pentru dezvoltarea și implementarea infrastructurii, consolidarea și dezvoltarea proprietății.

Provocare în materie de dezvoltare	Obiectiv tematic
COMPETITIVITATEA	1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
	2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare
	3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
OAMENII ȘI SOCIETATEA	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate și sprijinirea mobilității forței de muncă
	9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a discriminării

	10. Investiții în educație, instruire și formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare
INFRASTRUCTURA	2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor apărute în infrastructura rețelelor importante
RESURSELE	4. Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele
	5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
	6. Protejarea și conservarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
GUVERNANȚA	11. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și părților interesate și o administrație publică eficientă
	2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare

Acordul de parteneriat include cinci fonduri structurale și de investiții europene (ESIF):

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)
- Fondul de coeziune (FC)
- Fondul social european (FSE)
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF)

În ceea ce privește zonele rurale ale României, finanțările din FEADR vor promova creșterea gradului de inovare și a competitivității în sectorul agroalimentar, precum a valorii adăugate a produselor. Agricultorii vor beneficia de asistență pentru dezvoltarea sau restructurarea propriilor întreprinderi, iar diversificarea activităților economice va reduce dependența excesivă de agricultură existentă în prezent și va îmbunătăți perspectivele creării de locuri de muncă în zonele rurale.

Aceasta va fi corelată cu o gestionare atentă a resurselor naturale, centrată pe conservarea bogatei biodiversități naturale a României și pe promovarea gestionării durabile a terenurilor agricole și forestiere. Sărăcia din mediul rural va fi combătută prin investiții destinate modernizării infrastructurii de bază și ameliorării accesului la servicii, în vederea îmbunătățirii calității vieții în comunitățile rurale și creării condițiilor pentru dezvoltare locală.

Alocare: defalcare pe obiective tematice și fonduri (cu excepția cooperării teritoriale) 2014 – 2020

OBIECTIV TEMATIC	FEDR	FSE	FC	FEADR	EMFF	TOTAL
1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	973,404,255	-	-	93,523,400	-	1,066,927,655
2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, precum și îmbunătățirea utilizării și a calității acestora	531,914,894	-	-	-	-	531,914,894
3. Sporirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (pentru FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru EMFF)	744,680,851	-	-	2,287,993,961	84,210,685	3,116,885,497
4. Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele	3,248,063,830	-	159,574,468	486,179,372	3,368,427	3,897,186,096
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor	-	-	478,723,404	1,536,222,695	-	2,014,946,099
6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor	926,404,255	-	2,892,443,785	1,115,224,800	37,052,701	4,971,125,541

7. Promovarea unui transport durabil și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	2,728,208,359	-	3,404,255,320	-	-	6,132,463,679
8. Promovarea sustenabilității și a calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor	101,063,830	1,563,930,485	-	529,921,367	33,684,278	2,228,599,960
9. Promovarea incluziunii sociale, precum și combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare	521,276,596	1,133,855,426	-	1,752,959,222	-	3,408,091,244
10. Investiții în educație, instruire și învățământ vocațional pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții	361,702,128	1,257,101,071	-	35,270,500	-	1,654,073,699
11. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă	265,957,447	531,063,830	-	-	-	797,021,277
Asistență tehnică	323,404,255	288,085,106	-	178,368,085	10,105,280	799,962,726
TOTAL	10,726,080,699	4,774,035,918	6,934,996,977	8,015,663,402	168,421,371	30,619,198,367

Alocarea pe programe (2014 – 2020)

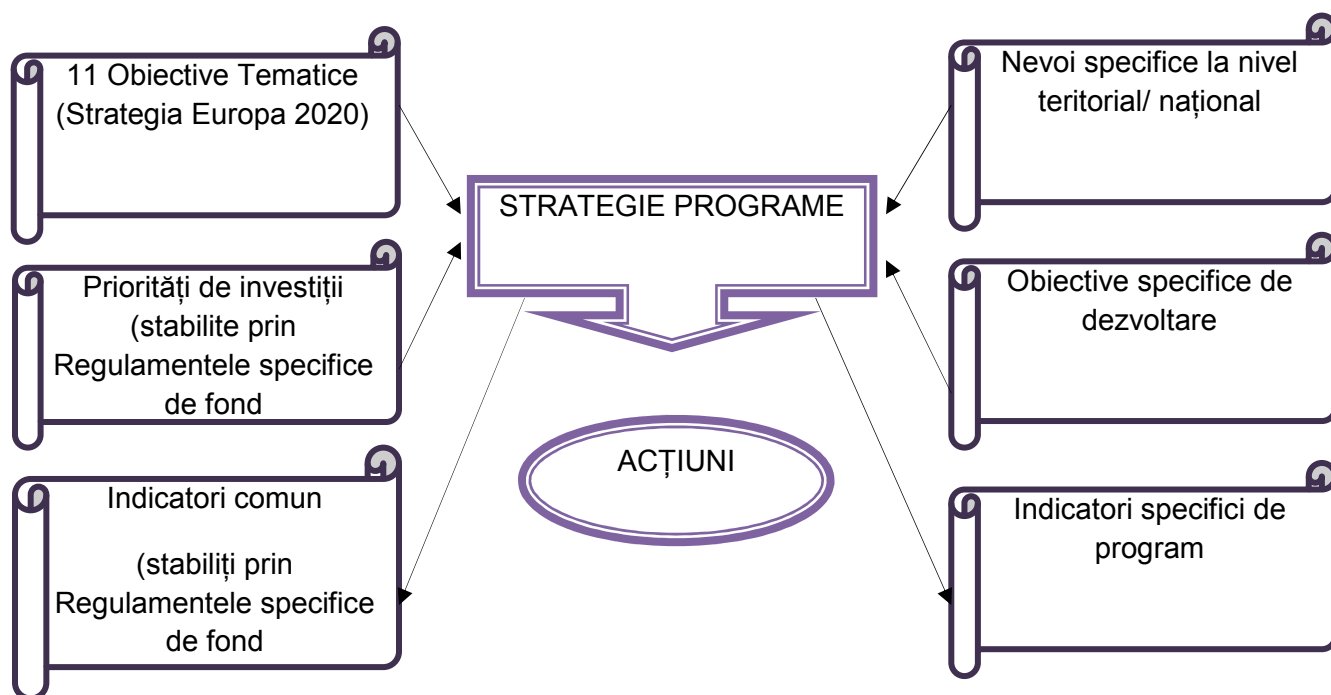
Programul	Alocarea financiară pentru perioada 2014-2020
Programul Operațional Infrastructură Mare	9,41 mld. euro
Programul Operațional Regional	6,7 mld. euro
Programul Operațional Capital Uman	4,22 mld. euro
Programul Operațional Competitivitate	1,33 mld. euro
Programul Operațional Capacitate Administrativă	0,55 mld. euro
Programul Operațional Asistență Tehnică	0,21 mld. euro
Plăți directe în agricultură	10 mld. euro
Programul Național pentru Dezvoltare Rurală	8 mld. euro
Programul Operațional Pescuit	0,17 mld. euro
Facilitatea "Connecting Europe"	1,23 mld. euro
Programele de cooperare teritorială	0,45 mld. Euro

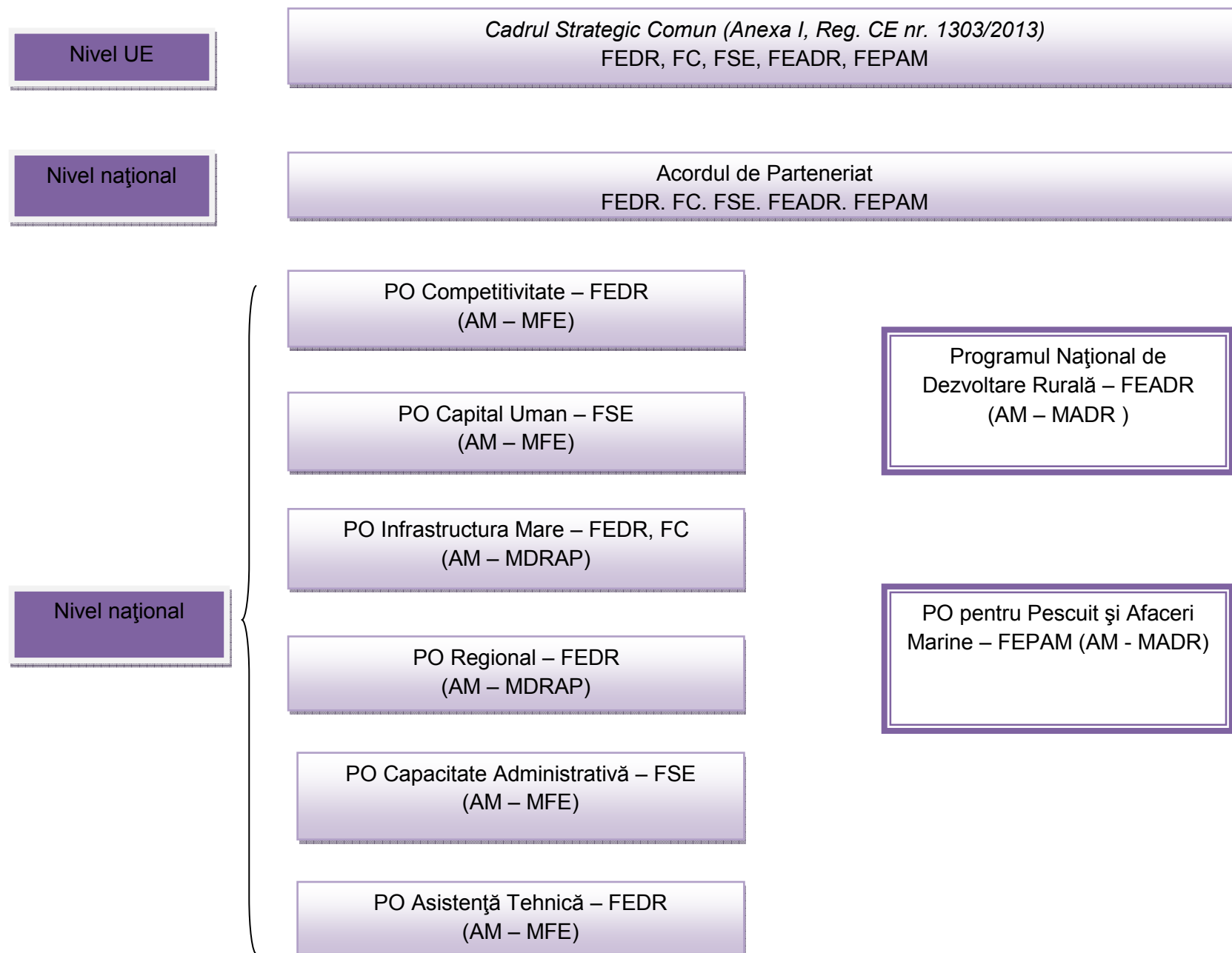
Programare 2007 – 2013 vs Programare 2014 - 2020

Cadrul strategic național de referință (FEDR, FC, FSE)	Acordul de parteneriat (FEDR, FC, FSE, FEADR, FEPAM)
Orientare strategică și de programare - linii directoare CE privind coeziunea economică, socială și teritorială, ținând seama de politicile comunitare relevante	Strategia Europa 2020 Document de poziție al serviciilor CE Recomandări specifice de țară
Rezerva de performanță, 3% la latitudinea SM	Rezerva de performanță, 6 % , obligatorie
Indicatori de rezultat și realizare imediată (output) stabiliți pe baza unor linii orientative CE	Indicatori comuni stabiliți prin regulamentele de fond: - de output (FEDR, FSE, FC, FEADR)

(comunicate pe parcursul implementării)	- de rezultat (FSE)
Concentrare tematică - nu	11 Obiective Tematice; alocări financiare condiționate prin regulamentele specifice de fond FEDR / FSE
Priorități / fond	Priorități de investiții/fond/obiectiv tematic
Instrumente de dezvoltare teritorială predefinite - nu	ITI CLLD
Condiționare finanțare - nu	Condiționalități ex-ante

CARACTERISTICI PROCES PROGRAMARE 2014 – 2020

Varianta propusă pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL COMPETITIVITATE

PO Competitivitate (finanțat prin FEDR) susține creșterea inteligentă, promovarea economiei bazate pe cunoaștere și inovare, prin investiții în:

- Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării
- Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor

PO Competitivitate răspunde la 4 dintre provocările de dezvoltare stabilite prin Acordul de Parteneriat:

I. Competitivitatea și dezvoltarea locală

II. Oamenii și societatea

III. Infrastructura

IV. Resursele

V. Administrația și guvernarea

Programul Operațional Competitivitate

Axa Prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor - 797.872.340 euro (60% din POC)

1.1. Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior

1.2. Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de competență

Orientări principale:

Susține creșterea cercetării-dezvoltării și inovării cu finanțare privată

- Promovează orientarea cercetării către piață
- Este orientat în principal către patru domenii de specializare inteligentă:
 - 1) bioeconomie
 - 2) tehnologia informației și a comunicațiilor, spațiu și securitate
 - 3) energie, mediu și schimbări climatice
 - 4) eco-nano-tehnologii și materiale avansate
- Susține cercetarea în sănătate, ca domeniu prioritar național

- Utilizează instrumente financiare (credite și garanții)
- Introduce susținerea prin capital de risc (în premieră) pentru ideile inovative, de tip seed și pre-seed (accelerator)
- Sprijină cu prioritate înființarea/dezvoltarea de infrastructuri CD în organizații de tip cluster

Categorii de intervenții finanțate:

- Stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare prin proiecte de CDI derulate de întreprinderi individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități, în scopul inovării de procese și de produse în sectoarele economice care prezintă potențial de creștere
- Măsuri de capital de risc în favoarea IMM-urilor inovative
- Credite și garanții în favoarea IMM-urilor inovatoare și a organizațiilor de cercetare care răspund cererilor de piață
- Sprijinirea spin-off-urilor și start-up-urilor inovatoare
- Parteneriate pentru transfer de cunoștințe (Knowledge Transfer Partnerships)
- Mari infrastructuri de CD (inclusiv 2 proiecte majore : ELI – NP și Danubius)
- Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil și asigurarea accesului cercetătorilor la publicații științifice și baze de date europene și internaționale
- Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru ORIZONT 2020 al Uniunii Europene și alte programe CDI internaționale
- Atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CDI

Axa Prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală Competitivă 531.914.894 euro (40% din POC)

2.1. Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, e-learning, incluziune digitală, cultură online și e-sănătate

2.2. Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC;

2.3. Extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelelor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală

- Patru domenii principale pentru dezvoltarea TIC:
 - a) e-guvernare, interoperabilitate, securitate informatică, cloud computing și social media

- b) TIC în educație, incluziune socială, sănătate și cultură
 - c) e-Comerț, inovare în TIC
 - d) Infrastructura de bandă largă și servicii digitale
- Orientare către principii de tipul e-guvernare 2.0, servicii publice on-line, în forme intuitive și evenimente de viață
 - Implementarea Strategiei naționale în domeniul TIC (Agenda Digitală pentru România), implică utilizarea principiilor de tipul e-guvernare 2.0, care răspund direct nevoilor întreprinderilor și ale cetățenilor, sub formă intuitivă de afaceri sau de evenimente de viață.
 - Scopul final este ca un număr de 36 de evenimente de viață, care implică utilizarea serviciilor publice, să fie acoperite în mediul online. Cele 36 de evenimente de viață sunt grupate în 8 categorii, astfel: Stare civilă, Activitatea agenților economici, Drepturi și obligații cetățenești, Muncă, Familie și Protecție Socială, Afaceri Externe, Parcurs educațional, Servicii medicale, Promovare turism:

Categorii de intervenții finanțate:

- Dezvoltarea, consolidarea și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice dedicate serviciilor de e-guvernare tip 2.0 centrate pe evenimente din viața cetățenilor și întreprinderilor
- Asigurarea securității cibernetice a sistemelor TIC și a rețelelor informatice
- Asigurarea utilizării tehnologiilor cloud computing și a tehnologiilor de colaborare media sociale
- Promovarea și utilizarea datelor deschise (Open Data) și a bazelor de date de dimensiuni mari (Big Data) pentru analiza și raportarea datelor la nivel național
- Îmbunătățirea competențelor digitale și sporirea conținutului digital, inclusiv prin infrastructuri sistematice TIC în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură
- Creșterea valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere/poli de competitivitate
- Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic
- Îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și a accesului la internet

Elemente de noutate 2014 – 2020, față de 2007 – 2013

- Investițiile în CDI vor fi realizate numai în legătură cu ariile identificate în strategia națională de CDI ca fiind de "specializare inteligentă" (smart specialization).

- Vor fi sprijinite parteneriatele între întreprinderi și instituții de cercetare în scopul creșterii transferului de cunoștințe, tehnologie și personal cu competențe CDI pentru dezvoltarea de produse și procese bazate pe CDI și pe cererea pieței
- Investițiile TIC vor fi orientate inclusiv către îmbunătățirea mediului digital de asigurare a serviciilor publice pentru cetățeni și mediul de afaceri (evenimente de viață)

Varianta propusă pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

PO Capital Uman susține creșterea economică incluzivă, prin investiții în:

- Încurajarea ocupării și a mobilității forței de muncă, în special în rândul tinerilor și a persoanelor situate în afara pieței muncii
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- Susținerea educației, dezvoltarea competențelor și încurajarea învățării pe tot parcursul vieții

PO Capital Uman răspunde la 2 dintre provocările de dezvoltare stabilite prin Acordul de Parteneriat:

I. Competitivitatea și dezvoltarea locală

II. Oamenii și societatea

III. Infrastructura

IV. Resursele

V. Administrația și guvernarea

Axa Prioritară 1: Inițiativa locuri de muncă pentru tineri

Măsurile:

- Servicii personalizate de informare, consiliere și orientare pentru identificarea celor mai bune opțiuni de sprijin – educație, formare, ocupare - sau, acolo unde este posibil sau necesar, o combinație a celor trei opțiuni de sprijin
- Programe de formare profesională
- Evaluare și certificare pentru recunoașterea competențelor dobândite în context informal și non-formal
- Stimulente financiare pentru angajatori, pentru a crea locuri de muncă pentru tinerii NEETs, inclusiv pentru a crea scheme de ucenicie și stagii
- Sprijin financiar pentru înființarea de întreprinderi

- Consiliere și formare în domeniul antreprenoriatului

Sprijin financiar tinerii care găsesc un loc de muncă într-o altă zonă/regiune prin prime de mobilitate și/sau de instalare

Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs

Măsuri:

- Servicii personalizate de informare, consiliere și orientare pentru identificarea celor mai bune opțiuni de sprijin – educație, formare, ocupare - sau, acolo unde este posibil sau necesar, o combinație a celor trei opțiuni de sprijin
- Programe de formare profesională
- Evaluare și certificare pentru recunoașterea competențelor dobândite în context informal și non-formal
- Stimulente financiare pentru angajatori, pentru a crea locuri de muncă pentru tinerii NEETs, inclusiv pentru a crea scheme de ucenicie și stagii
- Sprijin financiar pentru înființarea de întreprinderi
- Consiliere și formare în domeniul antreprenoriatului

Sprijin financiar tinerii care găsesc un loc de muncă într-o altă zonă/regiune prin prime de mobilitate și/sau de instalare

Axa Prioritară 3: Locuri de muncă pentru toți

Categorii de intervenții prevăzute

- Îmbunătățirea participării pe piața muncii pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și a celor inactive, vizând în special șomerii pe termen lung, lucrătorii în vârstă (55-64 ani), persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități, persoanele din mediul rural și alte grupuri vulnerabile.
- Creșterea ocupării prin încurajarea antreprenoriatului și a înființării de întreprinderi
- Stimularea participării angajatorilor la formarea profesională a angajaților
- Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și a antreprenorilor

Axa Prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

- Măsuri integrate destinate comunităților aflate în risc de sărăcie (domenii vizate: educație, stimulente pentru ucenicie și stagii, sprijin pentru dezvoltarea de întreprinderi sociale de inserție, sprijinirea dezvoltării de servicii sociale, precum și de servicii comunitare integrate

medicale și sociale furnizate la nivelul comunității, acțiuni de facilitare și mediere a relațiilor dintre diverșii actori relevanți)

- Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile
- Dezvoltarea economiei sociale și promovarea antreprenoriatului social
- Îmbunătățirea calității și accesului la servicii sociale și de asistență medicală
- Creșterea calității serviciilor oferite la nivelul comunității (accent pe tranziția de la sistemul instituționalizat către serviciile oferite la nivelul comunității)

Axa Prioritară 5: CLLD

Orientări principale

- Apeluri comune POCU/POR (urban) și POCU/ PNDR (rural) pentru intervenții integrate
- Prioritate pentru comunitățile cu populație romă semnificativă
- Încurajarea dezvoltării economiei sociale, inclusiv a antreprenoriatului social, inclusiv prin utilizarea instrumentelor financiare
- Introducerea mecanismelor de tip global grant, alături de apelurile de proiecte

Axa Prioritară 6: Educație și competențe

- Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate
- Îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a accesului la acestea
- Creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții
- Accent pe: creșterea accesului și participării în special pentru grupurilor vulnerabile și comunităților dezavantajate, cu accent pe populația roma;
- Susținere cu precădere a consolidării legăturilor cu piața muncii/ sectorul de afaceri (învățământul profesional și tehnic, învățământul terțiar, LLL)
- Utilizarea ICT în procesul de formare

Axa Prioritară 7: Asistență tehnică

Elemente de noutate în perioada 2014 – 2020, față de 2007 – 2013

- Alocări speciale din Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri" (YEI): integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, pentru 3 regiuni eligibile în care rata șomajului în rândul tinerilor este mai mare de 25%: Centru, Sud-Est și Sud Muntenia;

- Măsuri orientate către angajarea pe cont propriu (self employment) și încurajarea antreprenoriatului, inclusiv sprijin pentru înființarea unor întreprinderi, inclusiv prin utilizarea instrumentelor financiare
- Măsuri dedicate comunități dezavantajate, în particular comunitățile de romi;
- Accent pe proiecte integrate care răspund nevoilor comunității (domenii vizate: educație, ocupare, servicii sociale și de sănătate, locuire, voluntariat)
- Scheme care vizează încurajarea antreprenoriatul social, inclusiv prin utilizarea instrumentelor financiare
- Utilizarea de scheme de global grants in implementarea intervențiilor (cu precădere pentru antreprenoriat, incluziune socială)
- Utilizarea instrumentului CLLD

Varianta propusă pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL INFRASTRUCTURĂ MARE

PO Infrastructură Mare 2014-2020 cuprinde 9 Axe Prioritare:

TRANSPORT

Axa prioritară 1 - Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere (autostrăzi, drumuri naționale, drumuri expres), feroviare și navale pe rețeaua TEN-T

Axa prioritară 2 - Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T

Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale (autostrăzi, drumuri expres, drumuri naționale, inclusiv variante de ocolire, infrastructură feroviară prin electrificări și dotare cu material rulant, infrastructură portuară și aeroportuară)

Axa prioritară 3 - Dezvoltarea unui sistem de transport sigur și prietenos cu mediul

Transport intermodal, siguranță rutieră, reducerea impactului asupra mediului, infrastructură modernizată la punctele de frontieră, eficientizarea sistemului de transport

MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE

Axa prioritară 4 - Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

- Investiții în sectorul apă și apă uzată pentru a îndeplini cerințele acquis-ului de mediu al UE, prin continuarea dezvoltării proiectelor de integrate de apă și apă uzată
- Investiții în sectorul deșeuri pentru a îndeplini cerințele acquis-ului de mediu al UE, prin continuarea dezvoltării proiectelor de management integrat al deșeurilor de la nivelul județelor

Axa prioritară 5 - Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea siturilor poluate istoric și monitorizarea calității aerului

Axa prioritară 6 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

- Măsuri non-structurale, orientate spre combaterea riscurilor generate de schimbările climatice (în special inundații și secetă), completate prin proiecte de infrastructură (amenajarea cursurilor râurilor, îndiguiri etc.)
- Investiții pentru reducerea eroziunii costiere pe malul Mării Negre
- Dezvoltarea capacității de răspuns în situații de urgență a serviciilor profesionale și voluntare

ENERGIE CURATĂ ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Axa prioritară 7 - Energie sigură și curată pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon

- Realizarea și modernizarea capacităților de producție a:
 - a) energiei electrice și termice în centrale pe biomasă/biogaz (inclusiv proiecte integrate: producție și transport/distribuție)
 - b) energiei termice în centrale geotermale (inclusiv proiecte integrate: producție și transport/distribuție)
- Consolidarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul preluării energiei produse din resurse regenerabile în condiții de siguranță a funcționării SEN
- Realizarea de centrale electrice de cogenerare de înaltă eficiență, pentru consum propriu
- Implementarea distribuției inteligente pentru consumatori rezidențiali de energie electrică (proiecte demonstrative derulate de cei 8 distribuitori regionali de energie electrică)
- Monitorizarea consumului de energie la nivelul unor platforme industriale prin contorizare inteligentă

Axa prioritară 8 – Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

INFRASTRUCTURĂ ÎN REGIUNEA BUCUREȘTI – ILFOV

Axa prioritară 9 – Dezvoltarea infrastructurii urbane în București - Ilfov

Dezvoltarea infrastructurii de transport urban subteran în București – Ilfov prin extinderea magistrelor de metrou și modernizarea rețelei existente, achiziționarea de material rulant pentru noile tronsoane de metrou

Varianta propusă pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Obiectivul Programului Operațional Regional:

creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic

Investițiile propuse pe POR au fost incluse în cadrul a 12 Axe prioritare, rezultate în baza obiectivelor tematice europene, astfel:

Axa prioritară 1: Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării

Tipuri de investiții:

- crearea, modernizarea și extinderea entităților de inovare și transfer tehnologic, inclusiv dotarea cu echipamente a acestora;
- servicii tehnologice specifice: studii de investiții tehnologice;
- asistență și consultanță tehnică de specialitate la aplicarea / achiziționarea de tehnologii; evaluare tehnologică și audit tehnologic etc.

Zona de acțiune: mediul urban și rural

Alocare financiară: 173,75 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Priorități de investiții:

- Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri

- investiții realizate de microintreprinderile cu un istoric de funcționare de minim 1 an din mediul urban, precum și incubatoarele și acceleratoarele de afaceri (în calitate de agenți economici)

- Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor - *IMM-urile din mediul urban, precum și întreprinderilor mijlocii non-agricole din mediul rural cu un istoric de funcționare de minim 1 an*

Alocare financiară: 744,68 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 3: Eficiență energetică în clădirile publice

Tipuri de investiții:

- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare;
- utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului.

Beneficiari: autoritățile și instituțiile publice centrale și locale

Vor fi eligibile pentru finanțare toate tipurile de clădiri publice deținute și ocupate de autoritățile și instituțiile centrale și locale, inclusiv spații anexă de păstrare și stocare cum ar fi: spitalele, clădiri de învățământ, clădiri administrative, policlinici, penitenciare etc

Alocare financiară: 319,15 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Priorități de investiții:

- Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor
- Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor

- Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor poluate și promovarea măsurilor pentru reducerea zgomotului

Alocare financiară: 2.822,93 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 5: Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Tipuri de investiții:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică

Beneficiari: Autorități ale administrației publice locale și centrale, unitățile de cult, ONG-uri și parteneriate între aceste entități

Alocare financiară: 319,62 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală

Tipuri de investiții:

- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene care asigura conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN - T, construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi;
- Construcția / modernizarea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean conexe cu drumul județean respectiv, construirea / realizarea de sensuri giratorii și alte elemente pentru creșterea siguranței circulației;
- Construirea/ modernizarea/ reabilitarea de pasaje/noduri rutiere (construirea doar pentru asigurarea conectivității directe la autostrăzi TEN-T a drumurilor județene) și construirea pasarelelor pietonale.

Beneficiari: Unitățile administrativ teritoriale

Alocare financiară: 957,45 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Tipuri de investiții:

- Reabilitarea/ modernizarea infrastructurii rutiere, inclusiv utilitățile din corpul drumului, în stațiuni balneare, climatice și balneo – climatice; crearea / reabilitarea parcurilor balneare, parcuri – grădină
- Dezvoltarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial therapeutic stațiunile balneare, climatice și balneo – climatice; crearea / modernizarea și dotarea (inclusiv cu utilități) a bazelor de tratament
- Crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente;
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
- Construirea / modernizarea punctelor de observare / filmare / fotografiere și a refugiilor montane
- Amenajarea posturilor Salvamont/ Salvamar, inclusiv construirea de noi posturi Salvamont/ Salvamar;
- Marcarea traseelor montane;
- Modernizarea căilor ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar de interes turistic din zonele de deal și de munte;
- Construirea de piste pentru ciclism;
- Activități de marketing și promovare turistică ale obiectivului finanțat.

Beneficiari: Autorități ale administrației publice locale și parteneriate între acestea

Alocare financiară: 101,06 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

Tipuri de investiții:

- Construcția de spitale regionale;
- Reabilitare/modernizare/dotare cu echipamente a spitalelor județene de urgență;
- Reabilitarea/modernizarea/extinderea/ dotarea infrastructurii ambulatoriilor;
- Reabilitarea/modernizarea/extinderea/ dotarea infrastructurii unităților de primiri urgențe;
- Construirea / reabilitarea / modernizarea / extinderea dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată;
- Reabilitare/ modernizarea / extinderea dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială (centre de zi, centre „respiro”, centre de consiliere psihosocială, centre de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu etc.);

- Construcție/reabilitare de locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.

Beneficiari: Autoritățile administrației publice locale și furnizorii de servicii sociale de drept public sau privat, acreditați conform legii

Alocare financiară: 425,53 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

Tipuri de investiții:

Acțiuni integrate prin:

- Construirea/reabilitarea/modernizarea locuințelor sociale
- Construirea/reabilitarea/modernizare centrelor integrate de intervenție medico-socială, precum și reabilitare/modernizare de unități de învățământ preuniversitar
- Investiții în amenajări ale spațiului urban degradat al comunității defavorizate;
- Stimularea ocupării, prin intermediul activităților de economie social (construirea de infrastructură de economie socială)

Zona de acțiune: mediul urban prin intermediul CLLD

Beneficiari: grupurile de acțiune locală (GAL), constituite din reprezentanți ai autorității publice locale, ai instituțiilor, ai mediului de afaceri local, ai societății civile, ai zonei urbane marginalizate selectate pentru intervenție.

Alocare financiară: 95,74 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 10: Dezvoltarea infrastructurii educaționale

Tipuri de investiții:

- Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe)
- Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale preșcolare (gradinițe)
- Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (școli I - VIII)
- Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale și tehnice / liceelor tehnologice
- Reabilitarea/modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare

Beneficiari: Unitățile administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), instituțiile de învățământ superior de stat

Alocare financiară: 361,70 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară

Tipuri de investiții:

- Consolidarea sectorului TIC în domeniul funciar, inclusiv a sistemelor hardware, software și a serviciilor informatice;
- Înregistrarea sistematică a proprietăților imobiliare în zonele rurale selectate
- Îmbunătățirea serviciilor de administrare a terenurilor
- Pregătirea Strategiei de management a programului și a studiilor aferente
- Organizarea de sesiuni de instruire pentru personalul implicat în proiect: contractori, municipalități, OCPI.

Beneficiari: Autoritățile publice locale și cetățenii din mediul rural

Alocare financiară: 265,96 mil. euro (FEDR)

Axa prioritară 12: Asistență tehnică

Tipuri de investiții:

- Sprijinirea AM și OI pentru implementarea diferitelor etape ale POR;
- Achiziția și instalarea echipamentelor IT și birotice, achiziția și dezvoltarea programelor informatice necesare pentru managementul și implementarea programului;
- Sprijinirea organizatorică și logistică CM POR și a altor comitete;
- Achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specific implementării POR în cadrul AM POR/ OI POR;
- Activități specifice de evaluare a POR, inclusiv, a documentelor de programare (strategia de asistență tehnică, strategia de comunicare, etc.) ;
- Elaborarea de studii specifice POR;
- Sprijinirea AM și OI pentru închiderea POR 2007-2013;
- Sprijinirea pregătirii POR pentru următoarea perioadă de programare (studii, analize, pregătirea de proiecte, etc);
- Sprijinirea activităților de publicitate și informare specifice POR
- Sprijinirea activităților de lansare a POR aferent următoarei perioade de programare.

Alocare financiară: 110,64 mil. euro (FEDR)

Varianta propusă pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

Axa Prioritară 1 - Structuri eficiente la nivelul tuturor palierelor administrative și judiciare

Valoare alocată – 326,38 mil euro FSE

1.1 - Dezvoltarea planificării strategice, a bugetării pe programe și a practicilor de coordonare/cooperare/consultare în administrația publică centrală

Tipuri de activități

- Dezvoltarea și implementarea de politici, strategii și de mecanisme de monitorizare și evaluare a acestora;
- Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management (al calității, al performanței, al bugetării pe programe, al riscului etc.);
- Dezvoltarea de mecanisme de consultare și participare a părților interesate în procesul decizional.

Potențiali beneficiari: Autorități ale administrației publice centrale; Autorități administrative autonome; SGG/ Cancelaria Primului Ministru; Universități, Organizațiile non-guvernamentale, Partenerii sociali.

1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente moderne de management al resurselor umane

Tipuri de activități

- Identificarea și/sau crearea de metode inovative de asigurare a managementului resurselor umane;
- Simplificarea proceselor de recrutare, selecție, evaluare, formare, perfecționare, evidență în sistemul administrației publice;
- Dezvoltarea sistemului de monitorizare și control al politicilor de resurse umane în mod unitar și coerent;
- Elaborarea și implementarea de standarde ocupaționale/de competență;

Potențiali beneficiari: Autorități ale administrației publice centrale și locale; Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale; Universități.

1.3 - Îmbunătățirea eficienței sistemului judiciar

Tipuri de activități

- Dezvoltarea/realizarea de analize/ evaluări/ strategii/ instrumente/mecanisme/ proceduri etc., precum și formarea profesională a personalului din cadrul instituțiilor din sistemul judiciar;
- Formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar;
- Elaborarea de ghiduri, manuale, diverse materiale documentare etc.;

Potențiali beneficiari: Instituții din sistemul judiciar; Autorități administrative autonome; ONGuri

Axa Prioritară 2 – Administrație publică și sistem judiciar eficace și transparente

Valoare alocată – 204,68 mil euro FSE

2.1 - Oferirea de servicii publice de calitate pentru cetățeni și mediul de afaceri la nivel local

Tipuri de activități

- Identificarea și implementarea de măsuri de îmbunătățire a proceselor interne și a procedurilor de lucru pentru eficientizarea gestionării furnizării serviciilor publice;
- Aplicarea standardelor de cost și de calitate pentru toate serviciile publice;
- Dezvoltarea și promovarea implementării sistemelor de ghișeu unic;
- Promovarea bunelor practici în administrația publică și încurajarea schimbului de experiență, a networking-ului între entitățile publice cu privire la gestionarea furnizării serviciilor publice;

Potențiali beneficiari: Autorități ale administrației publice locale; Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale; Asociații de dezvoltare intercomunitare; Universități; ONG-uri; Partenerii sociali.

2.2 - Creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul autorităților și instituțiilor publice

Tipuri de activități

- Îmbunătățirea cadrului legal și operațional care reglementează regimul incompatibilităților, conflictul de interese și a normelor deontologice pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice;
- Creșterea transparenței privind atât obligațiile și drepturile instituțiilor publice, cât și drepturile și obligațiile beneficiarilor privind serviciile publice (ex. carta serviciilor publice, ghiduri pentru beneficiarii serviciilor publice);

- Dezvoltarea și implementarea de măsuri privind reducerea corupției (ex. organizarea de campanii de educație publică, realizarea de sondaje privind percepția publică în materie de corupție, analize, studii etc.);

Potențiali beneficiari: Autorități ale administrației publice centrale și locale; Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale; Autorități administrative autonome; Universități; ONG-uri.

2.3 - Îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, inclusiv prin

asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul acestuia

Tipuri de activități

- Îmbunătățirea sistemului de asistență juridică prin dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței judiciare și de evaluare a calității asistenței;
- Îmbunătățirea accesului la jurisprudență în mediul on-line, îmbunătățirea accesului la dosarele de judecată (e-file), îmbunătățirea continuă a aplicațiilor informatice existente;
- Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare a justițiabililor, elaborarea de ghiduri/materiale informative cu privire la prevederile noilor coduri, drepturile justițiabililor etc.;

Potențiali beneficiari: Instituții din sistemul judiciar; Autorități administrative autonome; ONGuri.

Axa Prioritară 3 – Asistență tehnică

Valoare alocată – 22,13 mil euro FSE

Tipuri de activități

- Asigurarea suportului necesar Autorității de Management pentru implementarea diferitelor etape ale PO CA;
- Activități de publicitate și informare specifice PO CA;

Potențiali beneficiari: Autoritatea de management a PO CA

Varianta propusă pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Obiectiv: Asigurarea capacității și a instrumentelor necesare pentru o eficientă coordonare, gestionare și control al intervențiilor finanțate din FESI, precum și pentru o implementare eficientă, bine orientată și corectă a POAT, POIM și POC.

Axa prioritară 1 Întărirea capacității beneficiarilor de proiecte finanțate din FESI de a pregăti și de a implementa proiecte finanțate din FSI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri

1.1 Întărirea capacității beneficiarilor de proiecte finanțate din FESI de a pregăti și de a implementa proiecte mature

Indicator de rezultat: Proiecte care au o rată de absorbție mai mare de 70% din total proiecte a căror dezvoltare a fost sprijinită prin POAT

Acțiuni sprijinite:

- Instruire orizontală pentru potențialii beneficiari și beneficiarii FESI și instruire specifică pentru beneficiarii POAT, POIM ȘI POC
- Asistență orizontală pentru beneficiarii FESI și asistență specifică pentru beneficiarii POAT, POIM ȘI POC

1.2. Asigurarea transparenței și a eficacității comunicării privind FESI și rolul Politicii de Coeziune a UE

Indicator de rezultat: Nivel ridicat de conștientizare cu privire la proiecte co-finanțate de UE

Acțiuni sprijinite:

- Activități de diseminare a informațiilor și de informare și publicitate cu privire la FESI și la POAT, POIM și POC
- Activități destinate dezvoltării culturii parteneriale pentru coordonarea și gestionarea FESI

Axa prioritară 2: Sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor FESI

2.1. Îmbunătățirea cadrului de reglementare, strategic și procedural pentru coordonarea și implementarea FESI

Indicator de rezultat: Ponderea beneficiarilor care consideră procedurile privitoare la FESI corespunzătoare

Acțiuni sprijinite:

- Activități pentru îmbunătățirea cadrului și condițiilor pentru coordonarea și controlul FESI și pentru gestionarea POAT, POIM ȘI POC
- Evaluare la nivelul AP și al POAT, POIM ȘI POC și activități destinate creșterii culturii de evaluare pentru FESI

2.2. Dezvoltarea și menținerea unui sistem informatic funcțional și eficient în vederea îmbunătățirii managementului corect al informației necesare coordonării și controlului FESI

Indicator de rezultat: Gradul de utilizare al SMIS 2014+ pentru îndeplinirea obligațiilor de raportare la nivel de PO (raport anual de implementare, raportare privind cadrul de performanță, declarații de cheltuieli etc.)

Acțiuni sprijinite:

- Activități pentru dezvoltarea, îmbunătățirea și mentenanța SMIS 2014+, MYSMIS 2014 și a altor aplicații conexe acestora, precum și a rețelei digitale și pentru sprijinirea unității centrale SMIS 2014+, a rețelei de coordonatori și instruirea utilizatorilor acestor sisteme informatice

Axa prioritară 3: Creșterea eficienței resurselor umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI

3.1 DEZVOLTAREA unei politici îmbunătățite a managementului resurselor umane care să asigure stabilitatea, calificarea și motivarea adecvată a personalului care lucrează în cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI

Indicator de rezultat: Rata medie anuală de fluctuație a personalului din sistemul FESI

Acțiuni sprijinite:

- Implementarea unei politici orizontale de resurse umane și a dezvoltării capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI
- Asigurarea resurselor financiare pentru remunerarea personalului din sistemul de coordonare și control al FESI și din sistemul de management al POAT, POIM, POC, POR și POCTE

Varianta propusă pentru PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014-2020

PNDR răspunde la 3 dintre provocările de dezvoltare stabilite prin Acordul de Parteneriat:

I. Competitivitatea și dezvoltarea locală

II. Oamenii și societatea

III. Infrastructura

IV. Resursele

V. Administrația și guvernarea

Obiective strategice

PNDR (finanțat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală) susține dezvoltarea strategică a spațiului rural prin abordarea strategică a următoarelor obiective:

- OS1 Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole (P2+P3)
- OS2 Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (P4 +P5)
- OS3 Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale (P6)

Îndeplinirea obiectivelor strategice din PNDR 2014-2020 se va realiza prin cele 6 priorități de dezvoltare rurală:

- P1 Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale
- P2 Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor
- P3 Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusive procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
- P4 Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură
- P5 Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic
- P6 Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale

14 măsuri de dezvoltare rurală – 9,363 mld euro (8,015 mld FEADR și 1,347 mld contribuție națională)

I. Măsuri de investiții în sectorul agricol, în întreprinderi rurale și infrastructură rurală

M4 Investiții în active fizice – 2,071mld euro (FEADR+contribuție națională)

- sM 4.1 Investiții în exploatații agricole – contribuție OT 3 și OT 4

- sM 4.2 Investiții pentru procesarea/marketingul produselor agricole –contribuție OT 3 și OT 8
- sM 4.3 Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole și forestiere – contribuție OT 3 și OT 5

M6 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor – 0,993 mld (FEADR+contribuție națională)

- sM 6.1 Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri – contribuție OT 3
- sM 6.2 Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale – contribuție OT 8
- sM 6.3 Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici – contribuție OT 3
- sM 6.4 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole –contribuție OT 4 și OT 8
- sM 6.5 Plăți pentru fermierii eligibili în cadrul schemei pentru micii fermieri care-și transferă definitiv exploatația altui fermier – contribuție OT 3

M7 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale – 1,298 mld euro (FEADR+contribuție națională)

- sM 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică – contribuție OT 9
- sM 7.6 Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural – contribuție OT 9

Pentru realizarea obiectivului strategic 1, prin măsurile PNDR vor fi finanțate următoarele categorii de intervenție:

- Înființarea, extinderea și modernizarea dotărilor la nivel de fermă (clădiri, drumuri de acces, irigații, tehnologii de reducere a poluării și producție de energie din surse regenerabile, facilități de depozitare, comercializare și procesare, inclusiv în contextul lanțurilor scurte, etc.);
- Investiții în procesare și comercializare, inclusiv în eficiență energetică, marketing, depozitare, condiționare, adaptare la standarde, etc;
- Sprijin pentru restructurarea fermelor, în special a celor mici, și întinerirea generațiilor de fermieri;
- Gestionarea riscurilor în sectorul agro-alimentar;
- Activități de consiliere și formare, realizate inclusiv prin intermediul grupurilor de producători.
- Sprijin pentru realizarea de investiții pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici non-agricole în zonele rurale;

- Îmbunătățirea infrastructurii locale (sisteme de alimentare cu apă, canalizare, drumuri locale), infrastructură educațională, medicală și socială;
- Restaurarea și conservarea moștenirii culturale;
- Sprijin pentru strategii generate la nivel local, care asigură abordări integrate pentru dezvoltarea locală.

II. Măsuri de mediu și climă

M8 Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor – 124,3 mil euro (FEADR + contribuție națională)

- sM 8.1 Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite – contribuție la OT 4

M10 Plăți pentru agro mediu și climă – 999,9 mld euro - contribuție la OT 5 și OT 6

- sM 10.1 Plăți de agro-mediu și climă
- sM 10.2 Conservarea resurselor genetice animale locale in pericol de abandon

M11 Agricultură ecologică – 236,1 mil euro - contribuție la OT 5 și OT 6

- sM 11.1 Sprijin pentru conversia la metodele de agricultură ecologică
- sM 11.2 Sprijin pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică

M13 Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice – 1,330 mld euro -contribuție la OT 5 și OT 6

- sM 13.1 Plăți compensatorii în zona montană
- sM 13.2 Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative
- sM 13.3 Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice

M15 Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor – 117,6 mil euro - contribuție la OT 5 și OT 6

- sM 15.1 Plăți pentru angajamente de silvo-mediu

Pentru realizarea obiectivului strategic 2, prin măsurile PNDR vor fi finanțate următoarele categorii de intervenție:

- Acțiuni de împădurire a terenurilor agricole și neagricole, precum și realizarea perdelelor forestiere pe aceste terenuri;
- Plăți compensatorii fermierilor care își asumă în mod voluntar angajamente de agro-mediu;
- Plăți compensatorii fermierilor care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologice;
- Plăți compensatorii fermierilor care se angajează în mod voluntar să continue activitatea în zonele desemnate ca zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specific.

III. M 19 - LEADER – 724,8 mil euro (FEADR+contribuție națională) – contribuție OT 9

- sM 19.1 Sprijin pregătitor
- sM 19.2 Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală
- sM 19.3 Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală
- sM 19.4 Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare

IV. Subprogram dedicat sectorului pomicol – 378,9 mil euro (FEADR+contribuție națională) - contribuție OT 3

M 4 a - Investiții în active fizice (sM 4.1 a Investiții în exploatații agricole, sM 4.2 a Investiții în procesarea și marketingul produselor agricole) – 353,4 mil euro

M16 a – Cooperare – 16,7 mil euro

M 9 - Grupuri de producători – 8,9 mil euro

V. Măsuri suport

M1 Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare – 55,9 mil euro (FEADR + contribuție națională)

- sM 1.1 Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe – contribuție OT 10
- sM 1.2 Sprijin pentru activități demonstrative și de informare – contribuție OT 1

M2 Servicii de consiliere – 59,3 mil euro (FEADR + contribuție națională) – contribuție OT 1

M16 Cooperare – 14,5 mil euro (FEADR + contribuție națională) – contribuție OT 1

M17 Gestionarea riscurilor – 235,3 mil euro (FEADR + contribuție națională) – contribuție OT3

M20 Asistență tehnică, inclusiv Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală – 209,8 mil euro (FEADR + contribuție națională)

2.4 Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014 – 2020 – 2030

Scopul cadrului național strategic rural românesc este, în principal, determinat de nevoia stabilirii liniilor directoare ale dezvoltării durabile a sistemului agroalimentar românesc și a spațiului rural ca una din componentele de bază ale reluării creșterii economice a României

Prioritățile cadrului național strategic rural pentru perioada 2014-2030 s-au stabilit pornind de la funcțiile spațiului și ale economiei rurale, a agriculturii românești, necesitatea dezvoltării accelerate a acestora, noul parteneriat între Europa și fermieri, conform reformei PAC și a bugetului agricol european pentru perioada 2014-2020:

- garantarea securității și siguranței alimentare, prin asigurarea integrală a necesarului intern de produse alimentare de calitate îmbunătățită și a unui excedent, față de consumul alimentar intern, disponibil pentru export;
- asigurarea echilibrului ecologic durabil pe termen lung al spațiului rural, prin investiții publice, public-private sau private în lucrări de infrastructură de protecție și echipare a teritoriului (sisteme de irigații, sisteme hidro-ameliorative de protecție, perdele de protecție, împădurirea terenurilor degradate și defrișate, sporirea gradului de acoperire verde a teritoriului etc.);
- conservarea și protejarea resurselor naturale regenerabile (solul, apa, aerul, biodiversitatea) și utilizarea durabilă a resurselor naturale agricole, în primul rând a solului, conservarea biodiversității, aplicarea politicilor de atenuare a efectelor schimbărilor climatice;
- consolidarea exploatațiilor agricole, modernizarea tehnologiilor și ameliorarea generală a activităților agricultorilor;
- stimularea formării exploatațiilor agricole privat-familiale comerciale de tip european prin restrângerea treptată a exploatațiilor agricole de subzistență;

- dezvoltarea teritorială echilibrată a economiei rurale agricole, extinderea IMM-urilor rurale agroalimentare și nonagricole și creșterea gradului de ocupare a populației rurale, prin angajarea și stabilizarea în rural, cu preponderență a populației rurale active tinere;
- echilibrarea balanței alimentare (și de plăți) românești și creșterea exporturilor agroalimentare românești;
- restrângerea zonelor rurale defavorizate și a sărăciei rurale severe;
- compatibilizarea sistemului național de învățământ și cercetare științifică cu cel european, asigurarea unui parteneriat durabil al acestuia cu sistemul agroalimentar românesc.

Restructurarea agriculturii și revitalizarea economiei rurale pot constitui pârghii importante de dezvoltare. Contribuția agriculturii la PIB a fost întotdeauna ridicată. Valoarea adăugată brută (VAB) a agriculturii a reprezentat 6,5% din totalul VAB (*Sursa: Studiu Comisia nationala de prognoza 2011*).

Cu toate acestea, ea rămâne scăzută, având în vedere resursele neutilizate. Populația ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit, de exemplu, are o pondere destul de mare, reflectând șomajul și o productivitate redusă a muncii.

Restructurarea agriculturii va avea un impact deosebit asupra economiei rurale în general, având în vedere că agricultura continuă să rămână cea mai importantă activitate din spațiul rural și o sursă esențială de venit pentru gospodării. Restructurarea activităților la nivelul fermelor și intensificarea capitalului pentru fermele comerciale va duce inevitabil la utilizarea unei forțe de muncă mai scăzute, pentru îmbunătățirea competitivității. Experiența din alte sisteme agricole, din statele membre sau din alte țări, reprezintă o dovadă importantă în acest sens.

2.5 Programul Național De Dezvoltare Locală

Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Obiective de investiții

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare/ extindere/ reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- unități de învățământ preuniversitar;
- unități sanitare din mediul rural;
- drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- poduri, podețe sau punți pietonale;
- obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- platforme de gunoi;
- piețe publice, comerciale, târguri, oboare;
- modernizarea bazelor sportive.

Subprograme și beneficiari eligibili

- Subprogramul „Modernizarea satului românesc”: beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor.
- Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor”: beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora.
- Subprogramul „Infrastructură la nivel județean”: beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MDRAP, pe cele trei subprograme, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

3. CONTEXT REGIONAL

Dezvoltarea regionala este un concept nou ce urmareste impulsionearea si diversificarea activitatilor economice, stimularea investitiilor in sectorul privat, contributia la reducerea somajului si nu in cele din urma sa conduca la o imbunatatire a nivelului de trai. Pentru a putea fi aplicata politica de dezvoltare regionala s-au infiintat opt regiuni de dezvoltare, care cuprind tot teritoriul Romaniei. Fiecare regiune de dezvoltare cuprinde mai multe judete. Regiunile de dezvoltare nu sunt unitati administrativ-teritoriale, nu au personalitate juridica, fiind rezultatul unui acord liber intre consiliile judetene si cele locale.

Politica de dezvoltare regionala reprezinta un ansamblu de masuri planificate si promovate de autoritatile administratiei publice locale si centrale, in parteneriat cu diversi actori (privati, publici, voluntari), in scopul asigurarii unei cresteri economice, dinamice si durabile, prin valorificarea eficienta a potentialului regional si local, in scopul imbunatatirii conditiilor de viata.

Principalele domenii care sunt vizate de politicile regionale sunt:

- dezvoltarea intreprinderilor
- piata fortei de munca
- atragerea investitiilor
- transferul de tehnologie
- dezvoltarea sectorului I.M.M.-urilor
- imbunatatirea infrastructurii
- calitatea mediului inconjurator
- dezvoltare rurala
- sanatate
- educatie, invatamant, cultura.

Obiectivele de baza ale politicii de dezvoltare regionala sunt urmatoarele:

- diminuarea dezechilibrelor regionale existente, cu accent pe stimularea dezvoltarii echilibrate si pe revitalizarea zonelor defavorizate (cu dezvoltare intarziata); preintimpinarea producerii de noi dezechilibre;
- indeplinirea criteriilor de integrare in structurile Uniunii Europene si de acces la instrumentele financiare de asistenta pentru tarile membre (fonduri structurale si de coeziune);

- corelarea cu politicile sectoriale guvernamentale de dezvoltare;
- stimularea cooperării interregionale, interne și internaționale, care contribuie la dezvoltarea economică și care este în conformitate cu prevederile legale și cu acordurile internaționale încheiate de România.

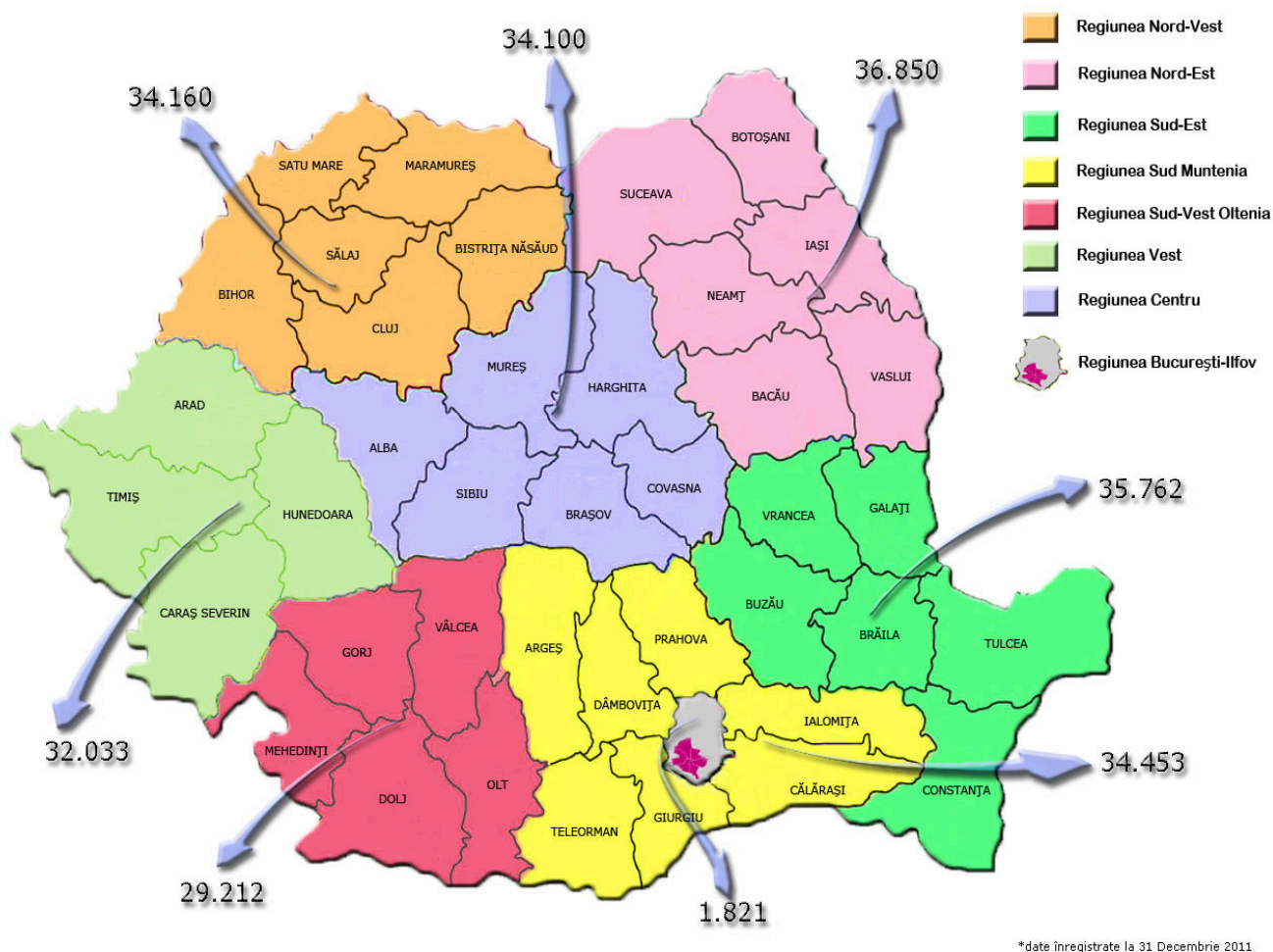
Principiile care stau la baza elaborării și aplicării politicilor de dezvoltare regională sunt:

- descentralizarea procesului de luare a deciziilor, de la nivelul central/ guvernamental, spre cel al comunităților regionale;
- parteneriatul între toți actorii implicați în domeniul dezvoltării regionale;
- planificarea - proces de utilizare a resurselor (prin programe și proiecte) în vederea atingerii unor obiective stabilite;
- cofinanțarea - contribuția financiară a diversilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională.

Din punct de vedere juridic, în România, dezvoltarea regională este reglementată de Legea 315/2004, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 577 din 29 iunie 2004, cele 8 regiuni de dezvoltare de la nivelul țării noastre fiind structurate astfel:

- 1) **Regiunea de Dezvoltare București - Ilfov** (cuprinde: Municipiul București și județul Ilfov)
- 2) **Regiunea de Dezvoltare Sud - Est** (cuprinde județele: Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea)
- 3) **Regiunea de Dezvoltare Nord - Est** (cuprinde județele: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui)
- 4) **Regiunea de Dezvoltare Sud - Muntenia** (cuprinde județele: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman)
- 5) **Regiunea de Dezvoltare Sud - Vest Oltenia** (cuprinde județele: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea)
- 6) **Regiunea de dezvoltare Centru** (cuprinde județele: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu)
- 7) **Regiunea de Dezvoltare Vest** (cuprinde județele: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș)
- 8) **Regiunea de Dezvoltare Nord - Vest** (cuprinde județele: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare, Sălaj)

Organizarea administrativ teritorială a Regiunilor de Dezvoltare (U.M.: km²)

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cadrul instituțional aferent elaborării și implementării documentelor de programare este structurat pe două nivele, regional și național. Astfel, la nivel de regiune, principalii actori instituționali sunt:

La nivel regional:

- Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CpDR) cu rol decizional;
- Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) cu rol executiv.

La nivel național:

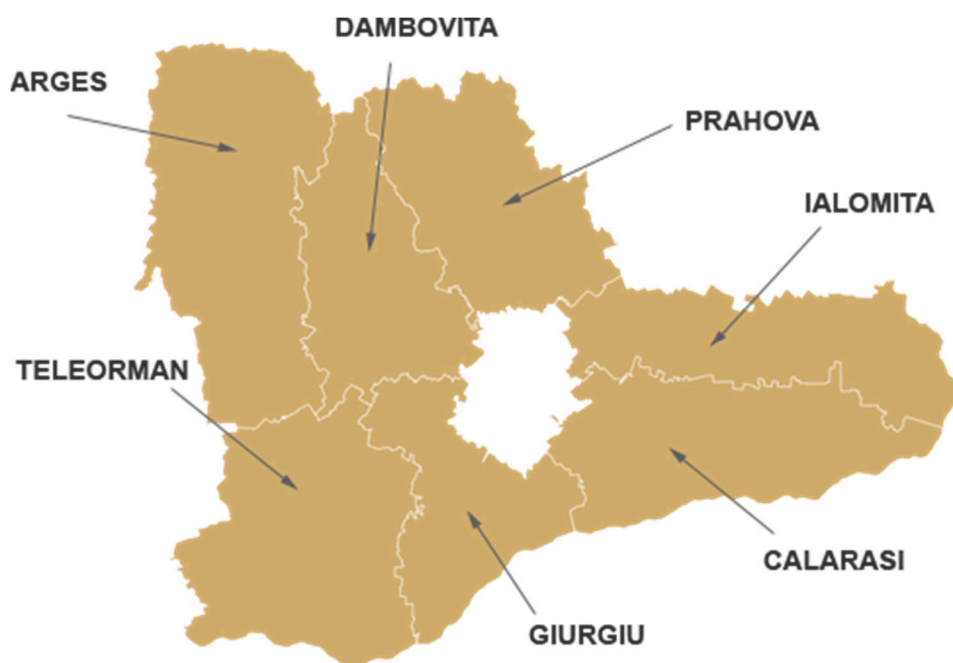
- Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională (CNDR) cu rol decizional;
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) cu rol executiv.

3.1 Planul De Dezvoltare Regională 2014 – 2020 al Regiunii Sud Muntenia

Regiunea Sud Muntenia este amplasată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud - Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea. Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al III-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare.

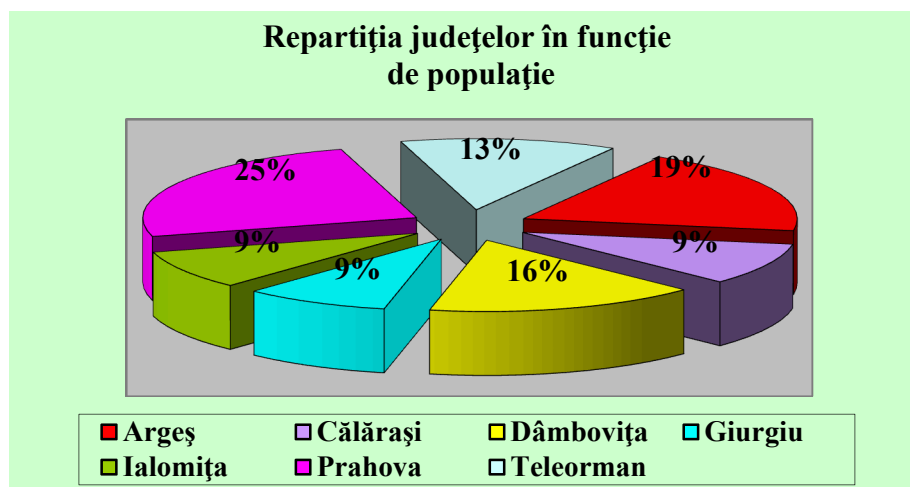
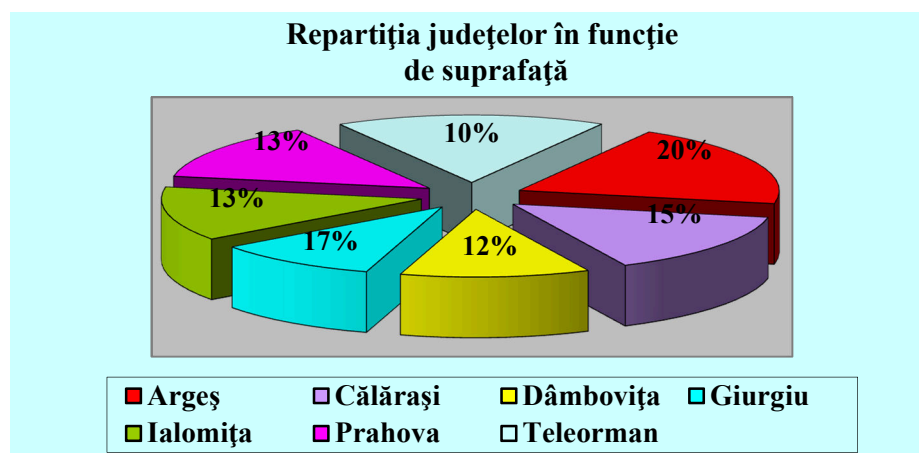
Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, se poate observa că cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2 %).

Organizarea administrativ teritorială a regiunii Sud Muntenia, la 31 decembrie 2011

	Suprafața totală -km²-	Ponderea în regiune %	Număr municipii	Număr orașe	Număr comune	Număr sate
Sud Muntenia	34453	-	16	32	519	2019
Argeș	6826	19,8	3	4	95	576
Călărași	5088	14,8	2	3	50	160
Dâmbovița	4054	11,8	2	5	82	353
Giurgiu	3526	10,2	1	2	51	167
Ialomița	4453	12,9	3	4	59	127
Prahova	4716	13,7	2	12	90	405
Teleorman	5790	16,8	3	2	92	231

Sursa: Direcția Regională de Statistică Călărași

Regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind o regiune de graniță, dar și un punct de intersecție a mai multor axe prioritare TEN-T care leagă centrul și nordul Europei de zona mediteraneană și Asia, respectiv:

- Axa prioritară TEN-T VII (Fluviul Dunărea) – coridor fluvial, care leagă Portul Rotterdam de Portul Constanța, fiind cel mai important traseu navigabil din Uniunea Europeană, din perspectivă strategică și a traficului de mărfuri și persoane;
- Axa prioritară TEN-T IV – coridor intermodal (feroviar și rutier), care leagă zona centrală a Europei (orașele Dresden și Nurenberg) de Porturile Constanța, Salonic și Istanbul (prin 3 ramificații), via Praga-Viena-Budapesta-București-Sofia;
- Axa prioritară TEN-T IX – coridor intermodal (feroviar și rutier), care leagă nordul Europei (orașele Helsinki și Kaliningrad) de porturile Odessa și Alexandroupolis, via Sankt-Petersburg-Moscova-Kiev-București.

Caracteristicile Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia

- Din punct de vedere teritorial, Regiunea Sud Muntenia ocupă locul al 3-lea ca mărime la nivel național.
- Din punct de vedere geografic, Regiunea Sud Muntenia deține o poziție strategică, potențată și de prezența celei mai importante căi navigabile din Europa (fluviul Dunărea), care îi asigură legătura cu Marea Neagră prin portul Constanța și de aici cu Canalul de Suez.
- Cu toate că fluviul Dunărea reprezintă un imens stimul de dezvoltare pentru economia județelor riverane din cadrul regiunii (Teleorman, Giurgiu, Călărași), potențialul de transport pe apă oferit de Dunăre este insuficient exploatat la momentul actual. Oportunitățile pentru soluționarea acestei probleme sunt date de adoptarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării și stimularea cooperării cu Bulgaria prin programele de cooperare transnațională și transfrontalieră, în care regiunea deține experiență.
- Poziția geografică a regiunii Sud Muntenia a determinat anumite particularități ale dimensiunii sale urbane: dezvoltare urbană inhibată datorită plasării în centrul regiunii a Bucureștiului, prezența unei axe importante de dezvoltare (Brașov – Ploiești – București – Giurgiu), prezența conurbației Valea Prahovei cu specializare turistică, oportunitatea formării conurbației București – Ploiești – Târgoviște – Pitești și existența celor 5 orașe pereche pe Dunăre.

- Regiunea Sud Muntenia este caracterizată printr-un cadru natural bogat, divers și pitoresc, dispus în fâșii paralele, cu înălțimi cuprinse între 10 m și 2.544 m și cuprinde trei trepte principale de relief: munții, dealurile subcarpatice și câmpiile.
- Etajarea latitudinală a reliefului a făcut ca regiunea să beneficieze de toate tipurile climatice dezvoltate altitudinal, de la clima de câmpie, la cea de dealuri și podișuri, până la cea montană. Astfel, regiunea Sud Muntenia cade sub incidența climatului temperat – continental, primind și influențe climatice de tranziție umede și de ariditate.
- Temperatura medie anuală se reduce gradual de la sud la nord, de la valori de peste 11oC în lunca Dunării, sudul Bărăganului și Balta Ialomiței, ajungând până la temperaturi mai mici de -2oC în zonele muntoase.
- Regimul hidric prezintă mari contraste pe întreg teritoriul regiunii, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere al repartiției teritoriale. Astfel, procesele pluvio-genetice sunt dependente de multitudinea caracteristicilor locale ale suprafețelor adiacente și sub-adiacente.
- Regiunea Sud Muntenia este pe locul 2 la nivel național în ceea ce privește vulnerabilitatea la schimbările climatice, conform studiului „Regiuni 2020” elaborat de Comisia Europeană în anul 2008, acest aspect influențând direct clima, printr-o creștere a temperaturilor medii înregistrate la nivelul solului.
- În regiunea Sud Muntenia, diversitatea formelor de relief, structura geologică și altitudinea oferă condiții deosebit de variate ce au determinat dezvoltarea unei flore, faune și biodiversități bogate și variate, cuprinzând specii rare sau pe cale de dispariție și protejate prin lege. Totodată, pe teritoriul regiunii se regăsesc un număr de 72 de arii naturale protejate, care contribuie atât la conservarea biodiversității, cât și la dezvoltarea de activități recreative și turistice.
- Rețeaua hidrografică a regiunii Sud Muntenia este bine reprezentată teritorial, fiind constituită din ape de suprafață și ape subterane. De o importanță deosebită pentru regiune este și prezența fluviului Dunărea ale cărei caracteristici naturale au o mare influență asupra tuturor elementelor naturale și socio-economice ale regiunii.
- Relieful variat și factorii pedogenetici au favorizat dezvoltarea tuturor acelor clase de soluri definite în Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor, asigurându-se astfel și o calitate superioară a solului. Fertilitatea ridicată a solului din regiunea Sud Muntenia face ca necesitatea desfășurării de lucrări ameliorative să nu fie necesară decât într-o proporție mică.

- Suprafețele foarte mari cu soluri fertile reprezintă pentru Sud Muntenia o oportunitate în vederea dezvoltării agriculturii și a sectorului energiilor neconvenționale.
- Diversitatea formelor de relief și complexitatea geologică a acestora au determinat ca resursele naturale ale regiunii Sud Muntenia să fie bogate și variate, precum: petrol, gaze naturale, cărbune, sare, marne calcaroase, sulf, acumulări de gips și izvoare minerale.
- Investițiile viitoare vor trebui să se alinieze obiectivelor tematice de protecție a mediului și să vizeze ameliorarea efectelor schimbărilor climatice și protejarea și conservarea biodiversității regiunii Sud Muntenia.

3.2 Analiza SWOT a Regiunii De Dezvoltare Sud Muntenia

STRUCTURA SISTEMULUI DE AȘEZĂRI ÎN REGIUNEA SUD MUNTENIA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Prezența pe teritoriul regiunii a celui mai important culoar de dezvoltare din România (axa Brașov - Ploiești - București) ▪ Existența orașelor-pereche de pe malul Dunării (Turnu-Măgurele-Nicopole, Giurgiu-Ruse, Oltenița-Turtucaia, Călărași-Silistra) ▪ Creșterea numărului de localități cu statut urban (de la 43 în 1999 la 48 în prezent) ▪ Prezența a șase zone cu specializare funcțională (industria constructoare de mașini, industria metalurgică, industria de extracție și prelucrare a petrolului și gazelor naturale, industria de electrotehnică, turism, agricultură și industrie alimentară) ▪ Existența formațiunilor de tip conurbație (Valea Prahovei și București – Ploiești -	▪ Structură dezechilibrată a sistemului de așezări din regiune ▪ Inhibarea dezvoltării localităților din regiune datorată polarizării puternice a capitalei ▪ Grad scăzut de urbanizare a regiunii, cu o distribuție neuniformă între nordul și sudul regiunii ▪ Rețea de așezări urbane de dimensiuni mici și medii, slab atractivă, cu o capacitate de polarizare relativ redusă asupra localităților înconjurătoare din mediul rural ▪ Existența unor zone defavorizate din punct de vedere al caracteristicilor geografice și zone de sărăcie, cu acces scăzut la condiții de locuire, servicii de educație, sănătate și asistență socială ▪ Pondere ridicată a localităților monoindustriale în regiune (17,8%) ▪ Menținerea disparităților economice și

Târgoviște)	sociale între zona de nord și cea de sud a regiunii ▪ Accesibilitatea scăzută a localităților rurale la rețeaua majoră de transport și dotările tehnico-edilitare ▪ Degradarea spațiului public urban cu precădere în zonele intra-rezidențiale (în jurul blocurilor de locuințe)
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Importanță crescută a dimensiunii teritoriale a politicii de coeziune ▪ Alocarea dedicată dezvoltării urbane durabile (cel puțin 5% din FEDR) ▪ Întărirea cooperării, sinergiei și abordării integrate în cadrul documentelor programatice europene ▪ Promovarea conceptului de dezvoltare policentrică în documentele de planificare urbană europene și naționale ▪ Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării	▪ Scăderea capacității de cofinanțare a Autorităților Publice Locale datorită crizei economice globale ▪ Schimbările climatice ▪ Presiunea asupra resurselor ▪ Schimbările demografice (scăderea natalității și expansiunea migrației externe) ▪ Îmbătrânirea populației cu precădere în mediul rural ▪ Localizarea în interiorul orașelor sau la periferia acestora a platformelor industriale ce prezintă mari riscuri tehnologice (Ploiești, Pitești, Călărași, etc.) ▪ Expansiunea urbană necontrolată

STRUCTURA SOCIO - DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Evoluția populației și potențialul demografic - Populația numeroasă (locul 2 la nivel național), ce generează o rezervă de forță de muncă mare; - Distribuția echilibrată a populației regiunii pe sexe; - Omogenitatea relativă a populației din punct de vedere al componenței etnice; - Densitatea ridicată a populației (locul 3 la nivel național) influențează dezvoltarea economică a regiunii.	Evoluția populației și potențialul demografic - Pondere ridicată a populației din mediul rural ce este afectată de sărăcie, șomaj sau cu acces scăzut la utilități; - Nivelul ridicat al ratei dependenței demografice în regiune (locul 2 la nivel național); - Pondere ridicată a populației de etnie rromă ce este afectată de sărăcie (4,5% din totalul populației regiunii); - Rata mortalității infantile mai crescută în mediul rural.
Resursele umane Nivel ridicat al volumului de resurse de muncă (locul 2 la nivel național);	Resursele umane - Pondere în scădere a populației școlare, la nivelul fiecărei trepte de școlarizare; - Nivelul educațional scăzut în mediul rural; - Pondere scăzută a populației cu educație terțiară (locul 8 la nivel național); - Nivel ridicat al ratei abandonului școlar în mediul rural; - Nivel scăzut de participare a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții; - Nivel scăzut al ratelor de ocupare și de activitate a resurselor de muncă; - Nivel ridicat al ratei șomajului, îndeosebi în rândul populației tinere 15 - 24 de ani; - Nivel redus al veniturilor populației în regiunea Sud Muntenia(locul 5 la nivel național); - Nivelul de trai scăzut în regiunea Sud Muntenia;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Acces la finanțare prin intermediul Programului Operațional Dezvoltarea Capitalului Uman pentru probleme legate de cursuri de instruire și prin intermediul Programului Operațional Regional pentru infrastructura educațională. ▪ Stimularea învățării prin intermediul programelor: Lifelong Learning (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtving și Jean Monnet), Dapne III, Interreg IV C, Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria;	▪ Îmbătrânirea demografică; ▪ Migrația externă; ▪ Apropierea față de București, cel mai mare centru universitar din țară, ce inhibă dezvoltarea învățământului superior din regiune; ▪ Criza economică cu impact direct asupra scăderii ratei ocupării și creșterii ratei șomajului în regiune.

INFRASTRUCTURA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Infrastructura de transport și comunicații: ▪ Densitatea ridicată a drumurilor publice, în special în județele din nordul regiunii; ▪ Poziționarea favorabilă a regiunii la intersecția a trei coridoare pan-europene de transport rutier (IV, VII și IX), ce asigură a bună deschidere internă și internațională; ▪ Accesibilitatea fiecărui județ compenent la cel puțin un coridor pan-european; ▪ Existența pe teritoriul regiunii a autostrăzilor A1, A2 și A3; ▪ Existența fluviului Dunărea, principală arteră de navigație europeană;	Infrastructura de transport și comunicații: ▪ Densitatea scăzută a drumurilor publice în județele din sudul regiunii; ▪ Starea tehnică nesatisfăcătoare a drumurilor publice; ▪ Densitatea inferioară a căilor ferate față de media națională; ▪ Infrastructura feroviară este neconformă cu parametrii tehnici și operaționali și în continuă degradare (în județul Argeș nu există căi ferate electrificate); ▪ Potențialul insuficient valorificat al transportului fluvial aflat în declin

▪ Aproximarea de cel mai mare aeroport din România (Otopeni), amplasat la minimum 60 km și maximum 120 km de capitalele județelor regiunii.	continuu; ▪ Infrastructura nesatisfăcătoare a porturilor fluviale; ▪ Infrastructura de interconectare la nivel transfrontalier insuficient dezvoltată (un singur pod peste Dunăre la Giurgiu).
Infrastructura de utilități publice ▪ Ponderea ridicată a localităților din mediul urban în care se distribuie gaze naturale; ▪ Ponderea ridicată a localităților în care se distribuie energie electrică.	Infrastructura de utilități publice ▪ Ponderea scăzută a localităților din mediul rural în care se distribuie gaze naturale; ▪ Declinul sistemului centralizat de distribuție a energiei termice.
Infrastructura de sănătate ▪ Creșterea numărului de unități sanitare de tipul cabinete medicale, farmacii, laboratoare.	Infrastructura de sănătate ▪ Accesul dificil al populației din mediul rural la serviciile de asistență medical primară; ▪ Gradul insuficient de acoperire cu personal medical; ▪ Clasarea regiunii pe ultimul loc în ceea ce privește numărul medicilor și cel al paturilor în spitale raportat la numărul locuitorilor.
Infrastructura socială ▪ Existența unor centre rezidențiale modernizate pentru adulți și copii.	Infrastructura socială ▪ Accesibilitate redusă a populației la serviciile sociale de calitate¹; ▪ Capacitatea insuficientă a infrastructurii de asistență socială.

¹ Punct slab evidențiat de către membrii Grupurilor de Parteneriat Local și cei din cadrul Grupului Tematic Regional Susținerea Sănătății și a Protecției Sociale.

	Infrastructura de învățământ ▪ Reducerea numărului de unități școlare, în special din mediul rural pe fondul scăderii populației; ▪ Scăderea numărului personalului didactic ca urmare a migrării populației și a reducerii unităților școlare; ▪ Scăderea numărului populației școlare, consecință datorată scăderii natalității; ▪ Dotare slabă a infrastructurii educaționale cu echipamente inovatoare și material didactic de ultimă generație.
	Infrastructura pentru situații de urgență ▪ Gradul ridicat de uzură al parcului auto din dotarea Inspectoratelor Județene pentru Situații de Urgență.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Alocarea de fonduri europene pentru soluționarea problemelor importante din domeniul infrastructurii de toate tipurile prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020 și Programul Operațional Regional 2014 – 2020; ▪ Importanța tot mai mare acordată transportului feroviar în următoarea perioadă de programare 2014 – 2020 la nivel european; ▪ Strategia privind informatizarea României 2011 – 2020, o dezvoltare a Strategiei Naționale "e-România" adoptată prin HG 195/ 2010; ▪ Obligatorietatea realizării Master Planului General de Transport pentru perioada	▪ Criza economică; ▪ Declinul transportului feroviar la nivel național; ▪ Schimbări legislative.

2014 -2020; ▪ Potențial ridicat de dezvoltare al transportului fluvial; ▪ Potențial ridicat în sectorul energiilor regenerabile; ▪ Finanțarea UE pentru dezvoltarea sistemelor multimodale de transport.	
---	--

MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Realizarea unor importante lucrări hidrotehnice în regiune (îndiguiri, regularizări cursuri de apă ș.a.); ▪ Procent în scădere al emisiilor de gaze cu efect de seră începând cu anul 2007; ▪ Existența unui număr mare de arii naturale protejate, cu o bogată biodiversitate.	▪ Nivelul scăzut de dezvoltare al rețelei de alimentare cu apă, îndeosebi în partea de sud a regiunii (Giurgiu și Teleorman) și în mediul rural; ▪ Nivelul foarte scăzut de dezvoltare al sistemului de canalizare, îndeosebi în partea de sud a regiunii (Giurgiu și Teleorman) și în mediul rural; ▪ Ponderea foarte scăzută (27,29%) a locuințelor conectate la sistemul de epurare al apelor uzate; ▪ Repartizarea inegală a volumului de apă distribuită consumatorilor pe județe; ▪ Slaba dezvoltare a serviciilor de salubritate în mediul rural; ▪ Nivelul scăzut de dezvoltare și aplicare al colectării selective și reciclării deșeurilor în regiune; ▪ Nivelul scăzut al investițiilor pentru protecția mediului.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Importanța tot mai mare acordată domeniului protecției mediului în cadrul documentelor strategice și programatice europene și naționale (ca de exemplu protecția mediului este prezentă în 2 dintre cele 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020); ▪ Dezvoltarea de programe naționale pentru realizarea de investiții în infrastructura de mediu în mediul rural prin intermediul Programul Național de Dezvoltare Locală coordonat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; ▪ Programarea și alocarea de fonduri europene în perioada 2014-2020 pentru solutionarea problemelor importante din domeniul protecției mediului prin intermediul Programului Operațional Infrastructură Mare, Programul Operațional Regional 2014-2020, LIFE, Horizons 2020, etc.	▪ Schimbările climatice; ▪ Schimbările instituționale în domeniu; ▪ Epuizarea resurselor naturale neregenarabile; ▪ Riscul mare de producere a calamităților naturale (inundații, alunecări de teren); ▪ Întârzieri în implementarea proiectelor cu finanțare europeană din acest domeniu.

ECONOMIA REGIUNII SUD MUNTENIA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Contribuție ridicată a PIB-ului regional la crearea PIB-ului național (12,6% din PIB României); ▪ Specializarea județelor din nordul regiunii în industrie; ▪ Performanțe bune ale unităților locale active (locul 2 la nivel național în ceea ce privește cifra de afaceri); ▪ Existența unui număr mare de parcuri industriale (loc 1 la nivel național); ▪ Nivelul crescut al cheltuielilor totale din cercetare – dezvoltare; ▪ Existența Zonei Libere Giurgiu – element important pentru impulsionearea schimburilor internaționale și atragerea de capital și investitori autohtoni și străini; ▪ Evoluția pozitivă a comerțului exterior în intervalul 2004 – 2012; ▪ Evoluția pozitivă a volumului investițiilor străine directe în perioada 2004 – 2012; ▪ Proximitatea față de cea mai mare piață de desfacere din țară – București.	▪ Nivelul scăzut al PIB/ locuitor scăzut (loc 5 la nivel național); ▪ Disparități economice mari între județele regiunii - Prahova 27,5% PIBR – Ialomița 7,3% PIBR la 2010; ▪ Nivel încă scăzut al productivității muncii față de media europeană; ▪ Reprezentativitate redusă la nivel regional a incubatoarelor de afaceri și parcuri tehnologice (existența unui singur incubator și niciun parc tehnologic); ▪ Densitatea mică a întreprinderilor active - aprox 15,3%; ▪ Dinamica scăzută a înmatriculărilor de firme în intervalul 2004 - 2012; ▪ Evoluția oscilantă a efectivului de personal din unitățile locale active din regiune în intervalul 2004 - 2012; ▪ Diversificarea scăzută și nivelul scăzut al serviciilor furnizate de structurile de sprijinire a afacerilor; ▪ Accesul scăzut la finanțare al întreprinzătorilor; ▪ Nivelul foarte scăzut al cooperării între mediul de afaceri, cercetare și autorități publice (un singur cluster creat la nivel regional)²; ▪ Slaba atractivitate a domeniului CDI pentru cercetători (loc 6 la nivel național)

² Concluzie evidențiată de membrii Grupului Tematic Regional Creșterea Competitivității Economiei Regionale pe termen lung.

	în ceea ce privește numărul de salariați); ▪ Performanța scăzută a activităților de inovare; ▪ Ponderea foarte scăzută a cheltuielilor de capital în structura cheltuielilor de cercetare la nivel de regiune (4% în 2010).
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Accentuarea importanței inovării pentru creșterea durabilă a competitivității în documentele programatice europene și naționale (domeniile sunt prezente în 3 dintre cele 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020); ▪ Obligatorietatea elaborării la nivel național a unor strategii ce vizează dezvoltarea competitivității (Strategia de Specializare Inteligentă, Strategia Națională de Competitivitate); ▪ Programarea și alocarea de fonduri europene și naționale în perioada 2014-2020 pentru creșterea competitivității (HORIZONS 2020, Programul Operațional Competitivitate, etc). ▪ Trend crescător al productivității muncii în perioada 2004 – 2010; ▪ Potențial mare de creare a cunoștințelor în domeniul inovării.	▪ Politici fiscale descurajante pentru mediul de afaceri; ▪ Prelungirea crizei economice și financiare; ▪ Fluctuația cursului de schimb valutar; ▪ Instabilitate legislativă.

TURISMUL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Potențial natural bogat (cadru natural divers datorită varietății formelor de relief); - Resurse balneare variate: lacuri sărate, ape minerale sau nămoluri; - Existența unui patrimoniu cultural - istoric bogat; - Dezvoltare bună a turismului montan (Valea Prahovei – principala destinație la nivel național); - Nivel crescut al atractivității turistice (locul 3 ca și număr de înnoptări a turiștilor străini la nivel național); - Diversitate mare a tipurilor de structuri de cazare. - Prezența unui număr mare de localități cu importanță turistică, istorică și culturală.	- Degradarea infrastructurii turismului balnear și orientarea către turismul balnear social; - Degradarea patrimoniului cultural material; - Valorificarea insuficientă a potențialului turistic montan (județele Argeș și Dâmbovița) și dunărean (județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița); - Accesibilitate scăzută către obiectivele turistice naturale și culturale, în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii de transport; - Promovare turistică insuficientă a traseelor montane, însoțită de un nivel scăzut de marcare și direcționare; - Degradarea patrimoniului construit și cultural.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Finanțarea proiectelor de reabilitare a infrastructurii de sprijinire a turismului cu ajutorul fondurilor europene (Programul Operațional Regional 2014 – 2020); - Cooperarea transfrontalieră cu Bulgaria;	- Prelungirea crizei economice la nivel național și mondial; - Schimbările climatice și vulnerabilitatea crescută a regiunii la riscurile naturale; - Schimbările demografice (îmbătrânirea populației);

AGRICULTURA ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Cea mai mare suprafață arabilă la nivel național; ▪ Calitate bună a solurilor – nu necesită măsuri agro-ameliorative; ▪ Potențial agricol ridicat (vegetal, piscicol și zootehnic); ▪ Tradiție în cercetarea aplicată în agricultură (sectorul semincer și piscicol); ▪ Potențial forestier ridicat în partea de nord a regiunii; ▪ Nivel ridicat al producției agricole; ▪ Proximitatea față de București în vederea desfacerii produselor agricole; ▪ Accesul la Dunăre, port la Dunăre și frontiera cu Bulgaria.	▪ Populație îmbătrânită și accentuarea acestui fenomen (loc 1 la nivel național în ceea ce privește ponderea populației vârstnice - 65 de ani și peste, în totalul populației); ▪ Slaba calificare și pregătire a populației din mediul rural în domeniul agricol; ▪ Dinamica negativă a productivității muncii în agricultură, în intervalul analizat 2004 – 2011; ▪ Practicarea unei agriculturi slab performante datorată fărâmițării excesive a terenului agricol; ▪ Gradul ridicat de uzură a parcului de mașini agricole; ▪ Gradul redus de asociere al producătorilor agricoli; ▪ Nivel scăzut al diversificării economiei rurale; ▪ Capacitatea limitată de producție, procesare și depozitare a produselor agricole și zootehnice.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Capacitatea ridicată de absorbție a pieței comune pentru produsele tradiționale agro-alimentare. ▪ Apropierea de cea mai mare piață de desfacere pentru produsele agroalimentare din țară – București. ▪ Valorificarea resurselor de energie	▪ Schimbările climatice ce afectează în mod direct producția agricolă; ▪ Continuarea manifestării tendinței de scădere demografică și îmbătrânire a populației din mediul rural; ▪ Vulnerabilitate crescută la riscurile naturale;

regenerabilă din agricultură. ▪ Promovarea diversificării activităților din zonele rurale – suport pentru creșterea competitivității agricole. ▪ Accesul în perioada 2014 – 2020 la fonduri europene pentru soluționarea problemelor din domeniul dezvoltării rurale și agriculturii (Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2014 - 2020).	▪ Diminuarea terenului agricol ca urmare a expansiunii urbane necontrolată; ▪ Criza economică.
---	---

Strategia de dezvoltare la nivelul Regiunii Sud - Muntenia se va baza pe un număr de patru principii operaționale care vor ghida la nivel regional acțiunile de implementare a acesteia, astfel:

- Parteneriat
- Concentrare tematică
- Integrare și corelare
- Inovare

Obiectivul strategic general al Planului de Dezvoltare Regională 2014 – 2020

Stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.

Scopul strategic reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei regiunii în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul regiunii și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității;
- folosirea rațională a resurselor naturale.

Obiectivele strategice specifice care vor ghida implementarea Planului și care printr-o abordare cuprinzătoare și integrată urmăresc revitalizarea economică și socială a regiunii, sunt:

1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;
2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;
3. Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării;
4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;
5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;
6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;
7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

Obiectivele orizontale:

1. Sustenabilitatea Mediului

Acest obiectiv orizontal va susține activitățile planului care simultan asigură creșterea economică, progresul social și protecția mediului, urmărindu-se obținerea unui impact care va contribui la dezvoltarea durabilă prin:

- Reducerea deșeurilor, poluării și a impactului negativ al acestora asupra mediului;
- Protejarea și îmbunătățirea mediului natural și a moștenirii culturale;
- Limitarea consumului de energie și utilizarea surselor noi de energie;
- Promovarea investițiilor, inovării, cercetării și dezvoltării în tehnologii noi și curate;
- Promovarea de noi afaceri care urmăresc dezvoltarea de servicii și tehnologii de mediu durabile;
- Îmbunătățirea eficienței combustibililor în transportul public și privat;
- Conștientizarea că mediul prin calitatea sa constituie un factor economic cheie.

2. Oportunități Egale

Acest obiectiv va susține un domeniu larg de activități care pot fi caracterizate ca acțiuni pozitive adresate eliminării unor probleme și bariere particulare. Pentru a aplica acest principiu, prioritățile/măsurile vor trebui să ia în considerare următoarele idei:

- Egalitatea sexelor
- Egalitatea în angajare
- Incluziunea socială

3. Inovare și Societatea informațională

Această temă orizontală urmărește furnizarea cadrului care să asigure că potențialul și oportunitățile oferite de către inovare și TIC sunt utilizate și reflectate în activitățile din cadrul priorităților și măsurilor Planului de Dezvoltare Regională 2014 - 2020. Obiectivele urmărite a fi obținute sunt:

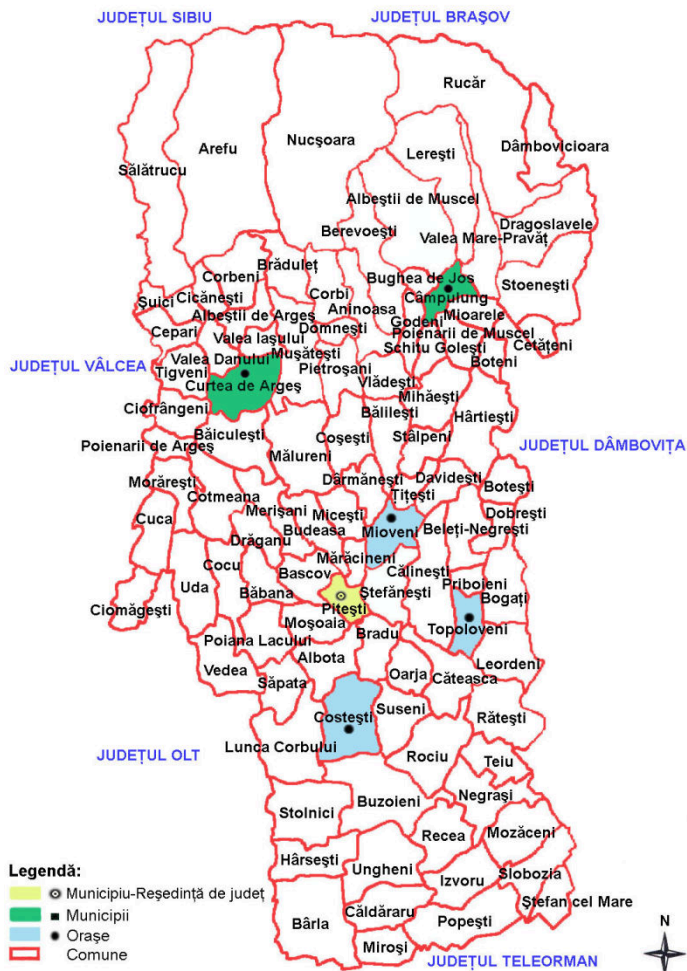
- Dezvoltarea în cadrul regiunii a unui mediu și a unei culturi care să favorizeze susținerea și creșterea investițiilor în domeniul TIC;
- Utilizarea pe scară largă de către cetățeni, școli, afaceri, administrații publice, etc., a oportunităților oferite de Tehnologia Informației și Comunicării;
- O populație cultivată, cu un spirit antreprenorial și inovator ridicat și care să fie capabilă să dezvolte idei noi de afaceri.

Prioritățile de dezvoltare ale strategiei

- Prioritatea 1 - Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale
- Prioritatea 2 - Dezvoltare urbană durabilă
- Prioritatea 3 – Creșterea competitivității economiei regionale pe termen lung
- Prioritatea 4 – Protecția mediului și creșterea eficienței energetice
- Prioritatea 5 – Susținerea educației și ocupării forței de muncă
- Prioritatea 6 – Susținerea sănătății și asistenței sociale
- Prioritatea 7 – Dezvoltarea rurală și agricultura

4. CONTEXT JUDEȚEAN

Județul Argeș este situat în partea central-sudică a țării, fiind delimitat la sud de paralela de 44°22' latitudine nordică și la nord de cea de 45°36' latitudine nordică, la vest de meridianul de 24°26' longitudine estică, iar la est de cel de 25°19' longitudine estică. Suprafața județului este de 682631 ha. În partea nordică, limita județului urmărește crestele înalte ale munților Făgăraș, traversează munții Piatra Craiului și culoarul Rucăr – Bran ce desparte județul Argeș de județele Sibiu și Brașov. La est limita cu județul Dâmbovița este mult mai lungă, traversând munții Leaota, Subcarpații Getici, piemontul Cândești și câmpia Găvanu Burdea. Limita sudică dinspre județul Teleorman taie câmpia Găvanu Burdea. La sud-vest, județul Argeș se învecinează cu județul Olt, limita străbătând câmpia Română și piemontul Cotmenei, traversând văile din bazinul superior al râului Vedea. Limita vestică, dinspre județul Vâlcea, traversează valea râului Topolog.

JUDEȚUL ARGEȘ

4.1 Strategia de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului Argeș Muscel

Pentru a promova dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a teritoriului, prin asigurarea unei coeziuni economice și sociale, strategia urmărește realizarea următoarelor **obiective strategice generale**:

1. **Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate.** Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se va proceda la:

- analiza și planificarea strategică a acțiunilor de reformă juridică, organizațională și/sau procedurală;
- dezvoltarea unor sisteme de management al calității, adecvate mecanismelor de guvernanță și gestionare ITI;
- acțiuni integrate de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative;
- dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici privind resursele umane care să acopere planurile de recrutare și parcursul carierei personalului, construirea capacităților și finanțarea;
- dezvoltarea de competențe la toate nivelurile de guvernanță și gestionare ITI;
- dezvoltarea de proceduri și instrumente de monitorizare și evaluare.

2. **Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale.** Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se va proceda la:

- realizarea unui buget corespunzător și prioritizarea acțiunilor prin intermediul unei analize de tip SWOT ce se va efectua în conformitate cu tabloul de bord al Agendei digitale pentru Europa;
- analiză a contribuției de echilibrare a cererii și a ofertei de tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC);
- ținte măsurabile pentru rezultatele intervențiilor în domeniul alfabetizării digitale, al competențelor digitale, e-incluziunii e-accesibilității și e-sănătății, care sunt aliniate la strategiile naționale sau regionale existente și relevante;
- evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacităților TIC.

Astfel, realizarea acestor obiective creează premisele unui standard de viață ridicat, prin creștere și dezvoltare economică, socială și teritorială echilibrată, bazată pe inovare, utilizarea eficientă a resurselor și favorabilă incluziunii sociale.

Scopul strategic al obiectivelor generale, reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei teritoriului în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul teritoriului și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității pe tot teritoriul desemnat.

Obiectivele strategice specifice

1. Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României;
2. Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României;
3. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;
4. Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie;
5. Creșterea cu 20 % a eficienței energetice;
6. Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% - media cerută de UE României;
7. Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% - sub media cerută de UE României;
8. Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

4.2 ANALIZA SWOT A JUDEȚULUI ARGEȘ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Existența autostrăzii A1 București – Pitești, care garantează comunicarea rapidă cu zona cea mai dezvoltată din România ▪ Densitate bună a drumurilor publice tranzitabile ▪ Bogăția și varietatea resurselor naturale (petrol, gaze naturale, cărbune, ape minerale, păduri). ▪ Grad ridicat de industrializare al teritoriului. ▪ Existența unor sectoare industriale tradiționale și bine dezvoltate (extracția și prelucrarea petrolului, fabricarea utilajului petrolier și chimic, automobile, echipamente electrocanice) ▪ Existența investițiilor de firme private cu capital străin. ▪ Potențial pentru creștere economică rapidă, prin mobilizarea resurselor neutilizate ▪ Rolul activ al IMM în procesul de dezvoltare economică. ▪ Sistem educațional dezvoltat, prin două universități ▪ Existența unei activități consolidate de cercetare, legată de centrele industriale de prelucrarea petroliferă. ▪ Existența vastelor suprafețe cu soluri	▪ Densitate redusă a legăturilor feroviare interne ▪ Grad scăzut de stare tehnică și siguranță a drumurilor publice ▪ Eficiența scăzută a sistemului de transport urban și public ▪ Rețele de alimentare cu apă potabilă și gaze naturale insuficiente ▪ Rețele de canalizare insuficiente și stații de epurare depășite ▪ Accesul limitat la rețelele informaționale și de comunicație (TIC) moderne ▪ Dezvoltare insuficientă a infrastructurilor de sănătate și asistență socială ▪ Nivel redus al resurselor financiare la dispoziția autorităților locale, în special în privința serviciilor sociale și de educație ▪ Dezechilibrul economic între diferite zone ale județului ▪ Declinul industriei tradiționale și ale zonelor mono-industriale ▪ Infrastructuri de sprijin pentru dezvoltare economică insuficiente ▪ Facilități reduse pentru dezvoltarea sectorului IMM ▪ Insuficientă cooperare între cercetare și industrie ▪ Eficiență scăzută a activităților de atragere a investițiilor străine

fertile și condiții favorabile pentru producția agricolă. ▪ Existența vechilor tradiții în anumite sectoare din agricultură. ▪ Existența unui patrimoniu natural și antropic cu potențial ridicat pentru dezvoltarea eco-turismului ▪ Existența unei forțe de muncă flexibile și calificată în sectoare din petrolchimia, industria mecanică și prelucrătoare ▪ Existența unei ponderi ridicate a forței de muncă tânără ▪ Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în sectorul serviciilor. ▪ Prezența resurselor pentru dezvoltarea formării și reconversiei profesionale ▪ Prezența unui patrimoniu cultural, monumental, istoric și folcloric deosebit	▪ Calitate scăzută a managementului întreprinderilor ▪ Dominarea producției cu valoare adăugată mică ▪ Existența unor zone tradițional subdezvoltate, dedicate la agricultura de subzistență ▪ Potențial redus a tehnologiilor moderne în industrie și agricultură ▪ Dezvoltare redusă privind marketingul produselor agricole ▪ Rețea insuficientă a centrelor de colectare și distribuție a produselor agricole ▪ Infrastructuri turistice depășite ▪ Reducerea populației active și ocupate și progresiva îmbătrânire a populației ▪ Mobilitate scăzută a forței de muncă ▪ Dezechilibrul persistent al pieței de muncă ▪ Creșterea ponderii de emigrare, în special a tinerilor ▪ Insuficientă armonizare a sistemului educațional cu cerințele pieței muncii ▪ Lipsa unor centre județene de orientare, formare și reconversie profesională ▪ Condiții insuficiente pentru dezvoltarea oportunităților egale și pentru integrarea grupurilor dezavantajate
OPORTUNITĂȚI	RISURI
▪ Programe UE de finanțare a extinderii/reabilitării infrastructurii de transport ▪ Creșterea gradului de atractivitate a	▪ Incapacitatea financiară a autorităților locale pentru a susține și dezvolta infrastructura locală. ▪ Lipsa capitalului privat local pentru investiții

investițiilor prin reabilitarea siturilor industriale și a zonelor urbane aferente ▪ Dezvoltarea infrastructurii de susținere a activităților economice datorită Fondurilor Structurale UE: ▪ Dezvoltarea cooperării naționale și internaționale. ▪ Dezvoltarea antreprenoriatului. ▪ Dezvoltarea și creșterea competitivității sectorului IMM ▪ Creșterea transferului de tehnologie și de know-how. ▪ Creșterea investițiilor străine în județ. ▪ Utilizarea potențialului oferit de domeniul cercetării și mediul universitar ▪ Nivel scăzut de salarizare a forței de muncă, comparativ cu cel al forței de muncă din țările UE ▪ Diversificarea activităților economice, în special în sectoarele de servicii și înaltă tehnologie ▪ Expertiză în domeniul managementului și fluxuri monetare din partea emigranților români ▪ Creșterea nivelului de utilizare a novelor tehnologie informaționale și de comunicație (TIC) ▪ Diversificarea producției agricole ▪ Producția și marketingul produselor agro-alimentare cu valoare adăugată ridicată. ▪ Dezvoltarea agriculturii ecologice și integrate. ▪ Facilități de stimulare pentru asociațiile	în activități productive ▪ Riscul de a nu face față presiunii competitive existente în UE ▪ Cadru legislativ instabil și complex și proceduri birocratice complicate pentru investitori. ▪ Protecție scăzută a piețelor indigene în contextul unei liberalizări competitive. ▪ Lipsa colaborărilor între întreprinderi și institutele de cercetări ▪ Fenomenul corupției și funcționarea economiei subterane ▪ Creșterea disparităților economice între zonele dezvoltate și zonele subdezvoltate ale județului ▪ Adâncirea dezechilibrului între zonele urbane și zonele rurale în curs de spopulare. ▪ Subestimarea rolului IMM în economia locală ▪ Fragmentarea exploatațiilor agricole și procesul redus de modernizare și restructurare al agriculturii ▪ Migrația tinerilor către zonele urbane ▪ Lipsa promovării siturilor și valorilor turistice. ▪ Creșterea costurilor forței de muncă ▪ Slabă mobilitate a forței de muncă ▪ Subestimarea problemelor sistemului educațional ▪ Creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu și de universități ▪ Migrarea forței de muncă înalt calificată în țările UE
--	--

agricole ▪ Potențial ridicat pentru dezvoltarea turismului, datorită resurselor naturale și culturale ale județului ▪ Îmbunătățirea calității serviciilor turistice. ▪ Dezvoltarea agroturismului și protejarea tradițiilor istorice și culturale ▪ Susținerea investițiilor de protecție a mediului și al dezvoltării durabile. ▪ Îmbunătățirea sistemului educațional. ▪ Orientarea programelor educaționale, de formare și instruire spre specializări în domeniile cerute pe piața forței de muncă	
--	--

5. CONTEXT LOCAL

5.1 Coordonate generale

Bughea de Sus este situată în nordul județului Argeș, la poalele munților Iezer, din masivul Făgăraș, la o distanță de circa 5 km de municipiul Câmpulung Muscel și la 57 km de municipiul reședință de județ - Pitești. A fost desprinsă din comuna Albeștii de Muscel în anul 2004, fiind cunoscută și ca stațiune balneoclimaterică (Băile Măgura) și se întinde pe o suprafață de 33 km².

Până în anul 1926, Comuna Bughea de Sus a fost mahalaua orașului Câmpulung, împreună cu comuna Bughea de Jos. Din anul 1926, s-a desprins de orașul Câmpulung și s-a înființat comuna Bughea, formată din satele: Bughea de Sus și Bughea de Jos. Din anul 1928, cele 2 sate au fost declarate comune, funcționând ca atare. În 1968, Bughea de Sus împreună cu comuna Albești și satul Cândești au format o singură comună – comuna Albeștii de Muscel, cu sediul la Bughea de Sus. Începând cu anul 2004, conform Legii 84/ 2004, a fost reînființată comuna Bughea de Sus.

Harta României

Județul Argeș

Județul Argeș

Comuna Bughea de Sus

Pe teritoriul comunei se află Stațiunea turistică și balneo-climaterică Bughea de Sus, stațiune care a fost declarată conform H.G 867/ 2006. Comuna Bughea de Sus are o structură amorfă, dispusă într-un număr de 960 de gospodării. Din comună, drumul merge mai departe spre comuna Albeștii de Muscel, cu satele Albești și Cândești, situată la 7 km, comună renumită prin pitorescul acesteia, dar și prin crescătoria de păstravi și cariera de piatră.

Comuna Bughea de Sus este așezată pe văile Bughea Bughița, Măgura, Valea Tolii și Valea Rece și pe dealurile Gruiului, care sunt de fapt o prelungire a platoului cu același nume și a Mălinului, care se găsește dincolo de apă. Aceste văi formează o depresiune paralelă cu Valea Brăția și Valea Târgului, pe unde curg ape cu aceleași nume și ale căror izvoare se pierd în inima munților ce slăjuiesc din trei părți: Orașul Câmpulung Muscel și împrejurimile sale. Apa Bughii izvorăște din văile Zănoaga, Dragoșul, Valea Ursului și Strâmba, de la poalele Boldului, care, împreună cu muntele Portăreasa fac parte din masivul Iezerului.

Dealurile din jurul comunei, ca Măgura, Coasta Înaltă și Gresia, sunt acoperite de mantia pădurilor de brad, stejar, mestecăn, fag și plop, iar pe coastele munților, la circa 7-8 km depărtare de comună, încep masivele păduroase de brad, care urcă până sus în vârfurile alpine unde numai jepii, un soi de brad pitic, se pot încumeta să lupte împotriva vitregiilor vremii și a viiturilor năprasnice.

Existența pădurilor de tot felul, a Râului Bughea cu apa limpede și rece, lipsa curenților și a umidității excesive, izvoarele cu apă cloro-iodo-sulfuroase, bune pentru tratamentul afecțiunilor gastro-intestinale și reumatice, fac din comuna Bughea de Sus un minunat loc pentru recreere, o stațiune ce poate rivaliza cu cele mai pitorești locuri din țara noastră.

Din comună, drumul merge mai departe spre comuna Albești, cu satul Căndești, situată la 7 km pe valea Brăției și care este cunoscută prin carierele de piatră de construcție și prin crescătoriile de păstrăvi.

Din Bughea, trecând prin Măgura, urci pe valea Râului Târgului, spre cabana Voina, la 25 km nord, lăsând în urmă comuna Lerești și exploatarea forestieră.

Clima

Comuna este situată într-o zonă cu climă temperat-continentală. Apărarea naturală împotriva vânturilor dominante, asigurată de dealurile subcarpatice determină un microclimat specific unei ierni blânde și veri răcoroase, caracterizat printr-o temperatură medie de +10°C. Din cercetările efectuate s-a constatat că amplitudinea termică anuală este dominată de amplasarea comunei în zona intracolinară. Amplitudinea termică este de 25°C, comuna fiind încadrată în izotermele anuale de 9°C -10°C. Vânturile dominante în această zonă sunt cele de Nord-Vest, Nord-Est și Est.

În general, intensitatea vânturilor este redusă, aerul fiind în cea mai mare parte a anului calm. Precipitațiile se încadrează tipului continental, caracterizat prin maxim în lunile mai-iunie și minime în februarie, cu un regim deosebit de variat ca și al vânturilor.

Presiunea atmosferică este în general mică, fiind cuprinsă între 702 – 709mm Hg, cu cele mai mari înregistrări în luna decembrie.

Temperatura anului se caracterizează prin variațiuni mici ziua față de noapte, astfel temperatura maximă lunară în timpul verii este de +27°C - +32°C, iar cea minimă, în timpul verii de +10°C, mai ales în luna iunie. Temperatura maximă din timpul iernii, atinge +4°C, iar minima -17°C, iar temperatura medie lunară în timpul iernii este de -5°C.

Zilele cu ceață sunt puține, acestea întâlnindu-se mai ales toamna și iarna.

Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică a comunei, care se află sub influența reliefului și a climatului subalpin, se caracterizează printr-o umiditate crescută.

Suprafața comunei și bilanțul teritorial

Comuna Bughea de Sus se întinde pe o suprafață de aproximativ 33 km², adică 3316 ha, distribuite astfel:

- intravilan – 491 ha
- extravilan – 2825 ha

Bilanțul teritorial prezintă categoriile de folosință ale terenurilor grupate pe teritoriul extravilan, teritoriul intravilan și total.

Populația și forța de muncă

În cadrul comunei Bughea, se găsesc circa 1000 locuitori de etnie romă, respectiv lăutari și rudari. Țiganii lăutari locuiesc în centrul comunei, iar românii la periferia comunei, în cătunul Bughița. Aceștia din urmă au avut ca ocupație: exploatarea materialului lemnos, cât și confecționarea de coșuri, măhuri, tronuri pentru depozitat cereale, copăi, etc.

Populația comunei Bughea de Sus a fost relativ constantă, după cum se poate observa și din datele oferite de Direcția Județeană de Statistică Argeș:

Evoluția populației din Comuna Bughea de Sus, la 1 iulie

2008	2009	2010	2011	2012	2013
3221	3216	3253	3227	3249	3277

Sursa: Breviarul Statistic al Județului Argeș

Nivelul de instruire al populației reprezintă un factor important în perspectiva dezvoltării socio-economice a localității.

În comună, nivelul de instruire este mediu, fiind însă insuficient, având în vedere o dezvoltare a comunei.

Ponderea populației cu pregătire superioară este redusă, iar ponderea absolvenților de liceu sau școală generală nu este o garanție pentru acoperirea necesităților socio-economice ale comunei.

Forța de muncă poartă amprenta specificului primar, agricultura.

Date privind educația la nivelul comunei Bughea de Sus, conform Recensământului Populației și Locuințelor, din anul 2011:

	Populati a stabila de 10 ani si peste TOTAL	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
		Superior		Post- liceal si de maistri	Secundar			Primar	Fara scoala absolvita		
		Total 1	din care:		Total	Superior			Inferior (gimnazial)	Total	din care:
			Universitar de licenta			Liceal	Profesional si de ucenici		Persoane analfabet e ²		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ambele sexe	2600	167	156	68	1967	646	313	1008	338	60	39
Masculin	1293	89	82	34	1016	312	221	483	132	22	9
Feminin	1307	78	74	34	951	334	92	525	206	38	30

* Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)

1) Inclusiv masterat și doctorat

2) Nu știu să scrie și să citească; citesc numai

Populația stabilă de 10 ani și peste pe sexe, după nivelul de educație - județe, municipii, orașe, comune

INFRASTRUCTURA

Infrastructura de transport

Comuna Bughea de Sus este situată în parte de nord a județului Argeș, la o distanță de 57 km de municipiul Pitești și la o distanță de 5 km de orașul Câmpulung, mai precis pe DJ 735 (care străbate comuna pe o lungime de 2,15 km).

Lungimea totală a drumurilor care străbat comuna Bughea de Sus este de 14,2 km, din care 11 km reprezintă ulițe pietruite, restul fiind distribuite astfel:

- DJ735 – 3,550 km – asfaltat
- DC15 – 1,4 km – asfaltat
- DC16 – 3km – pietruit
- DC 16A – 1,89 km – pietruit
- DC15 A – 4,5 km (din care asfaltat 1,73km și restul pietruit).
- DC 16B – 1.750 Km
- DC 17 -1.5 Km
- DC – 0.7 Km

Serviciul de transport public local este organizat și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 86/2001 privind serviciile de transport public local de călători, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 284/2002.

Din cauza lipsei de fonduri, localitatea BUGHEA DE SUS, județul ARGES. intampina dificultăți în întreținerea atât a drumurilor publice, cat și a sistemului de transport public, in prezent existand un singur operator care asigura transportul locuitorilor comunei.

Telecomunicatii

In prezent, in comuna Bughea de Sus operatorul TELEKOM.RO ofera servicii de telefonie fixa si mobila unui numar de aproximativ 100 abonati, iar operatorul AKTA DIGITAL CABLU asigura furnizarea serviciilor de internet si cablu unui numar de 50 de abonati, persoane fizice si juridice, deopotriva.

Infrastructura educațională și de cultură

În comuna Bughea de Sus funcționează 5 unități de învățământ (3 grădinițe și 2 unități de învățământ primar/ gimnazial) .

Număr preșcolari	93
Număr școlari în învățământul primar	79
Număr școlari în învățământul gimnazial	73

Pe raza comunei sunt doua scolii si trei gradinite (reabilitate): Scoala Generala cu clasele I-VIII Bughea de Sus si Scoala cu clasele I-IV Bughita, Gradinita Centru, Gradinita Grui si Gradinita Bughita.

Gradinita Grui are in componenta :

- 1 educatoare
- 23 prescolari
- 1 persoana ingrijitoare scoala .

Gradinita Bughea de Sus are urmatoarea structura :

- 1 educatoare
- 20 de prescolari
- 1 persoana ingrijitoare scoala

Scoala Bughita, care are incorporata si Gradinita Bughita are in componenta :

- invatatoare la clasele 0 – IV
- educatoare
- 66 de elevi distribuiti in patru clase scolare si una pregatitoare
- 50 de prescolari, impartiti in doua grupe
- 1 persoana ingrijitoare scoala

Scoala Gimnaziala Nr.1 Bughea de Sus, cu clasele 0 – VIII cu urmatoarea structura :

- 2 invatatoare la clasele 0 – IV
- 15 cadre didactice din care 13 profesori si 2 invatatoare

- 79 de elevi distribuiti in sase clase: 2 primare si patru gimnaziale, cate una pentru fiecare an scolar.
- 1 persoana ingrijitoare scoala
- 1 fochist

În domeniul cultural, comuna Bughea de Sus dispune de un cămin cultural și o bibliotecă. În ceea ce privește căminul cultural, acesta necesită lucrări de renovare, reabilitare, modernizare, întrucât acesta a fost construit în anul 1953. În cadrul căminului cultural funcționează și biblioteca comunală, unde este nevoie de dotări minimale.

De asemenea, pe teritoriul comunei Bughea de Sus, există Biserica cu Hramul “Schimbarea la față”, construită în jurul anului 1892, încadrată ca monument istoric de categoria B, sub codul AG-II-m-B-13501.

Alimentare cu apă și sistem canalizare ape uzate

În localitatea Bughea de Sus există alimentare cu apă din anul 1985, an în care a fost înființat și serviciul de gospodărire comunală. Consiliul Local al comunei Bughea de Sus a hotărât la 1 iulie 2004 prin HCL 9/2004 concesiunea rețelei de distribuție a apei potabile către S.C. EDILUL CGA S.A., concesiune care are ca obiect distribuția apei potabile, exploatarea rețelelor, instalațiilor de apă situate în comuna Bughea de Sus în limitele teritorial-administrative.

În prezent Comuna Bughea de Sus dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă constituit din:

- Sursa de apă – Rezervor Oras Campulung Muscel.
- Conductă aducțiune L = 1516.m;
- Conducta distributie L= 20170m.
- Rezervor de înmagazinare – 1 rezervor.
- Stație de pompare de punere sub presiune a rețelei de distribuție cu L = 1500m.
- Număr de abonați circa 724 de gospodarii.

Reteaua de alimentare cu apa potabila se intinde pe o lungime de 21,6 km si a fost pusa in functiune in anul 2011, deservind aproximativ 95 % din gospodariile comunei si 100 din agentii economici ce isi desfasoara activitatea pe raza comunei.

În momentul de față, în comuna Bughea de Sus nu se poate vorbi de o rețea centralizată de canalizare, existând însă stație de epurare la Școlile Bughea și Bughița.

Alimentarea cu energie electrică

În prezent, în comuna Bughea de Sus, aproximativ 80% din gospodăriile sunt racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică. Restul de 20% sunt amplasate în zona Rudari (Bughița), unde se impune chiar modificarea soluției tehnice, prin montarea unui punct de transformare nou.

Alimentarea cu gaze naturale

În prezent, în comuna Bughea de Sus nu se poate vorbi despre un sistem centralizat de încălzire. În general, combustibilii utilizați pentru încălzire și prepararea hranei sunt lemnul și parțial, buteliile cu gaz lichefiat.

Sănătate

Reformele din sistemul sanitar au condus la schimbări și în modul de organizare a centrelor medicale din comuna Bughea de Sus. Astfel, în prezent, aici funcționează un dispensar și un cabinet medical, în care își desfășoară activitatea 2 medici de familie și 2 asistenți. De asemenea, în incinta unuia din punctele medicale funcționează o farmacie, de unde sătenii își pot procura medicamentele necesare. La nivelul comunei există de asemenea și un dispensar sanitar-veterinar, în cadrul căruia există un medic veterinar și un tehnician.

Asistență socială

Pentru a veni în sprijinul familiilor aflate în dificultate, în comuna Bughea de Sus există un compartiment de asistență socială, care are în componență 1 referent. Rolul acestui compartiment este de a preveni marginalizarea și excluziunea socială persoanelor aflate în categoria grupurilor vulnerabile și de a crește calitatea vieții pentru toți locuitorii comunei.

În prezent, situația dosarelor ce fac obiectul asistenței sociale este următoarea:

- 220 dosare beneficiarii ai Legii 416/2001
- 175 de alocații pentru susținerea familiei
- 170 de dosare pentru încălzirea locuinței

Asistență socială a copilului

Copii cu dizabilități:

- grad grav = 4,

- grad accentuat = 3
- grad mediu = 3

Asistență socială a persoanelor cu dizabilități:

- persoane cu dizabilitati cu grad grav = 18 (din care 11 persoane cu asistenti personali si 7 cu indemnizatii personale).
- persoane cu dizabilitati cu grad accentuat = 120
- persoane cu dizabilitati cu grad mediu = 30.
- 300 de copii care provin din familii asistate social.

Ordine publică

La nivelul comunei Bughea de Sus, ordinea și liniștea public sunt asigurate de Postul de Poliție, cu care Primăria va pentru realizarea următoarelor activități:

- Creșterea eficienței și calității activității de relații publice, cu accent pe soluționarea petițiilor și reclamațiilor ;
- reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei, prin identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa ordinii publice;
- acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor în silvicultura, furturilor din gospodăriile populației, incendierii resturilor vegetale;
- aplicarea la nivel local a Programului „Viața are prioritate”, prin desfășurarea unor activități în parteneriat cu școlile și grădinițele din comună, în vederea îmbunătățirii cunoștințelor de educație rutieră a copiilor de vârstă preșcolară și școlară.

Protecția civilă este asigurată prin Serviciul Public de Voluntariat pentru Situații de Urgență al comunei Bughea de Sus, care necesită următoarele:

- dotarea Serviciului Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Bughea de Sus cu un sediu pentru pregătirea personalului pentru intervenții în caz de dezastre, în scopul protejării populației și a bunurilor materiale;
- acțiuni de informare publică și conștientizare a populației în vederea prevenirii și reducerii riscurilor de producere a incendiilor în gospodării și pe terenurile agricole.

Managementul deșeurilor și protecția mediului

Comuna Bughea de Sus, județul Argeș a fost inclusă în etapa I, în cadrul Proiectului “Managementul Integrat al Deșeurilor solide în județul Argeș”, finanțat din fonduri ISPA, motiv

pentru care s-a adoptat Hotărârea Consiliului Local Nr. 63/ 19.10.2012, prin care s-a încheiat contractul de concesiune pentru serviciile de colectare a deșeurilor municipale, transportul, operarea și întreținerea stației de transfer și a punctului verde de colectare din județul Argeș nr. 069/ 15.03.2012, încheiat între A.D.I. SERVUSAL Argeș și Asocieria S.C.T.D.M. Argeș, prin liderul S.C. FINANCIAR URBAN S.R.L. Pitești. Obiectul contractului îl constituie prestarea activității de colectare și transport în vederea depozitării deșeurilor solide, inclusiv a celor reciclabile, din locuri special amenajate, stabilite de autoritatea administrației locale în cadrul proiectului mai sus menționat, materializat prin platforme care se vor realiza pe teritoriul unității administrative, în mod exclusiv, de operatorul S.C. FINANCIAR URBAN S.R.L.

Relații regionale, euro-regionale și internaționale

Comuna Bughea de sus este înfrățită cu următoarele localități europene:

- Soveria Manneli (Italia) – 2008
- Santi Cosma e Damiano (Italia) – 2012
- Priekuli (Letonia) – 2012

Potențialul economic

Comuna Bughea de Sus deține un potențial natural și antropic insuficient valorificat, cu toate că a fost declarată stațiune turistică prin HG 867/ 2006. Datorită așezării sale geografice, precum și stațiunii care îi poartă numele, comuna Bughea de Sus este căutată pentru clima, aerul curat și izvoarele cu apă cloro-iodo-sulfuroasă utilizate pentru tratamentul afecțiunilor gastro-intestinale și reumatice. La marginea comunei, la poalele munților, au apărut deja mici pensiuni și cabane de odihnă.

La nivelul comunei Bughea de Sus își desfășoară activitatea următorii operatori economici:

- SC MUSCELUL SA – Complex Măgura;
- SC BEROMIT SRL - exploatare material lemnos;
- SC CEREAL AGR – comert cereale;
- SC HEPITES SRL – farmacie;
- SC POPAS CRIZANTEMA SRL – comert produse alimentare;
- SC ADI SI ROBERTA SRL – comert produse alimentare;
- COOPERATIVA DE CONSUM CÎMPULUNG – comert produse alimentare.

Fiind amplasată în zona de munte, comuna Bughea de Sus are o structură a folosinței terenurilor ce se pretează creșterii animalelor, culturii plantelor și pomilor fructiferi.

Urmare ultimului recensământ agricol realizat în anul 2010, la nivelul comunei Bughea de Sus, raportat la nivelul județului Argeș, s-au constatat următoarele:

Exploatații agricole (număr) care au utilizat suprafețe agricole și/ sau care au deținut efective de animale

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Total exploatații agricole *) (număr)	Exploatații agricole cu Suprafață agricolă utilizată și efective de animale	Exploatații agricole numai cu suprafață agricolă utilizată	Exploatații agricole numai cu efective de animale
JUDETUL ARGEȘ	162758	107452	50420	4885
BUGHEA DE SUS	1043	564	322	157

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Exploatații agricole, suprafața agricolă utilizată și suprafața agricolă utilizată ce a revenit în medie pe o exploatație agricolă

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Total exploatații agricole *) (număr)	Exploatații agricole care utilizează Suprafața agricolă (număr)	Suprafața agricolă Utilizată (hectare)	Suprafața agricolă utilizată, ce revine în medie (hectare)	
				pe o exploatație agricolă	pe o exploatație agricolă care utilizează suprafața agricolă
JUDETUL ARGEȘ	162758	157872	323880.84	1.99	1.99
Bughea de Sus	1043	886	564.26	0.54	0.64

Sursa: Recensământul Agricol 2010

**Exploatații agricole (număr), după modul de deținere
a suprafeței agricole utilizate**

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Moduri de deținere					
	în proprietate	în concesiune	în arendă	în parte	utilizat cu titlu gratuit	alte moduri
JUDETUL ARGEȘ	155755	65	1062	600	3363	890
Bughea de Sus	886	-	-	-	-	1

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Suprafața agricolă utilizată (hectare), după modul de deținere

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Moduri de deținere						Total
	în proprietate	în concesiune	în arendă	în parte	utilizat cu titlu gratuit	alte moduri	
JUDETUL ARGEȘ	234847.25	4524.21	67628.72	1459.98	9425.02	9425.02	323880.84
Bughea de Sus	559.74	-	-	-	-	4.52	564.26

Sursa: Recensământul Agricol 2010

**Suprafața de teren arabil utilizat (hectare),
după modul de deținere**

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Moduri de deținere						Total
	în proprietate	în concesiune	în arendă	în parte	utilizat cu titlu gratuit	alte moduri	
JUDETUL ARGEȘ	86502.42	233.70	61748. 80	1112.4 1	3286.52	8173.31	161057.16
Bughea de Sus	0.98	-	-	-	-	-	0.98

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Exploatații agricole (număr), cu suprafața agricolă utilizată, suprafața agricolă neutilizată și alte suprafețe, pe categorii de folosință

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Suprafața agricolă utilizată					Suprafața agricolă neutilizată	Suprafața împădurită	Din care	Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.	Heleștee, iazuri, bălți	Suprafața totală a exploatației agricole
	Teren arabil	Grădini familiale	Pașuni și fânețe	Culturi permanente	TOTAL			crânguri în sistem de rotație pe termen scurt			
Judetul Arges	103274	90522	86927	47340	157872	7989	23928	1371	136278	797	162344
Bughea de Sus	3	301	875	82	886	11	84	-	800	-	976

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Suprafața agricolă utilizată, suprafața agricolă neutilizată și alte suprafețe (hectare), pe categorii de folosință

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Suprafața agricolă utilizată					Suprafața agricolă neutilizată	Suprafața împădurită	Din care	Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.	Heleștee, iazuri, bălți	Suprafața totală a exploatației agricole
	Teren arabil	Grădini familiale	Pașuni și fânețe	Culturi permanente	TOTAL			crânguri în sistem de rotație pe termen scurt			
Judetul Arges	161057.16	5394.35	136912.40	20516.93	323880.84	8071.36	53210.39	963.08	10384.37	243.26	395790.22
Bughea de Sus	0.98	12.25	538.41	12.62	564.26	1.25	209.84	-	25.08	-	800.43

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Exploatații agricole, cu suprafața cultivată cu plante de nutreț recoltate verzi a suprafeței agricole utilizate

	Exploatații agricole (număr)		Suprafata cultivate (ha)	
	Judetul Arges	Bughea de Sus	Judetul Arges	Bughea de Sus
Anuale pentru fân și masă verde	2609	0	1058.31	0
Porumb verde	173	0	51.04	0
Leguminoase pentru nutreț (lucernă, trifoi, mazărice și alte perene)	12823	0	4385.88	0
Alte plante pentru nutreț	2626	0	1307.21	0
Total	18231	0	6802.44	0

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Exploatații agricole, cu suprafața cultivată cu plantații viticole

Județul Argeș/ Comuna Bughea de Sus	Plantații viticole					Pepiniere viticole și plantații port-altoi
	Struguri de vin			Struguri de masă	Total	
	Vin de calitate	Alte tipuri de vin	Total			
Numar exploatatii la nivelul județului Argeș	607	5458	6065	159	6224	59
Suprafata cultivate judetul ARges (ha)	456.93	424.45	881.38	27.44	908.82	50.52
Numar exploatatii la nivelul comunei Bughea de Sus	-	-	-	-	-	-
Suprafata cultivate com. Bughea de Sus (ha)	-	-	-	-	-	-

Sursa: Recensământul Agricol 2010

**Exploatații agricole cu suprafața cultivată cu alte culturi în teren arabil a suprafeței agricole utilizate,
la nivelul comunei Bughea de Sus**

Alte culturi în teren arabil		Exploatații agricole (număr)	Suprafata cultivate (ha)
Plante leguminoase pentru boabe *)		-	-
Cartofi *)		-	-
Sfeclă de zahăr **)		-	-
Rădăcinoase și vărzoase pentru nutreț **)		-	-
Legume, pepeni și căpșuni *)	În câmp	-	-
	În grădini pentru comercializare	-	-
	În sere și solarii	-	-
Flori și plante ornamentale **)		-	-
Plante pentru producerea de semințe si seminceri Pentru comercializare		-	-
Alte culturi în teren arabil		-	-
TOTAL		-	-

Sursa: Recensământul Agricol 2010

*) Au fost înregistrate și suprafețele utilizate pentru producția de sămânță.

**) Nu au fost înregistrate și suprafețele utilizate pentru producția de sămânță.

Exploatații agricole, cu suprafața cultivată cu plantații pomicole, pe localități

Județul/ Municipii , Orașe și Comune	Pomi fructiferi								Castani nuci, aluni și alte specii înrudite	Alți pomi	Arbuști fructiferi	Pepiniere	Alte culturi perma nente
	Meri	Peri	Pruni	Caisi si zarzari	Piersici si nectarini	Ciresi si visini	Gutui	Alti pomi fructiferi					
Judetul Arges	15764	3361	35855	171	46	510	76	432	180	20	24	71	175
Suprafata cultivate judetul Arges (ha)	5591.33	589.44	13001.28	25.89	2.28	62.30	9.10	66.22	23.04	14.74	27.89	73.54	53.00
Bughea de Sus	77	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Suprafata cultivate com. Bughea de Sus (ha)	11.73	0.25	0.64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Sursa: Recensământul Agricol 2010

**Efective de animale (capete) / Familii de albine(număr), pe specii,
la nivelul comunei Bughea de Sus**

Bovine	211
Ovine	299
Caprine	40
Porcine	316
Pasari	6914
Cabaline	180
Magari si catari	5
Iepuri de casa	4
Familii de albine	111

Sursa:Recensământul Agricol 2010

5.2 Analiza SWOT a Comunei Bughea de Sus

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: **S**trengths (puncte tari), **W**eaknesses (puncte slabe), **O**pportunities (oportunitati), **T**hreats (riscuri).

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul și în ce condiții.

Fundamentarea dezvoltării pe termen mediu și lung a comunității nu poate fi concepută în afara unor strategii coerente, elaborate pornind de la potențialul și resursele existente și ținând cont de oportunitățile, dar și de amenințările care se prefigurează.

Analiza diagnostic de tip SWOT a economiei localității Bughea de Sus este concepută ca o suită de comentarii concentrate asupra principalilor factori ce influențează dezvoltarea acestui teritoriu, în vederea atingerii unor importante obiective strategice pentru perioada 2014 – 2020.

Prezentată distinct pe categorii de activități economice, acest tip de analiză ilustrează stările interne distinctive de forță sau slăbiciune în raport cu unele oportunități sau amenințări externe.

Se poate preciza faptul că elemente ale punctelor forte, printr-o valorificare adecvată, se transformă în oportunități, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare, devin amenințări.

Conținutul analizei respectă obiectivele caracteristice unei astfel de abordări, fiind detaliate astfel:

- nivelul, structura și dinamica activităților;
- sectoare și activități semnificative în evoluția prezentă și viitoare a comunei;
- influența principalilor factori;
- impactul oportunităților și al amenințărilor externe;
- evaluarea atuurilor și deficiențelor;
- unele explicații ale succeselor sau insucceselor în plan economic.

În urma analizelor generale și sectoriale, pentru perioade semnificative din evoluția economico-socială a comunei Bughea de Sus, se pot sistematiza următoarele elemente ale analizei SWOT.

AGRICULTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsiei afacerilor în mediul rural și în special, în agricultură; ▪ condiții de climă/ relief favorabile pentru zootehnie; ▪ potențial pentru diversificarea afacerilor pe baza resurselor silvice sau în domeniul serviciilor	▪ fragmentarea suprafețelor agricole, parcelarea excesivă și transformarea terenurilor agricole și a pășunilor în terenuri destinate construirii locuințelor; ▪ ponderea ridicată a agriculturii de subzistență; ▪ investiții insuficiente în agricultură; ▪ lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; ▪ temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro-alimentare din gospodărie; ▪ îmbătrânirea forței de muncă în agricultură; ▪ pensii mici pentru agricultori.
OPORTUNITĂȚI	RISURI
▪ accesarea fondurilor europene pentru finanțarea agriculturii; ▪ existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole. ▪ dezvoltarea pomiculturii, datorita zonei geografice propice; ▪ exploatarea pasunilor si islazurilor; ▪ dezvoltarea agriculturii ecologice, având în vedere inexistența factorilor externi de poluare; ▪ sprijinirea asocierii producătorilor particulari;	▪ preocuparea insuficientă pentru exploatarea rațională a islazurilor comunale concretizată în randamentul scăzut al acestora și posibilitatea extinderii îmbolnăvirilor la animale; ▪ numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene.

MEDIU ȘI INFRASTRUCTURA RURALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului. ▪ accesibilitate crescută, asigurată prin DJ 735; ▪ existența rețelei de alimentare cu apă; ▪ rețea de drumuri ce acoperă în mod relativ echilibrat teritoriul comunei; ▪ rețea de electricitate de care dispun toate gospodăriilor; ▪ rețea de iluminat public; ▪ existența iluminatului stradal în toată comuna; ▪ accesul la rețea de telefonie fixă și mobilă, cablu TV și Internet; ▪ existența unui Serviciu de Voluntariat pentru Situații de Urgență și a unui Serviciu de Gospodărire Locală; ▪ integrarea primăriei Bughea de Sus în sistemul informațional Argeș; ▪ existența unui dispensar veterinar; ▪ eforturi ale autorităților locale pentru aplicarea riguroasă a legislației privind protecția mediului.	▪ insuficienta dezvoltare a utilităților de bază și a serviciilor publice; ▪ starea precară a drumurilor comunale; ▪ lipsa rețelei de canalizare și a stațiilor de epurare în comună; ▪ infrastructura de transport slab dezvoltată, față de exigențele și cerințele actuale concrete ale aderării la U.E.; ▪ prezența pe cursurile râurilor a deșeurilor menajere; ▪ educația ecologică este superficială.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
▪ accesarea fondurilor comunitare destinate dezvoltării infrastructurii rurale; ▪ finalizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă în toate gospodăriile din comună; ▪ realizarea sistemului de canalizare la nivelul comunei; ▪ realizarea sistemului de alimentare cu gaze naturale; ▪ creșterea capacității anteprenoriale; ▪ atragerea unor noi investitori în comună prin facilitățile pe care administrația locală le pune la dispoziție.	▪ lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; ▪ lipsa informației în legătură cu programele de finanțare europeană; ▪ migrația forței de muncă spre zone atractive din punct de vedere economic;

ECONOMIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă ▪ forță de muncă disponibilă, la costuri foarte mici; ▪ existența stațiunii balneo-climaterice Bughea de Sus, cu izvoarele cu apă cloro-iodo-sulfuroasă ▪ potențial turistic ridicat	▪ resurse financiare la nivel local, insuficiente pentru susținerea/ promovarea unor investiții; ▪ folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută; ▪ absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor; ▪ neexploatarea potențialului turistic (cultural, agroturism, balnear); ▪ exploatarea insuficientă a meseriilor tradiționale și a obiceiurilor; ▪ lipsa canalelor de colectare a produselor agricole.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
▪ oportunități de finanțare ale Uniunii Europene; ▪ dezvoltarea cooperării locale; ▪ dezvoltarea antreprenoriatului; ▪ creșterea competitivității sectorului ; ▪ diversificarea activităților economice; ▪ posibilitatea dezvoltării și diversificării relațiilor de parteneriat cu primăria din țară și din Uniunea Europeană. ▪ programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului economic.	▪ legislația în continuă schimbare; ▪ oferte de creditare greu accesibile; ▪ nivelul scăzut al taxelor și impozitelor locale; ▪ dispariția micilor producători, din cauza nealinierii acestora la standardele europene; ▪ receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari.

SOCIAL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența resurselor umane într-un volum și o calificare ce pot asigura dezvoltarea activității economico-sociale; ▪ atenție sporită asupra serviciilor sociale; ▪ disponibilitatea de a munci în condiții de motivare adecvată.	▪ insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ; ▪ existența șomajului de lungă durată, care conduce la descalificarea și descurajarea foștilor angajați; ▪ număr mare al persoanelor care nu au ocupație;
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
▪ atragerea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă; ▪ existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți	▪ declinul demografic al comunității; ▪ creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; ▪ migrarea forței de muncă; ▪ amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative.

ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ, DIVERTISMENT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența pe raza comunei a 5 unități de învățământ (3 școli și 2 grădinițe); ▪ modernizarea grădinițelor; ▪ grad scăzut al abandonului școlar; ▪ existența unui management responsabil cu implicare directă, pe toate planurile (administrativ, educativ, resurse, etc.); ▪ existența a unui cămin culturale și a bibliotecii comunale ▪ existența monumentului istoric, categoria B – Biserica cu Hramul “Schimbarea la față”	▪ existența unei baze materiale insuficiente perioadei actuale a procesului de învățământ în majoritatea unităților școlare; ▪ procentajul relativ ridicat de elevi școlarizați în învățământul cu clase simultane; ▪ dezvoltarea relativ slabă a bazei materiale pentru desfășurarea activităților de educație fizică.

OPORTUNITĂȚI	RISCURI
▪ reabilitarea și modernizarea unităților școlare din comuna Bughea de Sus ▪ reabilitare, modernizare și dotare Cămin Cultural Bughea de Sus ▪ construcție sală/ baza de sport în comuna ▪ amenajare spații verzi ▪ parteneriate cu instituții culturale județene, naționale și europene în vederea unei mai bune cunoașteri și promovări a culturii naționale și europene.	▪ tendința de reducere a exigenței în procesul de evaluare didactică; ▪ buget încă insuficient alocat învățământului public, generând fenomene de dotare materială la limita necesarului unităților sau recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor.

SĂNĂTATE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența pe raza comunei a 2 cabinete medicale, în care își desfășoară activitatea 2 cadre medicale și a unei farmacii.	▪ slabă educație sanitară a comunității; ▪ numărul crescut al persoanelor care lucrează fără forme legale, neputând beneficia de servicii medicale gratuite; ▪ slabă motivare a persoanelor care au posibilitate, de a se asigura medical, de a încheia un contract cadru pentru plata contribuției financiare direct la CAS
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
▪ evaluarea stării de sănătate a pacienților din comună, prin Programul național de evaluare a sănătății populației; ▪ realizarea unor cursuri de igienă și educației sexuale pentru comunitate; ▪ servicii de planning familial.	▪ imposibilitatea unor pacienți de a plăti anumite servicii medicale; ▪ slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate; ▪ creșterea numărului bolnavilor cronici.

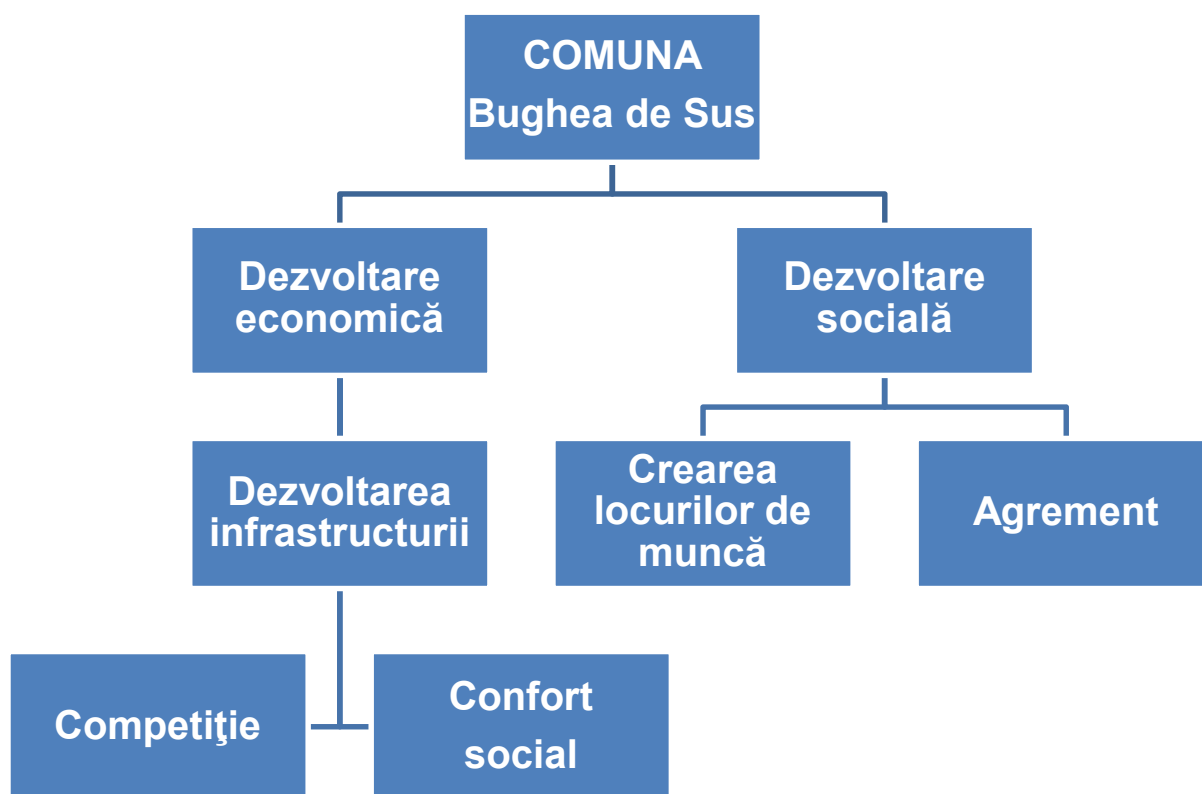
6. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ PLANUL LOCAL DE ACȚIUNI

Viziunea privind dezvoltarea economico-socială a comunei Bughea de Sus

"Dezvoltarea durabilă și echilibrată a comunei Bughea de Sus presupune implicarea tuturor actorilor locali și crearea pârghiilor necesare dezvoltării unui standard înalt de calitate pentru toți locuitorii comunei, susținerea unui mediu economico-social competitiv, stabil, sănătos și diversificat".

Obiective strategice

Analiza factorilor interni și externi care influențează dezvoltarea locală, au permis identificarea obiectivelor strategice menite să constituie cadrul necesar dinamizării și direcționării evoluției economico-sociale a comunei Bughea de Sus, în perioada 2014-2020.

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Bughea de Sus se pliază pe obiectivele strategiei Europa 2020 privind promovarea dezvoltării rurale durabile și ale politicii agricole comune, ale politicii de coeziune și ale politicii comune în domeniul pescuitului. Totodată, strategia este în concordanță cu direcțiile de dezvoltare durabilă stabilite la nivel național, regional și județean.

În acest context, Consiliul Local Bughea de Sus, și-a stabilit următoarele priorități de dezvoltare pentru perioada 2014 - 2020:

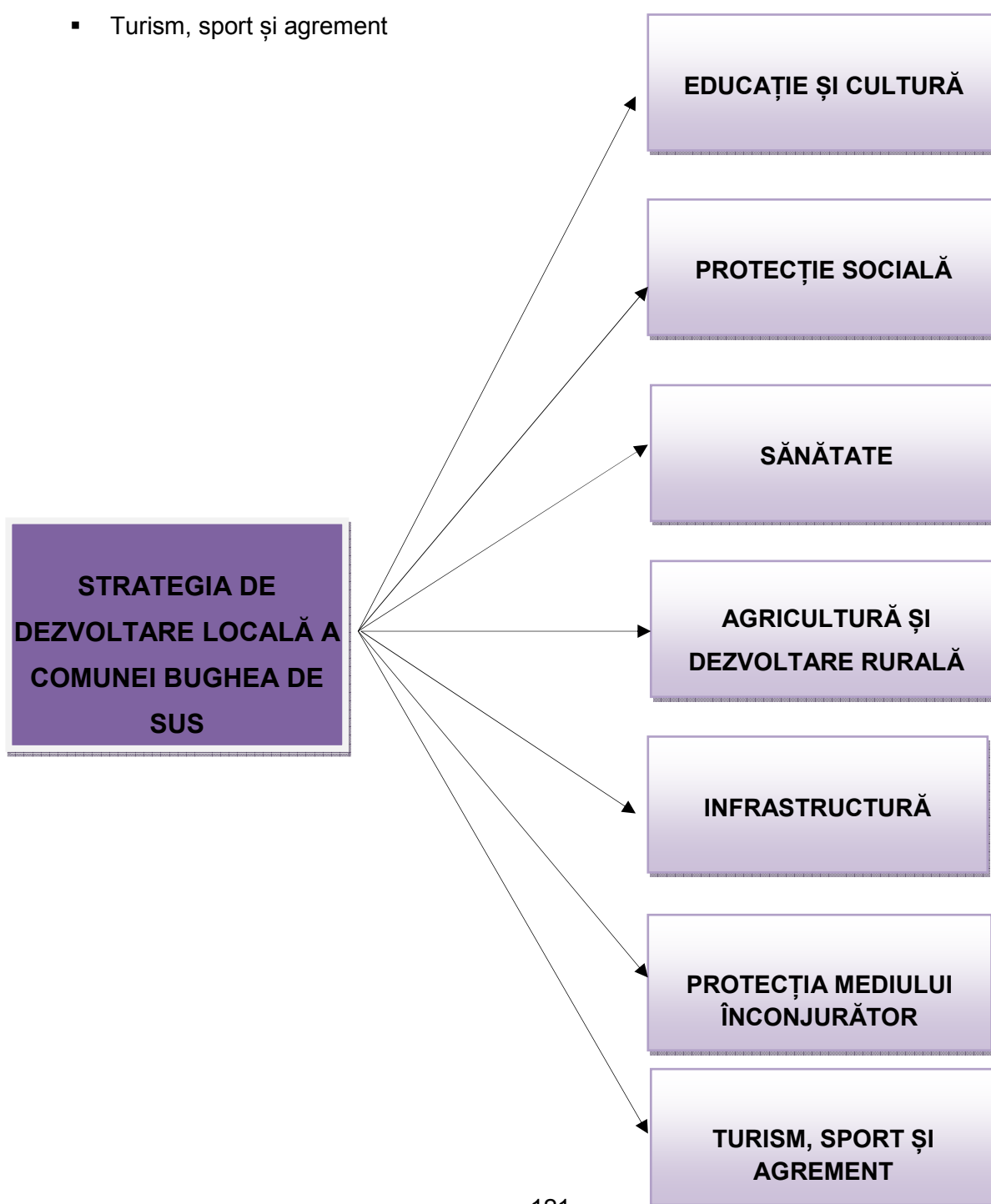
- Dezvoltarea infrastructurii fizice și a celorlalte utilități publice, pentru contribui la ridicarea standardelor de viață a locuitorilor comunei Bughea de Sus;
- Promovarea unei agriculturi performante si revigorarea spațiului rural, ca alternativă socio-economică a mediului urban;
- Protecția mediului înconjurător și creșterea eficienței energetice;
- Sprijinirea educației și culturii;
- Dezvoltarea sistemului de sănătate și de asistență socială;
- Dezvoltarea resurselor umane – îmbunătățirea capitalului uman la nivelul comunei Bughea de Sus;
- Asigurarea unui grad sporit de competitivitate al tuturor sectoarelor de activitate;
- Sprijinirea dezvoltării economice prin promovarea parteneriatului public-privat și crearea de oportunități si facilități atractive pentru potențialii investitori autohtoni sau străini;
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor publice oferite cetățenilor.

Obiective specifice

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bughea de Sus a fost concepută pentru a sprijini, prin mijloace și instrumente specifice administrației publice locale, atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare economico-socială ale localității, în concordanță cu direcțiile de dezvoltare stabilite prin documentele programatice pentru perioada 2014 – 2020, elaborate la nivel județean, regional, național și european.

Aceasta a fost structurată pe capitole ce corespund domeniilor de activitate și competență ale Consiliului Local Bughea de Sus, capitole ce conturează și **obiectivele specifice** ale Strategiei de dezvoltare locală a comunei Bughea de Sus:

- Educație și cultură;
- Protecție socială;
- Sănătate;
- Agricultură și dezvoltarea rurală;
- Infrastructură;
- Protecția mediului înconjurător;
- Turism, sport și agrement

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Nivelul de instruire al locuitorilor unei comunități reprezintă produsul cel mai de preț pe care aceasta îl poate oferi. Dar parametrii la care poate ajunge învățământul, depind exclusiv de parametrii la care a ajuns societatea în ansamblul ei. Revenirea la normalitate a învățământului se poate face odată cu revenirea la normalitate a întregii societăți, la nivelul localității, învățământul fiind o parte a unui întreg asupra căruia trebuie să-și îndrepte acțiunile toți factorii de răspundere.

În ceea ce privește domeniul educației și culturii, Consiliul Local Bughea de Sus va avea în vedere ca obiective:

1. Asigurarea de condiții la standarde europene pentru desfasurarea actului educațional în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș
2. Creșterea nivelului de implicare și educare al elevilor și al cadrelor didactice din comună prin dezvoltarea de programe de educație non-formală, (cu accent pe stimularea creativității, spiritului antreprenorial și inovării);
3. Creșterea gradului de implicare și ocupare a forței de muncă, prin crearea și dezvoltarea de parteneriate și rețele de cooperare în educație, cercetare și ocuparea forței de muncă;
4. Conștientizarea de către populația comunei a importanței educației, prin derularea de programe de informare, educare și conștientizare;
5. Readucerea căminului cultural al comunei pe piața culturală locală ca principală instituție culturală în domeniul protejării și promovării patrimoniului cultural local și al educației permanente;
6. Promovarea potențialului cultural al comunei.

PROTECȚIE SOCIALĂ

Consiliul Local Bughea de Sus va continua punerea în aplicare a prevederile Legii 416/2001 privind venitul minim garantat.

De asemenea, se va urmări absorbția treptată a sărăciei persoanelor active și a celor care și-au încheiat ciclul vieții active (pensionarii), asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile fundamentale sociale, accesul egal la educație pentru copiii din mediul rural, completarea și

dezvoltarea sistemului de protecție socială, dezvoltarea capacității consiliului local de identificare a problemelor sociale, de dezvoltare și implementare de programe sociale.

Atingerea acestui obiectiv se va urmări și prin alte acțiuni speciale de mediatizare, prin colaborarea cu celelalte instituții ale statului, deplasarea specialiștilor în comunitate, punându-se în evidență pericolele necunoscute sau nerecunoscute, existente în familie, sau în afara acesteia.

În vederea atingerii acestui obiectiv, Consiliul Local Bughea de Sus și-a propus următoarele obiective:

1. Îmbunătățirea atitudinii și comportamentului general privind problematica integrării în societate a persoanelor cu probleme de ordin social și a familiilor acestora, prin dezvoltarea de programe ce vizează sensibilizarea și informarea opiniei publice asupra drepturilor persoanelor asistate în vederea și prin activități de informare, sesizare, prevenire a abuzurilor inclusiv prevenirea și combaterea exploatării copilului prin muncă;
2. Creșterea gradului de incluziune socială a persoanelor asistate social, prin:
 - dezvoltarea de parteneriate cu instituții ale statului și specialiști în domeniu
 - dezvoltarea de programe de formare pentru specialiști
 - schimburi de experiență
 - dezvoltarea de servicii de asistență socială noi, pentru diverse categorii de grupuri vulnerabile (copii aflați în situații de dificultate, tineri care ies din sistemul social de protecție, familii aflate în risc de destrămare cu foarte mulți copii, copii rămași în țară ai căror părinți sunt plecați în străinătate să muncească, persoane adulte și vârstnice dependente socio-medical)
 - dezvoltarea de proiecte integrate de incluziune socială a persoanelor ce fac parte din grupuri vulnerabile/ defavorizate.

SĂNĂTATE

Consiliul Local Bughea de Sus va contribui la asigurarea tuturor condițiilor de desfășurare a activității corespunzătoare a unităților sanitare și a actului medical.

În acest sens, Consiliul Local Bughea de Sus va avea în vedere următoarele obiective:

1. Dezvoltarea infrastructurii medicale;
2. Creșterea gradului de informare și conștientizare a populației, prin derularea unor campanii de informare și conștientizare a populației, pe diverse teme, cum ar fi: educație sanitară, educație sexuală, prevenire și tratare a bolilor, etc;
3. Sprijinirea familiei, prin dezvoltarea de servicii de planning familial.

AGRICULTURĂ

România se numără printre țările cu cel mai mare potențial agricol din Europa, iar agricultura este una dintre ramurile de bază ale economiei naționale.

Conceptul de dezvoltare rurală durabilă este folosit din ce în ce mai des, România încercând să se alinieze la standardele impuse de statul de membru al Uniunii Europene. Acest lucru presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social-cultural ale țării, pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte. Totodată, dezvoltarea și amenajarea rurală este influențată de tendința actuală de extindere a urbanului, ceea ce are efecte directe asupra ruralului.

În domeniul agriculturii și dezvoltării rurale va fi necesară o abordare care să permită alinierea la principiile **Politicii Agricole Comune** a Uniunii Europene.

Consiliul Local Bughea de Sus va urmări în perioada 2014 – 2020, îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

1. Stimularea transformării gospodăriilor țărănești în ferme familiale cu caracter
2. Sprijinirea valorificării producției agricole prin măsuri de piață prin încurajarea parteneriatului public - privat
3. Implementarea tehnicilor agricole moderne și performante prin perfecționarea continuă a pregătirii profesionale
4. Dezvoltarea infrastructurii agricole

INFRASTRUCTURĂ ȘI GOSPODĂRIE COMUNALĂ

1. Dezvoltarea infrastructurii de drumuri și serviciile de transport

Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii, impune ca principală direcție de acțiune creșterea calității drumurilor și a serviciilor de transport.

În perioada 2014 – 2020, Consiliul Local Bughea de Sus, va urmări în domeniul infrastructurii rutiere următoarele:

1. Modernizarea/ refacerea infrastructurii de drumuri (întreținere curentă și periodică, reparații capitale și modernizări);
2. Modernizarea transporturilor și a condițiilor oferite călătorilor;
3. Sporirea condițiilor de confort și siguranță, asigurându-se protecția mediului;
4. Derularea de proiecte privind îmbunătățirea managementul întreținerii drumurilor și lucrărilor de artă;
5. Dezvoltarea și introducerea unei strategii de gestionare și întreținere a rețelei de drumuri publice.

6.1 Dezvoltarea rețele de alimentare cu apă, canalizare și evacuarea apelor pluviale

În perioada 2014 – 2020, Consiliul Local Bughea de Sus va continua activitățile destinate sectorului infrastructură – apă, se urmărește:

1. Crearea unor condiții mai bune de trai pentru cetățenii comunei și protecția mediului
2. Protejarea malurilor și eliminarea riscurilor de inundații

3. Înființarea rețelei de alimentare gaze naturale

În prezent, în comuna Bughea de Sus nu se poate vorbi un despre un sistem centralizat de încălzire. În general, combustibilii utilizați pentru încălzire și prepararea hranei sunt lemnul și parțial, buteliile cu gaz lichefiat.

În vederea asigurării calității nivelului de trai a comunității, Consiliul Local Bughea de Sus și-a propus pentru perioada 2014 – 2020:

1. Înființarea rețelei de alimentare gaze naturale în comună.

5. Dezvoltarea iluminatului public

Serviciul de iluminat public intră în sfera serviciilor comunitare de utilități publice pentru care **Consiliul Local Bughea de Sus a elaborat Strategia locală privind accelerarea serviciilor comunitare de utilități publice.**

În vederea asigurării accesului egal și nediscriminatoriu al populației din comuna Bughea de Sus la un serviciu de iluminat public care să respecte standardele de calitate stabilite la nivel național și internațional, în perioada 2014 – 2020, Consiliul Local Bughea de Sus și-a **propus următoarele:**

1. Derularea de proiecte de modernizare și extindere a rețelei de iluminat public în comună

6. Modernizarea serviciilor publice

În vederea asigurării unor condiții de trai la standarde europene populației din comuna Bughea, Consiliul Local Bughea de Sus și-a propus următoarele:

1. Dotarea și modernizarea serviciilor publice

PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Grija pentru urmărirea evoluției ansamblului de elemente ce constituie mediul înconjurător pornește de la adevărul că resursele naturale sunt limitate și că a contribui la conservarea și refolosirea lor este mai mult decât o bună și necesară practică civică, ea trebuie transformată într-o adevărată politică pentru a menține viața sănătoasă a comunității.

În acest context, a fost gândită dezvoltarea durabilă ca o strategie prin care comunitățile să caute căi de dezvoltare economică, într-un mediu înconjurător de siguranță a evoluției normale a vieții locuitorilor și care să aducă chiar beneficii în privința calității acesteia. Dezvoltarea durabilă este un ghid important pentru administrație, după ce s-a descoperit că modurile de interpretare tradiționale de planificare și dezvoltare, creau mai mult decât rezolvau problemele de mediu înconjurător. Acolo unde interpretările tradiționale conduceau la aglomerare,

extindere, poluare și consum excesiv de resurse, dezvoltarea durabilă oferă soluții reale și de durată care ne consolidează viitorul.

În prezent, în comuna Bughea de Sus există 4 depozite pentru depozitarea deșeurilor menajere, acestea fiind neconforme cerințelor UE în acest domeniu.

Comuna Bughea de Sus este inclusă în etapa 1 a proiectului: “Managementul integrat al deșeurilor solide în județul Argeș”, - colectarea deșeurilor și transportul acestora conform graficului stabilit în proiect. Astfel, gestionarea deșeurilor în comuna Bughea de Sus se va încadra în standardele impuse de Uniunea Europeană în acest domeniu.

Pentru perioada 2014 – 2020, Consiliul Local Bughea de Sus are în vedere următoarele:

1. Întărirea capacității de implementare a legislației în domeniul informației de mediu
2. Consolidarea capacității de implementare în domeniul gestionării deșeurilor

TURISM, SPORT ȘI AGREMENT

1. Creșterea atractivității turistice și dezvoltarea serviciilor turistice în comuna Bughea de Sus;
2. Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement;

6.1 PLAN DE ACȚIUNI ȘI MĂSURI

Nr. crt.	OBIECTIVUL	ACȚIUNEA	PERIOADA
EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ			
1.	Reabilitarea/ extinderea/ modernizarea/ dotarea unităților școlare și preșcolare din comuna Bughea de Sus	- Reabilitare și modernizare Școala Bughița, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș - SF + PT + CS + DDE – Reabilitare și modernizare Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș - Execuție Reabilitare și modernizare Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș - Modernizare, dotare și reabilitare termică Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș - Extindere Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș, prin construcție sală de sport - Dotare bibliotecă	2015 – 2020
2.	Creșterea nivelului de implicare și educare al elevilor și al cadrelor didactice	- Dezvoltarea de programe de educație non-formală, pentru elevii și cadrele didactice din comună (cu accent pe stimularea creativității, spiritului antreprenorial și inovării) - Schimburi de experiență (în special cu instituțiile de învățământ din localitățile înfrățite)	2015 – 2020
3.	Creșterea gradului de implicare în educație și ocupare a forței de muncă	Crearea și dezvoltarea de parteneriate și rețele de cooperare în educație, cercetare și ocuparea forței de muncă	2015 – 2020

4.	Conștientizarea importanței educației	Derularea de campanii de informare, educare și conștientizare	2015 – 2020
5.	Modernizarea instituțiilor de cultură	- Reabilitarea, modernizarea și dotarea căminului cultural din comuna Bughea de Sus - Înființarea, în cadrul Căminului Cultural, a unui spațiu special amenajat pentru activități recreative/ cultural-sportive (șah, mese de tenis, etc)	2015 – 2020
7.	Promovarea potențialului cultural	- Promovarea și punerea în valoare a monumentului istoric din comună – Biserica cu Hramul Schimbarea la față - Servicii de organizare evenimente – Zilele Comunei Bughea de Sus, județul Argeș	2015 – 2020
PROTECȚIE SOCIALĂ			
1.	Îmbunătățirea atitudinii și comportamentului general privind problematica integrării în societate a persoanelor cu probleme de ordin social și a familiilor acestora	- Dezvoltarea de programe ce vizează sensibilizarea și informarea opiniei publice asupra drepturilor persoanelor asistate - Derularea de activități de informare, sesizare, prevenire a abuzurilor inclusiv prevenirea și combaterea exploatarei copilului prin muncă	2015 – 2020
2.	Creșterea gradului de incluziune socială a persoanelor asistate social	- Dezvoltarea de parteneriate cu instituții ale statului și specialiști în domeniu - Dezvoltarea de programe de formare pentru specialiștii în domeniu - Dezvoltarea de servicii de asistență socială noi, pentru diverse categorii de grupuri vulnerabile (copii aflați în situații de dificultate, tineri care ies din sistemul social de protecție, familii aflate în risc de destrămare cu foarte mulți copii, copii	2015 – 2020

		rămăși în țară ai căror părinți sunt plecați în străinătate să muncească, persoane adulte și vârstnice dependente socio-medical) ▪ Dezvoltarea de proiecte integrate de incluziune socială a persoanelor ce fac parte din grupuri vulnerabile/ defavorizate (inclusiv rromii)	2015 – 2020
SĂNĂTATE			
1.	Dezvoltarea infrastructurii medicale	▪ Înființarea unui centru de sănătate/ recuperare pentru bătrâni ▪ Dotare și modernizare centre medicale	2015 – 2020
2.	Creșterea gradului de informare și conștientizare a populației	▪ Derularea unor campanii de informare și conștientizare a populației, pe diverse teme, cum ar fi: educație sanitară, educație sexuală, prevenire și tratare a bolilor	2015 – 2020
3.	Sprijinirea familiei	▪ Dezvoltarea de servicii de planning familial	2015 – 2020
AGRICULTURĂ			
1.	Stimularea transformării gospodăriilor țărănești în ferme familiale cu caracter comercial	▪ Asistență acordată fermierilor în vederea întocmirii de proiecte viabile pentru obținerea de finanțare nerambursabilă pentru modernizarea exploatațiilor.	2015 – 2020
2.	Sprijinirea valorificării producției agricole prin măsuri de piață	▪ Înființarea unui centru de preluare și/sau procesare în comună pentru fructe de pădure și plante medicinale ▪ Încurajarea parteneriatului public-privat	2015 – 2020
3.	Implementarea tehnicilor agricole moderne și performante prin	▪ Organizarea de cursuri de calificare în diverse meserii agricole ▪ Organizarea de seminarii, simpozioane, debateri, mese rotunde, întâlniri cu	2015 – 2020

	perfecționarea continuă a pregătirii profesionale	producătorii agricoli ▪ Dezvoltarea de programe de cercetare aplicată și transfer de know-how în domeniul agricol și forestier	
4.	Dezvoltarea infrastructurii agricole	▪ Derularea de proiecte privind dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere agricole și forestiere ▪ Realizarea și reabilitarea infrastructurii agricole ▪	2015 – 2020
INFRASTRUCTURĂ ȘI GOSPODĂRIRE COMUNALĂ			
1.	Dezvoltarea infrastructurii de drumuri și serviciile de transport	▪ Modernizare DC 15A (neasfaltat) – tronson 3, în comuna Bughea de Sus, județul Argeș pe o lungime de 2 km (inclusiv refacere documentație tehnică) ▪ Refacere documentație și execuție Modernizare DC 16A (neasfaltat), pe o lungime de 1.95 km ▪ Refacere documentație și execuție Modernizare DC 16, în comuna Bughea de Sus, județul Argeș, pe o lungime de 3 km ▪ Catalogare, înlocuire Studiu de fezabilitate și documentație tehnică în vederea modernizării prin asfaltare a drumurilor lăturalnice: Str. Izvoarelor, Str. Trufășești, Str. Valea Siliștii, pe o lungime de aproximativ 5 km ▪ Modernizarea serviciilor de transport ▪ Modernizare stații transport public ▪ Derularea de proiecte care au ca scop asigurarea condițiilor de confort și siguranță, asigurându-se protecția mediului; ▪ Derularea de proiecte privind îmbunătățirea managementul întreținerii drumurilor și	2015 – 2020

		lucrărilor de artă; ▪ Dezvoltarea și introducerea unei strategii de gestionare și întreținere a rețelei de drumuri publice.	
2.	Dezvoltarea rețelelor de alimentare cu apă, canalizare și evacuarea apelor pluviale	▪ Realizare SF + PT + CS + DDE – Canalizarea și epurarea apelor menajare în comuna Bughea de Sus, pe zone (nu proiect integrat) ▪ Înființare rețea de canalizare și epurare a apelor menajare, în comuna Bughea de Sus, județul Argeș ▪ Execuție Pod peste pârâul Bughea, în punctul Prundaru Petre, în comuna Bughea de Sus, județul Argeș ▪ Amenajare și regularizare albie pârâu Valea Siliștii în comuna Bughea de Sus ▪ Regularizare albie pârâu Bughea comuna Bughea de Sus, județul Argeș ▪ Protejarea malurilor și eliminarea riscurilor de inundații – execuție	2015 – 2020
3.	Înființarea rețelei de alimentare gaze naturale	▪ Înființare rețea de alimentare gaze naturale în comună, pe zone (nu proiect integrat)	2015 – 2020
4.	Dezvoltarea iluminatului public	▪ Modernizare și extindere a rețea de iluminat public în comună ▪ Modernizare linie de joasă tensiune ▪ Montare punct de transformare nou, în zona Rudari – Bughița ▪ Alimentarea cu energie electrică (linie de joasă tensiune) a zonei Bughița – Albești (zonă cu potențial turistic), pe o porțiune de 3 – 4 km	2015 – 2020
5.	Dezvoltarea serviciilor publice	▪ Dotare Serviciu de Voluntariat pentru Situații de Urgență (remorcă, cisternă cu pompă de apă, stație de alarmă, stații de emisie-recepție, etc)	2015 – 2020

		- Amenajare spațiu și dotare serviciu de utilitate publică (tractor, buldoexcavator, autograder, autobasculantă, etc.) - Construcție spațiu pentru gararea/ depozitarea utilajelor și echipamentelor - Reabilitare, modernizare și extindere sediu Primărie, comuna Bughea de Sus, județul Argeș	2015 – 2020
PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR			
1.	Întărirea capacității de implementare a legislației în domeniul informației de mediu	- Adoptarea unui sistem de norme, standarde și reglementări compatibile cu exigențele UE - Participarea la sesiuni de instruire organizate la nivel județean, regional și național - Montarea de coșuri de gunoi pe domeniul public	2015 – 2020
2.	Consolidarea capacității de implementare în domeniul gestionării deșeurilor	Organizarea de campanii de conștientizare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor	2015 – 2020
TURISM, SPORT ȘI AGREMENT			
1.	Creșterea atractivității turistice și dezvoltarea serviciilor turistice în comună	- Valorificarea potențialului existent pe teritoriul comunei Bughea de Sus prin îmbunătățirea infrastructurii necesare - Exploatarea potențialului turistic al zonei, ca stațiune balneoclimaterică - Campanii de informare privind posibilitățile de dezvoltare a agroturismului turismului rural - Dezvoltarea de programe de transfer de know-how în domeniul agroturismului - Amenajarea, reabilitarea și promovarea obiectivelor naturale și antropice cu potențial	2015 – 2020

		turistic ▪ Centrul Local de Informare Turistică, sat Bughea de Sus, comuna Bughea de Sus	
2.	Creșterea atractivității activităților sportive	▪ Amenajarea spațiilor verzi din comuna Bughea de Sus ▪ Amenajare parc de joacă pentru copii în zona Mălin, comuna Bughea de Sus, județul Argeș ▪ Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement	2015 – 2020

7. ELEMENTE DE STRATEGIE ÎN VEDEREA ELABORĂRII PORTOFOLIULUI DE PROIECTE

A. POPULAȚIA ȘI NEVOILE SOCIALE

a. Demografie

Probleme

- depopularea datorită migrației, în special a tinerilor, cu studii medii sau superioare, spre centrele urbane

Obiective pe termen mediu și lung

- condiții de viață atractive pentru tineri, atât pentru cei din localitate cât și pentru cei din exterior (care ar dori să se stabilească în comună),
- condiții și facilități pentru familiile tinere cu copii.

b. Starea de sănătate și servicii medicale

Probleme

- cadre medicale și auxiliare insuficiente
- dificultăți privind accesul la medicamente și tratament

Obiective pe termen mediu și lung

- access facil la servicii medicale de calitate, prompte și suficiente,
- populație educată privind starea generală de sănătate și modalitățile de a duce o viață sănătoasă, eliminarea factorilor de perturbare a calității vieții

c. Starea de ocupare a forței de muncă

Probleme

- nivel ridicat al șomajului
- mentalitatea față de schimbare și reconversie profesională

Obiective pe termen mediu și lung

- locuri de muncă suficiente și în domenii variate de activitate, cu venituri îndestulătoare pentru satisfacerea nevoilor de trai
- posibilitatea de a urma cursuri de reconversie profesională în domenii căutate pe piața forței de muncă.

d. Educația

Probleme

- infrastructură necorespunzătoare desfășurării actului educațional la standarde europene
- constrângeri materiale din cauza bugetelor mici alocate de către autorități pentru susținerea actului educațional
- lipsa posibilității de formare continuă pentru adulți,
- grad redus de asociativitate

Obiective pe termen mediu și lung

- posibilitatea neîngrădită de împlinire individuală prin educație
- acces la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural
- infrastructură și bază materială suficientă și capabilă să satisfacă nevoile legate de actul educațional
- posibilitatea de formare continuă pentru adulți

e. Cultură

Probleme

- infrastructură și bază materială în declin
- resurse financiare insuficiente pentru practicarea și revitalizarea unor obiceiuri și forme de exprimare culturală tradiționale
- acces dificil sau restrictiv la surse de informare (mass-media, cărți, internet etc.),
- abandonul practicilor tradiționale în favoarea “modernității”

Obiective pe termen mediu și lung

- practici tradiționale revitalizate și capabile de a fi transmise nealterate generațiilor viitoare
- acces facil la surse de informație tradiționale sau moderne
- infrastructură corespunzătoare cerințelor unei societăți în perpetuă mișcare

Surse de finanțare posibile:

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Fondul Social European

Programe guvernamentale

Buget local

B. INFRASTRUCTURĂ

a. Dotări edilitare

Probleme

- clădirile administrative necesită extinderi și dotări moderne
- dotări insuficiente ale serviciilor publice

Obiective pe termen mediu și lung

- dotări edilitare funcționale și capabile să deservească cetățenii localității în condiții civilizate
- dotări edilitare extinse pentru diversificarea serviciilor publice arondate spațiului rural.

b. Drumuri și transport

Probleme

- stare tehnică necorespunzătoare a drumurilor județene și comunale
- fonduri locale insuficiente pentru construirea și întreținerea drumurilor

Obiective pe termen mediu și lung

- rețea de drumuri funcțională care să deservească nevoile curente ale locuitorilor și activităților economice fără să afecteze starea mediului înconjurător,

Surse de finanțare posibile:

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Programe guvernamentale

Buget local

C. ECONOMIA

a. Agricultură

Probleme

- resurse financiare insuficiente, investiții puține
- utilaje agricole insuficiente, tehnologii neperformante
- media de vârstă ridicată a celor ce se ocupă de activități agricole
- parcelarea terenului (suprafețele agricole nu pot fi întotdeauna lucrate mecanizat) și probleme legate de posesiune
- scăderea producțiilor medii la aproape toate culturile

- piață de desfacere redusă.

Obiective pe termen mediu și lung

- practici de agricultură durabilă, adaptate condițiilor climaterice și solului din comună
- activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local
- asocierea producătorilor
- îmbunătățirea practicilor agricole

b. Comerțul și serviciile

Probleme

- unități comerciale mici, cu profit mic
- diversitate redusă, majoritatea fiind orientate spre alimentație publică – magazine alimentare și baruri
- orientare în majoritate spre clienții locali
- activități de marketing reduse
- valorificare slabă a resurselor locale

Obiective pe termen mediu și lung

- diversificarea obiectului de activitate al firmelor
- utilizarea eficientă a resurselor locale
- promovarea unor tehnici eficiente de marketing
- orientarea parțială spre turiști ca potențiali clienți

c. Mediul înconjurător

c.1. Alimentare cu apă, canalizare și epurare

Probleme

- inexistența unui sistem centralizat de canalizare
- deversarea apelor reziduale menajere în locuri neamenajate

Obiective pe termen mediu și lung

- populație informată asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate
- realizarea unui sistem de canalizare și epurare a apelor uzate
- informare asupra utilizării durabile a resurselor de apă și a prevenirii poluărilor
- sistem de furnizare a apei curente și de canalizare capabile să deservească toți locuitorii comunei

c.2. Poluarea solului, apei și a aerului

Probleme

- degradarea solului
- poluarea apei din cauza lipsei unui sistem de epurare a apelor uzate
- sistem de gestionare a deșeurilor inefficient
- necunoașterea normelor de mediu și a legislației în vigoare
- educație ecologică redusă

Obiective pe termen mediu și lung

- promovarea practicilor de agricultură ecologică
- realizarea unor cursuri de educație ecologică
- curățarea cursurilor de apă și a domeniului public
- montarea de coșuri de gunoi pe domeniul public
- împădurirea suprafețelor degradate

d. Turism

Probleme

- promovarea insuficientă a potențialului turistic al comunei
- slaba informare, motivația insuficientă și lipsa de încredere a populației cu privire la valorificarea potențialului turistic și la creditele pentru investiții în turism de care ar putea beneficia,
- lipsa mijloacelor financiare și investițiile mici realizate în turism, lipsa unui mecanism durabil de finanțare pe termen lung.

Obiective pe termen mediu și lung

- valorificarea potențialului turistic al comunei, ca stațiune balneoclimaterică și zonă pretabilă pentru agroturism
- creșterea atractivității comunei.

Surse de finanțare posibile:

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European

Fondul de Mediu

Programe guvernamentale

Buget local

8.PORTOFOLIUL DE PROIECTE AL COMUNEI BUGHEA DE SUS
2014 – 2020

Nr. crt.	OBIECTIV	TERMEN	SURSE DE FINANȚARE POSIBILE
1.	Reabilitare și modernizare Școala Bughița în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
2.	SF + PT + CS + DDE – Reabilitare și modernizare Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
3.	Execuție Reabilitare și modernizare Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
4.	Modernizare, dotare și reabilitare termică Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local

5.	Extindere Școala cu clasele I-VIII, Bughea de Sus Centru, în comuna Bughea de Sus, Județul Argeș, prin construcție sală de sport	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
6.	Dotare bibliotecă	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
7.	Dezvoltarea de programe de educație non-formală, pentru elevii și cadrele didactice din comună (cu accent pe stimularea creativității, spiritului antreprenorial și inovării)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
8.	Crearea și dezvoltarea de parteneriate și rețele de cooperare în educație, cercetare și ocuparea forței de muncă	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
9.	Reabilitarea, modernizarea și dotarea căminului cultural din comuna Bughea de Sus	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European

			Programe guvernamentale Buget local
10.	Înființarea, în cadrul Căminului Cultural, a unui spațiu special amenajat pentru activități recreative/ cultural-sportive (șah, mese de tenis, etc)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
11.	Promovarea și punerea în valoare a monumentului istoric din comună – Biserica cu Hramul Schimbarea la față	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
12.	Organizare “Zilele Comunei Bughea de Sus, județul Argeș”	2015 – 2020	Buget local/ Alocări de la Consiliul Județean
13.	Dezvoltarea de programe ce vizează sensibilizarea și informarea opiniei publice asupra drepturilor persoanelor asistate	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
14.	Derularea de activități de informare, sesizare, prevenire a abuzurilor inclusiv prevenirea și combaterea exploatarei copilului prin muncă	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local

15.	Dezvoltarea de parteneriate cu instituții ale statului și specialiști în domeniu	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
16.	Dezvoltarea de programe de formare pentru specialiștii în domeniu	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
17.	Înființarea unui centru de sănătate/recuperare pentru bătrâni	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
18.	Dotare și modernizare centre medicale	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
19.	Derularea unor campanii de informare și conștientizare a populației, pe diverse teme, cum ar fi: educație sanitară, educație sexuală, prevenire și tratare a bolilor	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European

			Programe guvernamentale Buget local
20.	Dezvoltarea de servicii de planning familial	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Programe guvernamentale Buget local
21.	Asistență acordată fermierilor în vederea întocmirii de proiecte viabile pentru obținerea de finanțare nerambursabila pentru modernizarea exploatațiilor	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
22.	Înființarea unui centru de preluare și/sau procesare în comună pentru fructe de pădure și plante medicinale	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
23.	Încurajarea parteneriatului public-privat în vederea achiziționării și/ sau prelucrării produselor agricole	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
24.	Dezvoltarea de programe de formare pentru specialiștii în domeniu	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
25.	Organizarea de cursuri de calificare în diverse meserii agricole	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local

26.	Organizarea de seminarii, simpozioane, dezbateri, mese rotunde, întâlniri cu producătorii agricoli interes din punct de vedere tehnic, tehnologic, legislativ etc	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
27.	Derularea de acțiuni și proiecte care să încurajeze înființarea de asocieri și rețele de producători	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
28.	Derularea de proiecte privind dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere agricole și forestiere	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
29.	Modernizare DC 15A (neasfaltat) – tronson 3, în comuna Bughea de Sus, județul Argeș pe o lungime de 1,9 km (inclusiv refacere documentație tehnică)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
30.	Refacere documentație și execuție Modernizare DC 16A (neasfaltat), pe o lungime de 1.95 km	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
31.	Refacere documentație și execuție Modernizare DC 16, în comuna Bughea de Sus, județul Argeș, pe o lungime de 3 km	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
32.	Catalogare, înlocuire SF și documentație tehnică în vederea modernizării prin asfaltare a drumurilor lăturalnice: Str. Izvoarelor, Str. Trufășești, Str. Valea Siliștii, pe o lungime de aproximativ 5 km	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local

33.	Modernizarea serviciilor de transport	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
34.	Modernizare stații transport public	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
35.	Derularea de proiecte care au ca scop asigurarea condițiilor de confort și siguranță, asigurându-se protecția mediului	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
36.	Derularea de proiecte privind îmbunătățirea managementul întreținerii drumurilor și lucrărilor de artă	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
37.	Dezvoltarea și introducerea unei strategii de gestionare și întreținere a rețelei de drumuri publice.	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
38.	Realizare SF + PT + CS + DDE – Canalizarea și epurarea apelor menajare în comuna Bughea de Sus, pe zone (nu proiect integrat)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local/ Alocări de la Consiliul Județean
39.	Înființare rețea de canalizare și epurare a apelor menajare în comuna Bughea de Sus, pe zone (nu proiect integrat)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
40.	Execuție Pod peste pârâul Bughea, în punctul Prundaru Petre	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local

41.	Amenajare și regularizare albie pârâu Valea Siliștii în comuna Bughea de Sus	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
42.	Regularizare albie pârâu Bughea comuna Bughea de Sus	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
43.	Protejarea malurilor și eliminarea riscurilor de inundații – execuție	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local/ Alocări de la Consiliul Județean
44.	Înființare rețea de alimentare gaze naturale în comună, pe zone (nu proiect integrat)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
45.	Modernizare și extindere a rețea de iluminat public în comună	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
46.	Modernizare linie de joasă tensiune	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
47.	Montare punct de transformare nou, în zona Rudari – Bughița	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
48.	Alimentarea cu energie electrică (linie de joasă tensiune) a zonei Bughița – Albești (zonă cu potențial turistic), pe o porțiune de 3 – 4 km	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local

49.	Dotare Serviciu de Voluntariat pentru Situații de Urgență (remorcă, cisternă cu pompă de apă, stație de alarmă, stații de emisie-recepție, etc)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
50.	Amenajare spațiu și dotare serviciu de utilitate publică (tractor, buldoexcavator, autograder, autobasculantă, etc.)	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
51.	Construcție spațiu pentru gararea/depozitarea utilajelor și echipamentelor	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
52.	Reabilitare, modernizare și extindere sediu Primărie, comuna Bughea de Sus, județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Programe guvernamentale Buget local
53.	Adoptarea unui sistem de norme, standarde și reglementări compatibile cu exigențele Uniunii Europene	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
54.	Participarea la sesiuni de instruire organizate la nivel județean, regional și național	2014 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
55.	Montarea de coșuri de gunoi pe domeniul public	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local
56.	Organizarea de campanii de conștientizare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul de Mediu Buget Local

57.	Valorificarea potențialului existent pe teritoriul comunei Bughea de Sus prin îmbunătățirea infrastructurii necesare	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu Programe guvernamentale Buget local
58.	Centrul Local de Informare Turistică, sat Bughea de Sus, comuna Bughea de Sus, județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Buget local
59.	Exploatarea potențialului turistic al zonei, ca stațiune balneoclimaterică	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu Programe guvernamentale Buget local
60.	Campanii de informare privind posibilitățile de dezvoltare a agroturismului turismului rural	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu Programe guvernamentale
61.	Dezvoltarea de programe de transfer de know-how în domeniul agroturismului	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională

			Fondul Social European Fondul de Mediu Programe guvernamentale Buget local
62.	Amenajarea, reabilitarea și promovarea obiectivelor naturale și antropice cu potențial turistic	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu/ Programe guvernamentale/ Buget local
63.	Amenajarea spațiilor verzi din comuna Bughea de Sus	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu/ Programe guvernamentale/ Buget local
64.	Amenajare parc de joacă pentru copii în zona Mălin, comuna Bughea de Sus, județul Argeș	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu Programe guvernamentale Buget local
65.	Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement	2015 – 2020	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală Fondul European pentru Dezvoltare Regională Fondul Social European Fondul de Mediu/ Programe guvernamentale/ Buget local

Abrevieri

ADR	Agenție de Dezvoltare Regională
AM	Autoritate de Management
AP	Acord de Parteneriat
BEI	Banca Europeană de Investiții
C&D	Cercetare – Dezvoltare
CDI	Cercetare, Dezvoltare, Inovare
CE	Consiliul European
CpDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regională
C&I	Cercetare și Inovare
CL	Consiliul Local
CLLD	Community-Led Local Development
CM	Comitet de Monitorizare
CNDR	Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională
CO2	Dioxid de carbon
CSC	Cadrul Strategic Comun
CSDTR 2030	Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030
EIT	Institutul European de Inovare și Tehnologie
ELI - NP	Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics
EMFF	European Maritime and Fisheries Fund (Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit)
ESCO	Clasificare Europeană a Aptitudinilor, Competențelor, Calificărilor și Ocupațiilor
ESIF/ FESI	Fonduri Structurale și de Investiții Europene
FC	Fondul de Coeziune
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FEPAM	Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime
FSE	Fondul Social European
GAL	Grup de Acțiune Locală
GECT	Grupări Europene de Cooperare Teritorială
IMM	Intreprinderi mici și mijlocii
IT	Tehnologia Informației

MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
NEET	Not in Education, Employment, or Training (Tineri neîncadrați în sisteme de învățământ, pregătire sau lucru)
PAC	Politica Agricolă Comună
PIB	Produs Intern Brut
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
RPL	Recensământul Populației și al Locuințelor
OCPI	Oficiu de Cadastru și Publicitate Imobiliară
OI	Organism Intermediar
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
PO	Program Operațional
PO AT	Programul Operațional Asistență Tehnică
PO CA	Programul Operațional Capacitate Administrativă
POC	Programul Operațional Competitivitate
PO CU	Programul Operațional Capital Uman
POCTE	Programe Operationale pentru Obiectivul Cooperare Teritoriala Europeana
PO DCA	Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative
PO IM	Programul Operațional Infrastructură Mare
PO PAM	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime
POS Mediu	Programul Operațional de Mediu
POS Transport	Programul Operațional Sectorial Transport
POR	Program Operațional Regional
POS CCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
POSDRU	Programul Operațional de Dezvoltare a Resurselor Umane
SDD UE	Strategia Europeană de Dezvoltare Durabilă
SDD RO	Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a României
SET	Strategic Energy Technology plan (Planul startegic pentru energiile tehnologice)
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației(Storage Management Initiative Specification)
TENT-T	Rețeaua Transeuropeană de Transport
TIC	Tehnologii de Informare și Comunicare

UE	Uniunea Europeană
VAB	Valoare Adăugată Brută
WCED	World Commission on Environment and Development (Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare)

Surse Bibliografice

- „Anuarul Statistic al României”, Institutul Național de Statistică, ediția 2010
- „Anuarul Statistic al României”, Institutul Național de Statistică, ediția 2011
- „Anuarul Statistic al României”, Institutul Național de Statistică, ediția 2012
- Breviarul Statistic al Județului Argeș, ediția 2013
- „Cadrul Strategic Comunitar pentru perioada 2014 – 2020”.
- „Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR) 2007-2013”.
- „Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile”, 2007.
- „Evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România”, Ministerul Economiei.
- „Întreprinderi noi și profilul întreprinzătorilor din România”, Institutul Național de Statistică, 2013, www.insse.ro
- „Recensământul general agricol 2010”, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
- „Recensământul Populației și al Locuințelor” din 2002 și 2011, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
- „Acordul de parteneriat pentru perioada de programare 2014 – 2020”
- „Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014 – 2020 – 2030”
- „Planul De Dezvoltare Regională 2014 – 2020 al Regiunii Sud Muntenia”
- „Strategia EUROPA 2020”
- „Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030 (SDD RO)”
- „Cadrul național strategic rural”
- „Strategia de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului Argeș Muscel”
- „Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială - România 2030”.
- [http://www.mdrl.ro/documente/publicatii/2008/Brosura%20Conc_strat_dezv_teritoriala](http://www.mdrl.ro/documente/publicatii/2008/Brosura%20Conc_strat_dezv_teritoriala.pdf). pdf.
- „Statistici Teritoriale, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
- „Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020”, varianta actualizată pentru perioada 2011-2020.
- www.apmag.anpm.ro - Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești:
- www.anpa.ro - Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură,
- www.adrmuntenia.ro - Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia,
- www.amr.ro/membri.municipii.amr - Asociația Municipiilor din România

www.dezvoltareintercomunitara.ro - Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară
www.statistici.insse.ro - Baza de date TEMPO - Online, Institutului Național de Statistică
www.mdrt.ro - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
www.inp.org.ro - Institutul Național al Patrimoniului
www.insse.ro - Institutul Național de Statistică
www.fonduri-ue.ro – Ministerul Fondurilor Europene